

Centrul Independent de Jurnalism

**Relațiile dintre mass-media și autoritățile de stat –
spre transparență și responsabilitate**

(noiembrie 2007 – septembrie 2008)

Raport final

*Finanțare: Fundația Eurasia, Reprezentanța din Moldova
cu resurse financiare de la Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)
și Agenția Suedeză pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională (Sida/Asdi)*

Introducere

Două evenimente importante din anul 2005 păreau să pună începutul procesului de deetatizare a presei din R. Moldova și de creare de condiții egale pentru toate instituțiile de presă la primirea fondurilor din bugetul de stat. Este vorba despre decizia cabinetului de miniștri moldovean de a renunța la postura de fondator al ziarelor naționale „Moldova Suverană” și „Nezavisimaia Moldova” și semnarea Planului de Acțiuni Moldova – Uniunea Europeană, în care se prevedea, printre direcțiile prioritare de activitate, asigurarea unei relații transparente între autorități și instituțiile media în conformitate cu recomandările Consiliului European și acordarea de ajutor financiar din partea statului pentru mass-media în baza criteriilor stricte și obiective aplicate egal pentru toată mass-media.

În practică, efectele evenimentelor pomenite mai sus nu s-au simțit. Există mai multe indicii că ziarele guvernamentale naționale au fost deetatizate formal, ele rămânând a fi sprijinite financiar de Guvern. Procesul deetatizării n-a cuprins cele circa 30 de publicații locale, finanțate din banii publici, a căror existență stimulează concurența neloyală în raport cu publicațiile independente. În aceste condiții, presa moldovenească rămâne mai curând un instrument propagandistic, în timp ce șansele de afirmare a pluralismului și concurenței corecte pe piața mass-media sunt reduse.

Proiectul „Relațiile dintre mass-media și autoritățile de stat – spre transparență și responsabilitate”, lansat de Centrul Independent de Jurnalism (CIJ) în luna noiembrie 2007, cu susținerea Reprezentanței din Moldova a Fundației Eurasia, cu resurse financiare de la Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Agenția Suedeză pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională (Sida/Asdi), și-a propus să studieze și să analizeze cum (mecanismele prin care) are loc finanțarea presei de către stat în R. Moldova și să propună soluții care ar permite utilizarea mai transparentă și echitabilă a banilor publici pentru presă. Mai concret, scopul proiectului a fost:

- să crească transparența procesului de finanțare a mass-media din banii publici și să sensibilizeze publicul asupra necesității amendării legislației în acest sens.

În cadrul proiectului, care a durat 11 luni, au fost organizate mai multe activități menite să promoveze transparența utilizării fondurilor publice pentru presă și să crească responsabilitatea guvernului față de public. Printre acestea se numără:

- monitorizarea anunțurilor publicitare plasate de instituțiile publice și companiile de stat în publicațiile locale și naționale;
- colectarea datelor cu privire la suportul financiar (finanțare directă, publicitate din bani publici) oferit de autorități;
- analiza legislației locale și internaționale și elaborarea amendamentelor necesare pentru creșterea transparenței procesului de finanțare a mass-media din banii bugetului de stat.

Raportul de față, la a cărui elaborare au contribuit Ion Bunduchi (Asociația Presei Electronice, Universitatea de Stat din Moldova), Nicolae Negru (Centrul Independent de Jurnalism), Angela Sîrbu (Centrul Independent de Jurnalism), Eugen Râbca (Asociația Presei Independente), Doina Costin (Centrul Independent de Jurnalism), Beatricia Revenco (jurist independent), Eugen Revenco (Asociația pentru Politică Externă), Oleg Iovu (jurist), Ion Mazur (operator/colectare date), Ion Crețu (operator/colectare date), Inna Guleac (operator/introducere date) prezintă principalele rezultate ale activităților enumerate mai sus și este structurat pe trei capitole: **Monitorizarea anunțurilor publicitare, plătite cu bani publici, în ziarele cu distribuție națională și locală; Suportul financiar oferit mass-media de către autoritățile statului în perioada 2005-2007; Analiza legislației naționale și internaționale referitoare la finanțarea mass-media din banii publici. Practica altor**

state. Recomandări – proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice.

Publicitatea din banii publici este cea mai vizibilă formă de finanțare a presei de către stat și o importantă pârgie economică de influență a acesteia. Primul capitol, **Monitorizarea anunțurilor publicitare**, reflectă rezultatele monitorizării anunțurilor plătite cu banii bugetului de stat, publicate de opt ziare naționale și locale, în perioada decembrie 2007 – mai 2008. Monitorizarea a urmărit să stabilească în ce măsura beneficiază presa de stat și cea privată de publicitatea plătită cu banii publici și care sunt furnizorii ce distribuie publicitatea de stat (guvernul RM, instituțiile publice, întreprinderile de stat, întreprinderile municipale etc.). Datele monitorizării arată, printre altele, că fostele ziare guvernamentale naționale și publicațiile locale finanțate cu bani publici sunt preferate de instituțiile de stat, ele beneficiind de un volum mai mare de publicitate, în pofida faptului că au un tiraj mai mic decât unele dintre publicațiile private incluse în studiu. O constatare importantă a studiului e că tirajul nu pare să fie un criteriu după care se conduc instituțiile publice atunci când decid să plaseze anunțuri publicitare în ziare.

O analiză mai amplă a mecanismelor/modalităților și a volumului finanțării presei de către stat în perioada 2005 – 2007 este prezentată în cel de-al doilea capitol: **Suportul financiar oferit mass-media de către autoritățile statului în perioada 2005-2007**. Studiul a avut drept scop identificarea volumului și a formelor suportului financiar oferit mass-media de autorități și se bazează pe datele provenite de la 95 de instituții de stat, colectate în perioada ianuarie-mai 2008. Una din constatările principale ale studiului arată că suportul este acordat mass-media fără criterii clare de selectare a instituțiilor mediatice și fără a perfecta corespunzător deciziile de acordare a suportului.

La capitolul 3 am inclus **un studiu al legislației naționale, al practicii și legislației internaționale referitoare la finanțarea mass-media din banii publici și un proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice**, la a cărui elaborare s-a ținut cont de recomandările CoE și CE, precum și de practica internațională în domeniu. În România, reglementările similare, adoptate în 2005, au introdus un nou contract-tip pentru publicitatea de stat, obligând autoritățile să facă public orice contract de publicitate de stat semnat cu organizațiile mass-media. Considerăm că, în cazul în care va fi aprobat, proiectul propus va pune baza unui cadru legal ce ar garanta utilizarea transparentă (proiectul cere organizarea licitațiilor și ca informația despre contractele cu presa să fie publicată pe site-ul Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare) și responsabilă a banilor din bugetul de stat, stimulând concurența corectă și dezvoltarea tuturor mass-media.

Datele și tendințele identificate în cadrul proiectului pot servi drept punct de plecare pentru cei interesați de situația actuală privind finanțarea presei de către stat în R. Moldova și de posibilitățile de îmbunătățire a felului în care se distribuie banii publici pentru mass-media astfel încât acest proces să corespundă normelor și standardelor europene.

PARTEA I. Monitorizarea anunțurilor publicitare, plătite cu banii publici, în ziarele cu distribuție națională și locală

Scopul monitorizării

Monitorizarea a fost efectuată pentru a se stabili în ce măsură beneficiază presa de stat și cea privată de publicitatea plătită cu banii publici (pe banii bugetului) și care sunt furnizorii ce distribuie publicitatea de stat (guvernul R.M., instituțiile publice, întreprinderile de stat, întreprinderile municipale etc.).

Publicitatea (sinonimul termenului englez *advertising*) este definită astfel de Asociația Americană de Marketing: „Orice formă plătită de promovare nonpersonală de idei, bunuri sau servicii, de către un anunțator (engl. *announcer*) identificat”. Publicitatea nu se referă doar la promovarea de produse și servicii (comercială), ci și la idei (publicitate noncomercială, ca, de exemplu, campaniile pe teme sociale sau politice).

Wikipedia definește astfel publicitatea – promovarea bunurilor, serviciilor, companiilor și ideilor, de cele mai multe ori prin mesaje plătite. Scopul direct al acestor mesaje este stimularea dorințelor clienților potențiali, și formarea asociațiilor pozitive în legătură cu produsul sau compania promovată.

DEX definește publicitatea astfel – mijloc de a face cunoscut un produs, o întreprindere etc. prin informarea cumpărătorului asupra calității, prețului, utilității. (< fr. *publicite*).

(A) ANUNȚ PUBLICITAR: Text/afiș (dintr-o publicație) prin care se urmărește, pe calea publicității suscitarea/câștigarea interesului public asupra anumitor mărfuri, a unor cărți, a unui spectacol, a folosirii unor servicii etc.

(MP) MATERIAL CU CARACTER PUBLICITAR – materiale jurnalistice prin care se atrage atenția unui public determinat (public-țintă) asupra unui produs sau serviciu. Acestea pot fi publicate la rubrica „Publicitate”, dar pot apărea și ca simple materiale jurnalistice (interviu, articol etc.), în acest caz fiind vorba de „publicitate camuflată”.

Durata monitorizării

6 luni: decembrie 2007 – mai 2008

Criteriile de selectare a mass-media:

- Tirajul
- Periodicitatea (ziare naționale ce apar mai des de o dată pe săptămână; ziare locale săptămânale)
- Aria de acoperire (naționale și locale)
- De limba română și rusă
- De stat/publice și private

Ziare naționale

1. „Moldova Suverană”
2. „Timpul”
3. „Nezavisimaia Moldova”
4. „Komsomolskaia pravda v Moldove”

Ziare locale

1. „Observatorul de Nord”, Soroca
2. „Realitatea”, Soroca

3. „SP”, Bălți
4. „Golos Bălți”, Bălți

Procesul de monitorizare

Colectarea și înregistrarea datelor cantitative

Au fost monitorizate toate spațiile publicitare – anunțurile și materialele publicitare din publicațiile repartizate, inclusiv materialele care pot fi considerate drept publicitate camuflată. A fost determinat volumul acestor materiale. Faptul identificării unui material ca anunț publicitar, material publicitar sau publicitate camuflată nu presupune neapărat obținerea unor plăți de către publicațiile respective.

Codurile furnizorilor de publicitate

- GVERNUL R.M.

G – anunț al Guvernului R.M. (cancelaria de stat, aparatul guvernului)

MAE – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

MEC – Ministerul Economiei și Comerțului

MF – Ministerul Finanțelor

MII – Ministerul Industriei și Infrastructurii

MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

MT – Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor

ME – Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale

MET – Ministerul Educației și Tineretului, inclusiv instituțiile de învățământ

MS – Ministerul Sănătății, inclusiv instituțiile de ocrotire a sănătății

MPS – Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului

MCT – Ministerul Culturii și Turismului, inclusiv instituțiile de cultură și turism

MJ – Ministerul Justiției, inclusiv instanțele judiciare

MAI – Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv subdiviziunile acestuia

MA – Ministerul Apărării

MDI – Ministerul Dezvoltării Informaționale, inclusiv subdiviziunile locale ale acestuia

MR – Ministerul Reintegrării

MAPL – Ministerul Administrației Publice Locale

AȘ – anunț al Academiei de Științe

BRI – biroul relații interetnice

BNS – biroul național de statistică

SG – serviciul grăniceri

SV – serviciul vamal

SSM – serviciul standardizare și metrologie

AM – Agenția pentru silvicultură „Moldsilva”

AC - Agenția pentru construcții și dezvoltare a teritoriului

AA – Agenția agro-industrială „Moldova-Vin”

AAP – Agenția rezerve materiale, achiziții publice și ajutoare umanitare

ARF – Agenția relații funciare și cadastru

CCEC – Centrul pentru combaterea crimelor economice și a corupției

CL – Camera de licențiere

AS – Agenția sportului

AAM – Agenția „Apele Moldovei”

CCI – Camera de Comerț și Industrie
OFM – Oficiul Forței de Muncă

- PARLAMENTUL R.M.
- PREȘEDINȚIA R.M.
- ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

APL – administrația publică locală (primăriile, consiliile raionale, municipale, orășenești)

- ÎNTREPRINDERI DE STAT ȘI MUNICIPALE*

ÎS – anunț al unei întreprinderi de stat (vezi definiția la p. 2 „Ce monitorizăm”)

ÎM – anunț plasat de o întreprindere municipală (vezi definiția la p. 2 „Ce monitorizăm”)

ALTE – alte agenții guvernamentale

**Ce este o „întreprindere de stat”?*

Întreprinderile de stat se fondează și se dotează de către Guvern sau de alte organe abilitate prin lege. (Codul Civil al R.M., Secțiunea 4, Articolul 179 (1))

**Ce este o „întreprindere municipală”?*

Întreprinderile municipale se fondează și se dotează de către autoritățile administrației publice locale. (Codul Civil al R.M., Secțiunea 4, Articolul 179 (2))

Rezultatele monitorizării

Capitolul 1. Numărul anunțurilor (cantitatea)

„**Timpul**”, cotidian de limbă română, apare luni-joi în volum de 8 pagini A3, iar vineri - 24A3. În caseta tehnică este indicat „tirajul săptămânal” de 46750 exemplare.

În perioada supusă monitorizării, cotidianul „Timpul” a beneficiat, în total, de 164 anunțuri publicitare plătite din bani publici – ministere, departamente, administrația publică locală, întreprinderi de stat etc.

De cele mai dese ori, anunțurile publicitare din această categorie au venit de la:

- judecătorii (MJ), conținând citații de prezentare la procese judiciare;
- administrațiile publice locale (APL) – anunțarea unor licitații de vânzare a unor bunuri publice – terenuri, imobile;
- diverse instituții de învățământ (MET) – admiterea la studii;
- instituțiile aparținând Ministerului Ocrotirii Sănătății (MS) – felicitări, condoleanțe, locuri vacante din partea unor instituții aparținând MS;
- Ministerul Culturii și Turismului (MCT) – felicitări, condoleanțe, locuri.

Volumul total de anunțuri publicitare este de 11 334,52 cm².

De remarcat lipsa unei creșteri a numărului de anunțuri publicitare. Instituțiile centrale – aparatele ministeriale aproape că nu plasează anunțuri în acest ziar. Excepție Ministerul Afacerilor Externe care a publicat, în ianuarie și februarie, anunțul privind organizarea unui concurs pentru elaborarea siglei și sloganului președinției RM la SEECP (vezi Tabelul 1).

Tabelul 1. Volumul de publicitate în ziarul „Timpul”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	1761,7	2447.33	1360.94	2212.04	1421.99	2130.52	11334,52
Anunțuri	29	26	22	36	29	26	168
Inclusiv:							
APL	4	12	6	6	11	10	49
MAE		1	1				2
MT					1		1
MET	5	3	1	6	4	3	22
MS	8	2	1	5	1		17
MCT	2	1	1	3	1		8
MJ	8	4	12	15	9	11	59
MDI		1					1
AS	1					2	2
Alte		2		1	1		4

„**Moldova Suverană**”, cotidian de limbă română, apare marți-vineri, în volum de 4 pagini A2, cu „tiraj săptămânal” de 18452 exemplare.

„Moldova Suverană” a publicat în perioada supusă monitorizării 972 de anunțuri și 35 materiale publicitare. Majoritatea au venit de la:

- judecătorii (MJ) – anunțuri privind solicitarea prezenței anumitor persoane la procese (MJ), executarea silită a deciziilor judecătorești, locuri vacante la Ministerul Justiției;
- administrațiile publice locale (APL) – anunțarea unor licitații de vânzare a unor bunuri publice (terenuri, imobile etc.);
- instituțiile din cadrul Ministerului Sănătății (MS) – concurs pentru funcții vacante, condoleanțe colective (majoritatea);
- instituțiile din cadrul Ministerului Educației și Tineretului (MET) – concurs de angajare la posturi vacante, prezentări ale unor instituții de învățământ, condoleanțe;
- Academia de Științe (AȘ) – concurs de proiecte, promovarea unor proiecte realizate etc.;
- întreprinderile de stat – concursuri pentru locuri vacante, închiriere de spații, arendă terenuri.

Aparatul Președinției, Parlamentului, Guvernului și ale unor ministere – MET, MCT, MS au publicat în „Moldova Suverană” în majoritatea cazurilor anunțuri despre unele posturi vacante și condoleanțe.

Volumul total de anunțuri și materiale publicitare este de 46 859, 04 cm². (vezi Tabelul 2)

Tabelul 2. Volumul de publicitate în ziarul „Moldova Suverană”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	6734.57	14288.88	13367.27	12448.74	6628.06	5840.26	46859,04
Anunțuri	152	151	212	177	150	130	972
Materiale publicitare	1	17	15	1	1		35
Inclusiv:							
IS	4	5	7	7	5	5	33
IM				1			1
APL	25	25	31	39	37	24	171
Guvern		5	7	1	1	6	20
MAE	2	3	3		1		9
MEC					2	1	3

MF	2	1		2	2	1	8
MII		2				1	
MAIA		2	3				5
MT	1	1		1	2		5
ME	1		1			1	3
MET	7	10	4	16	5	4	46
MS	8	16	31	23	14	5	97
MPS	1	2	2	1	1		9
MCT	3		2	4	5	3	17
MJ	86	59	104	75	70	75	464
MAI	1	1		1			3
MA						1	1
MDI		2	1			1	4
MR							
MAPL	1	2	1	1	1		6
AS	2	12	16	2	2	1	35
AM		1					1
AAM			1				1
P		1	1	2			4
PRES				2			2
SAP	3	7	3		1		14
SIND	4						4
FS		5					5
SIS		1					1
CEC		1					1
BNM				4			4
CDO				1			1
PG						2	2
MDLP					1		1
CCI		7	4				11
Alte	2	1			1		4

„**Nezavisimaia Moldova**”, cotidian de limbă rusă, apare marți-joi, în volum de 4 pagini format A2, iar vineri în volum de 32 pagini A3, „tiraj săptămânal” de 18950 exemplare.

„**Nezavisimaia Moldova**” a publicat în perioada supusă monitorizării 199 de anunțuri, 19 materiale publicitare și 38 de materiale care pot fi considerate drept publicitate camuflată. De cele mai frecvente ori, publicitatea a venit din partea:

- întreprinderilor de stat și municipale (logoul Băncii Sociale, Moldcomuntrans, Tutun-CTC, Air-Moldova, serviciile Căii Ferate, selectarea unei companii de audit, raportul Moldova Gaz etc.);
- administrațiilor publice locale (anunțarea licitațiilor de terenuri sau imobile);
- instituțiilor din cadrul Ministerului Educației și Tineretului (înscrierea la cursuri, felicitări, condoleanțe etc.);
- Guvernului (concursuri, premiile de stat, expoziții sub egida guvernului, condoleanțe etc.);
- Ministerului Justiției, Ministerului Dezvoltării Informaționale (adresa site-ului, servicii contra plată, programul activității secțiilor teritoriale).

Volumul total de anunțuri și materiale publicitare, inclusiv publicitatea camuflată este 56941, 4 cm². (vezi Tabelul 3)

Tabelul 3. Volumul de publicitate în ziarul „Nezavisimaia Moldova”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	9341	1758.25	9973	13680.5	14412.75	7776	56941,4
Anunțuri	21	35	29	32	39	43	199
Materiale publicitare	3	4	5		7		19
Publicitate camuflată	12	1	5	6	10	4	38
Inclusiv:							
IS	5	4	8	17	28	26	88
IM		3	2		1	3	9
Alta	10	4	1				15
APL	3	5	4	6	8	6	32
Guvern	1	10	7	1	1		20
MAE		1					1
MEC	2						2
MF	1			2			3
MII	2						2
MAIA		1					1
MT		1					1
MET		2	3	5	9	8	27
MS		1				1	2
MPS		1	1		1		3
MCT	1		1	1			3
MJ	4	1	5	2	4	2	18
MAI	1						1
MA	1						1
MDI	2	2	4	1	2		11
MAPL	1		1				2
AS						1	1
BRI	1						1
AA		1					1
ARF					1		1
CCCEC				1			1
CL		2					2
PRES				2			2
CCI	1	1	1		1		4

„**Komsomolskaia Pravda**”, cotidian de limbă rusă, apare luni-sâmbătă în volum de 24 pagini A3, tiraj 8635 exemplare, iar joi în volum de 56 pagini format A3, tiraj 58500 exemplare.

„KP” a publicat în perioada supusă monitorizării 137 anunțuri, 29 materiale publicitare și 21 materiale care par a fi publicitate camuflată.

De cele mai dese ori, aceste materiale au venit de la întreprinderi de stat și municipale (Calea Ferată, Air Moldova, Moldasig, Apă-Canal, Moldova-Concert, Moldconstruct, Poșta Moldovei, Moldtelecom), Ministerul Agriculturii, Oficiul Forței de Muncă (lista locurilor vacante etc.), Ministerul Dezvoltării Informaționale (servicii de pașaportizare și eliberare a documentelor), instituții de învățământ din cadrul Ministerului Educației și Tineretului, administrațiile publice locale.

Volumul total de anunțuri și materiale publicitare, inclusiv publicitatea camuflată este 58 810, 25 cm2. (vezi Tabelul 4)

Tabelul 4. Volumul de publicitate în ziarul „Komsomolskaia Pravda”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	9850	9611.5	10518.25	6896.5	14472	7462	58810,25
Anunțuri	44	16	17	12	29	19	137
Materiale publicitare	2	4	14	3	5	1	29
Publicitate camuflată	4		1	3	7	6	21
Inclusiv							
IS	4		5	10	28	8	55
IM	4	1			1		6
Alta	13	4				2	19
APL	2		3	1	1	1	8
Guvern		4	6				10
MET		1	2		2	9	14
MS	2	2	1				5
MPS		1	1			2	4
MCT	2			1			3
MAI	1						1
MA	5						5
MDI	2	2	6	1	7		18
BNS			1				1
OFM	4	3	5	5	3	4	24
MAIA	10	3					13

„**Golos Bălți**”, bisăptămânal, apare, în limba română și rusă, marți, în volum de 4 pagini format A3, și vineri, în volum de 8-16 pagini format A3. Nu este indicat tirajul. A fost monitorizată varianta rusă.

„GB” a publicat în perioada supusă monitorizării 217 anunțuri, 30 materiale publicitare și 10 articole care pot fi considerate drept publicitate camuflată.

Întreprinderile de stat și municipale se plasează de departe printre cei mai frecvenți clienți publicitari ai ziarului: Air Moldova (anunță prețul билетelor la cursele aeriene), Poșta Moldovei (anunță continuarea abonării), CET-Nord, RED-Nord (cer achitarea serviciilor, anunță tender pentru lucrări de construcție, deconectări de la rețea, adunarea acționarilor etc.), Apă-Canal Bălți, Bălți-Gaz (deconectări, lucrări de deservire tehnică).

Un exemplu de publicitate camuflată este interviul din 8.02.08 cu directorul “Moldasig”-Bălți, care vorbește, printre altele, și despre oferta companiei. Administrația publică locală publică deseori anunțuri de licitații, concursuri de oferte pentru procurarea unor bunuri, condoleanțe etc. Întreprinderi din cadrul Ministerului Transportului își anunță serviciile, iar judecătorii (MJ) plasează de cele mai dese ori citații de chemare în judecată a unor cetățeni.

Volumul total de anunțuri și materiale publicitare, inclusiv publicitatea camuflată este 64476,8 cm². (vezi Tabelul 5)

Tabelul 5. Volumul de publicitate în ziarul „Golos Bălți”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	15754	3888.5	10909	8844.05	16165.75	8915.5	64476,8

Anunțuri publicitare	36	36	31	31	48	35	217
Materiale publicitare	6	10	2	3	6	3	30
Publicitate camuflată	1		3	3		1	10
Inclusiv:							
IS	14	22	18	19	41	27	141
IM	2						2
Alta	1	1					2
APL	17	11	6	4	4	8	50
MEC		1					
MF	1		1	1			3
MT	2	4	5	3	4		18
MET		1					1
MS	2	4		1			7
MPS	2						2
MCT			1	1			2
MJ	2	1	2	4	5	1	15
MAI				2			2
MA		1					1
MDI			1	1			2
OFM			2	1		1	4

„SP” săptămânal de limbă rusă, apare joi, în volum de 44 pagini format A3, cu un tiraj de 6000 exemplare.

„SP” a publicat în perioada supusă monitorizării 101 anunțuri, 4 materiale publicitare.

Cei mai frecvenți clienți publicitari au fost:

- judecătoriile din cadrul Ministerului Justiției, cu citații de prezentare la procese a unor cetățeni;
- instituțiile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne – MAI (anunțuri de dare în urmărire generală a unor persoane, dispariția unor persoane, concurs de posturi vacante);
- administrația publică locală (anunțuri cu privire la desfășurarea unor activități, solicitări către populație să demonteze crucile de la marginea drumurilor).

Volumul total de anunțuri și materiale publicitare este 8094 cm² (vezi tabelul 6)

Tabelul 6. Volumul de publicitate în ziarul „SP”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	814,26	1659.70	1835.33	1427.6	1466.93	890.18	8094
Anunțuri	10	21	19	21	19	11	101
Materiale publicitare	1	1	1		1		4
Inclusiv:							
IM				1			1
APL	1	1	2	4	5	3	16
MEC			1				1
MF		2					2
MT	1	1					2

MET	3		1			2	6
MS	1	2	2				5
MPS	1	4	5	3			13
MJ	1	8	4	8	4	2	27
MAI	3	2	4	5	10	2	26
MDI		2					2
OFM					1	2	3

„**Observatorul de Nord**”, săptămânal de limbă română, apare vineri, în volum de 16 pagini format A3, cu tirajul de 7215.

„ON” a publicat în perioada supusă monitorizării 126 anunțuri, 4 materiale publicitare.

Cei mai frecvenți clienți au fost administrațiile publice locale (anunțarea unor licitații, felicitări, condoleanțe), spitalele din cadrul Ministerului Sănătății, instituțiile de învățământ din cadrul Ministerului Educației și Tineretului (locuri vacante, felicitări, condoleanțe), Ministerului Afacerilor Externe (lista serviciilor, mijloace de semnalizare moderne etc.), întreprinderile municipale (fabrica de brânzeturi închiriază camere, concurs de locuri vacante etc.).

Volumul total de anunțuri și materiale publicitare este 4676,61 cm². (vezi tabelul 7)

Tabelul 7. Volumul de publicitate în ziarul „Observatorul de Nord”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	504.23	520.21	1071.28	1256.09	713.94	610.86	4676,61
Anunțuri	19	20	24	28	23	12	126
Materiale publicitare	1	2	1				4
Inclusiv:							
IS		1					1
IM	1	3	3				7
APL	5	1	5	13	4	3	31
MEC	1		1	1			3
MF						1	1
MII	1						1
MET	3	6	3	2	6	2	22
MS	4	8	3	5	4		24
MPS	1		1				2
MCT			1	1			2
MJ			1	1	5	1	8
MAI	2	3	6	4	4	3	22
MDI				1			1
OFM						2	2
DNS			1				1
CCI				1			1

„**Realitatea**”, săptămânal de limbă română și rusă, apare vineri, în volum de 8 pagini format A3. Nu este indicat tirajul publicației. A fost monitorizată varianta română.

„Realitatea” a publicat în perioada supusă monitorizării 149 anunțuri, 40 materiale publicitare și 7 articole care pot fi considerate drept publicitate camuflată. Printre cei mai frecvenți clienți publicitari se numără administrațiile publice locale (deciziile consiliului raional Soroca,

anunțarea unor licitații privind vânzarea unor terenuri, imobile, concursuri de achiziționare a unor bunuri din bani publici, felicitări, condoleanțe), întreprinderile de stat și municipale (Banca socială oferă credite, Moldtelecom publică telefoanele de serviciu), Inspectoratul Fiscal, Agenția pentru ocuparea forței de muncă – OFM (locurile vacante în câmpul muncii din raion). Volumul total de anunțuri și materiale publicitare, inclusiv publicitatea camuflată este 32676,3 cm2. (vezi tabelul 8)

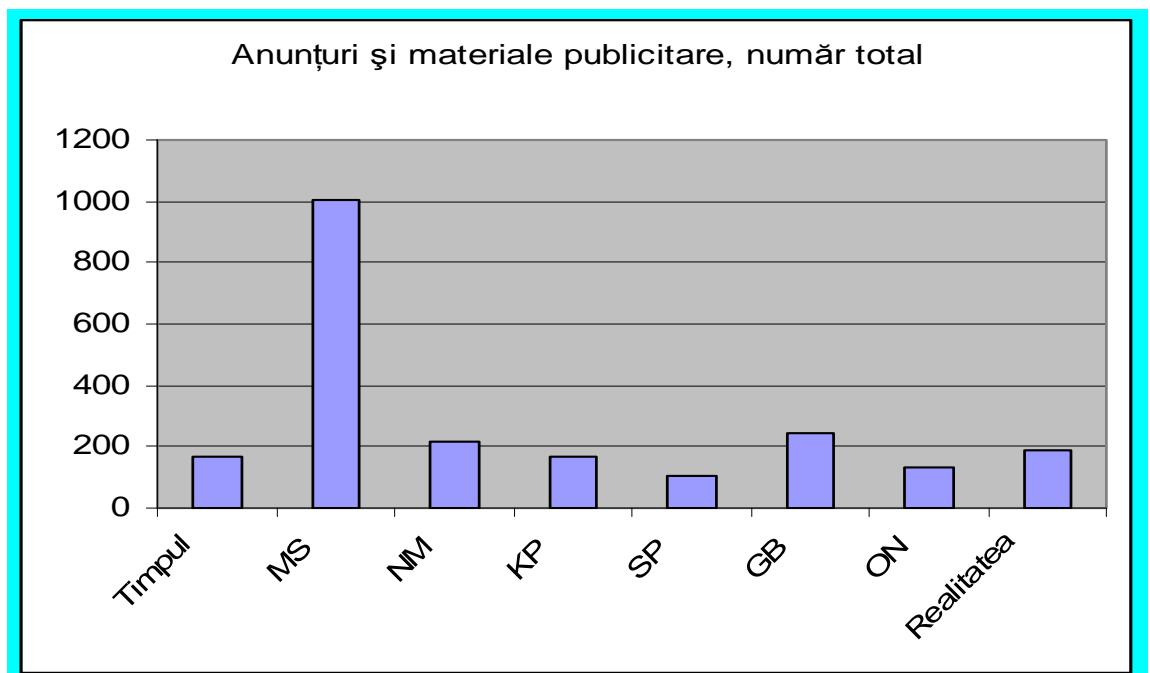
Tabelul 8. Volumul de publicitate în ziarul „Realitatea”

DATA	Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Total
Suprafața	3958.8	4892.50	8118	6723.5	2409.5	6574	32676,3
Anunțuri	15	25	40	30	17	24	149
Materiale publicitare	10	9	14	4	3		40
Publicitate camuflată					2	5	7
Inclusiv:							
IS	4	4	3	4	5	2	22
IM	2		3				5
alta	3	2	3	1			9
APL	9	18	23	19	10	16	95
MF			8	2	2	4	16
MET				1	1	2	4
MS	2	1	2	1			6
MPS	2	4	2	1		1	10
MCT			1				1
MJ		1					1
MAI	1	2	2	1			6
MDI	2	2	1		1		6
MAPL			3				3
CL				1			1
OFM			2	3	3	4	12
IFS			1				1

Tabelul 9. Numărul total al anunțurilor publicitare din bani publici

	„Timpul”	„MS”	„NM”	„KP”	„SP”	„GB”	„ON”	„Realitatea”
Suprafața	11334,52	46859,04	56941,4	58810,25	8094	64476,8	4676,61	32676,3
Anunțuri	164	972	199	140	101	217	126	149
Materiale publicitare	4	31	19	29	4	30	4	40
Publicitate camuflată		4	38	21		10		7
Inclusiv:								
IS		33	88	55		141	1	22
IM		1	9	6	1	2	7	5
alta	4	4	15	19		2		9
APL	49	171	32	8	16	50	31	95
Guvern		20	20	10				
MAE	2	9	1					
MEC		3	6		1		3	
MF		8	3		2		1	16
MII			2				1	
MAIA		5	1	13		3		
MT	1	5	1		2	18		
ME		3						

MET	22	46	27	14	6	1	22	4
MS	17	97	2	5	5	7	24	6
MPS		9	3	4	13	2	2	10
MCT	8	17	3	3		2	2	1
MJ	59	435	18		27	15	8	1
MAI		3	2	1	26	2	22	6
MA		1		5		1		
MDI	1	4	11	18	2	2	1	6
MR								
MAPL		6	2					3
AS	2	35						
AM		1						
AAM		1						
P		4						
PRES		2	2					
SAP		14						
SIND		4						
FS		5						
SIS		1						
CEC		1						
BNM		4						
CDO		1						
PG		2						
MDLP		1						
CL			2					1
CCCEC			1					
ARF			1					
AA			1					
BRI			1					
AS			1					
OFM				24	3	4	2	12
BNS				1				
CCI		11					1	
DNS							1	
IFS								1

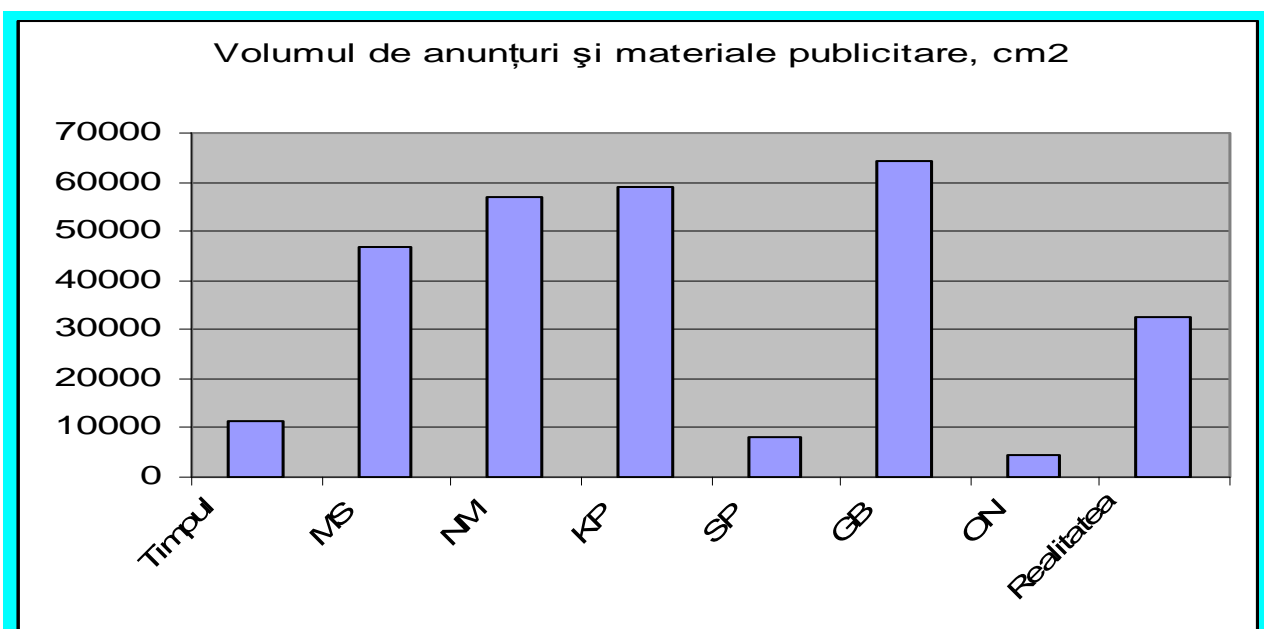
Capitolul 2. Volumul de publicitate din bani publici (suprafața)

După volumul total de anunțuri, materiale publicitare și publicitate camuflată pe primul loc se situează „Golos Bălți” – 64476,8 cm², „Komsomolskaia Pravda” – 58810,25 cm², „Nezavisimaia Moldova” – 56941,4 cm², „Moldova Suverană” – 46859,04 cm², „Realitatea” – 32676,3 cm². Cu excepția cotidianului „Komsomolskaia Pravda”, celelalte ziare private au obținut publicitate într-un volum mult mai mic: „Timpul” – 11334,52 cm², „SP” – 8094 cm², „Observatorul de Nord” – 4676,61 cm². (vezi Tabelul 9 și 10)

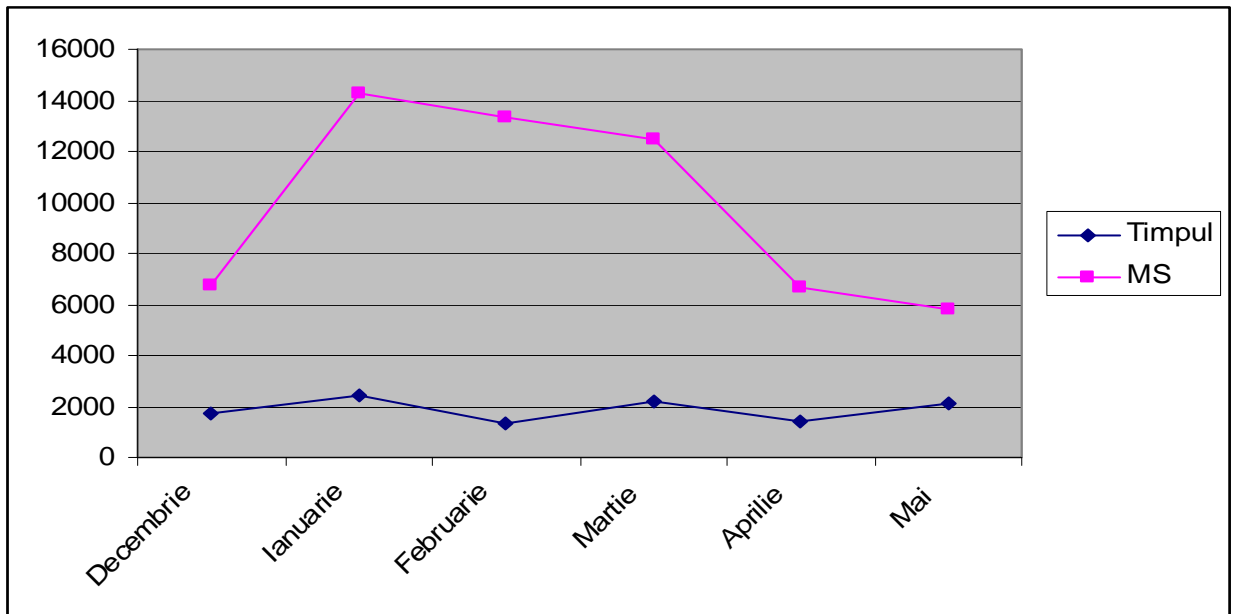
Tabelul 10. Volumul de publicitate din bani publici în ziarele supuse monitorizării

Publicații	Apariții, Volum	Tiraj, Exemple	Volumul de anunțuri și materiale publicitare, cm ²					
			Decembrie 2007	Ianuarie 2008	Februarie 2008	Martie 2008	Aprilie 2008	Mai 2008
„Timpul” Cotidian privat, de limbă română	Luni-joi, 8A3 Vineri, 24A3	46750, „tiraj săptămânal”	1761.7	2447.33	1360.94	2212.04	1421.99	2130.52
„Moldova Suverană”, Fost cotidian guvernamental de limbă română	Marți-vineri, 4A2	18452, „tiraj săptămânal”	6734.57	14288.88	13367.27	12448.74	6628.06	5840.26
„Nezavisimaia Moldova”, fost cotidian guvernamental, de limbă rusă	Marți-joi, 4A2 Vineri, 32A3	18950, „tiraj săptămânal”	9341	1758.25	9973	13680.5	14412.75	7776
„Komsomolskaia Pravda”, Cotidian privat, de limbă rusă	Luni-sâmbătă, 24A3 Joi, 56A3	8635 58500	9850	9611.5	10518.25	6896.5	14472	7462
„SP” (Bălți) Săptămâna I privat, de limbă rusă	Joi, 44A3	6000	814.26	1659.70	1835.32	1427.6	1466.93	890.18
„Golos Bălți”, Bisăptămânal editat de	Marți, 4A3 Vineri, 8-16A3	Nu dispunem de informație	15754	3888.5	10909	8844.05	16165.75	8915.5

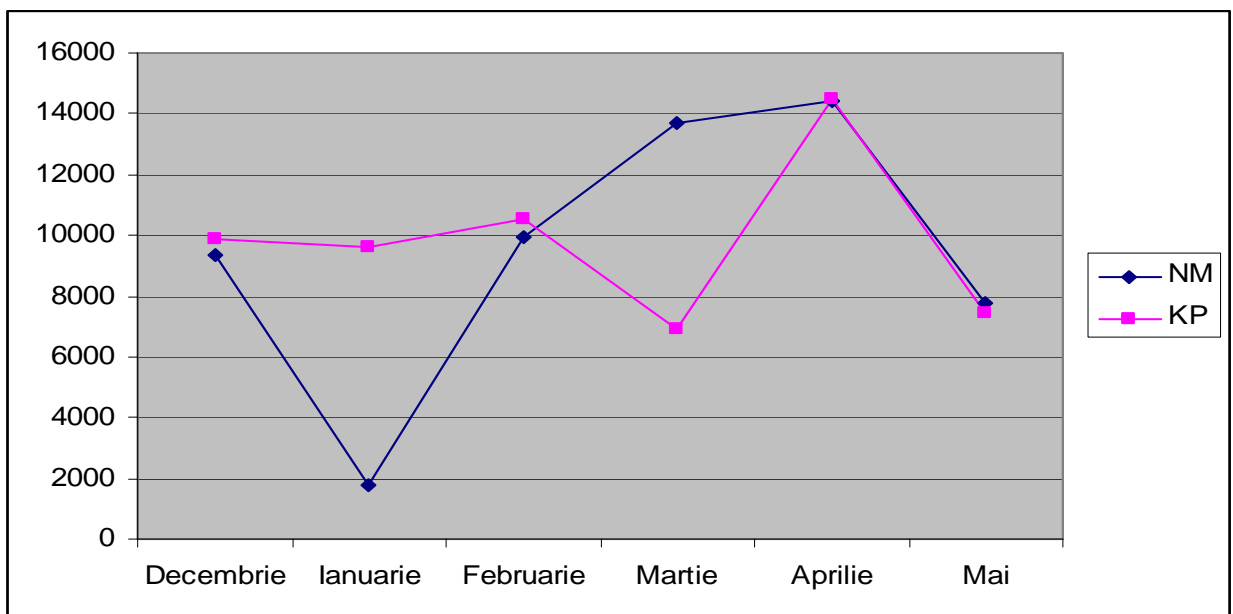
consiliul orașenesc, de limbă rusă								
„Observatorul de Nord” (Soroca) Săptămâna 1 privat, de limbă română	Vineri, 16A3	7215	504.23	520.21	1071.28	1256.09	713.94	610.86
„Realitatea” (Soroca) Săptămâna 1 editat de consiliul raional, de limbă română	Vineri, 8A3	Nu dispunem de informație	3958.8	4892.50	8118	6723.5	2409.5	6574

Volumul de anunțuri și materiale publicitare, cm2
Timpu, Moldova Suverană (MS)

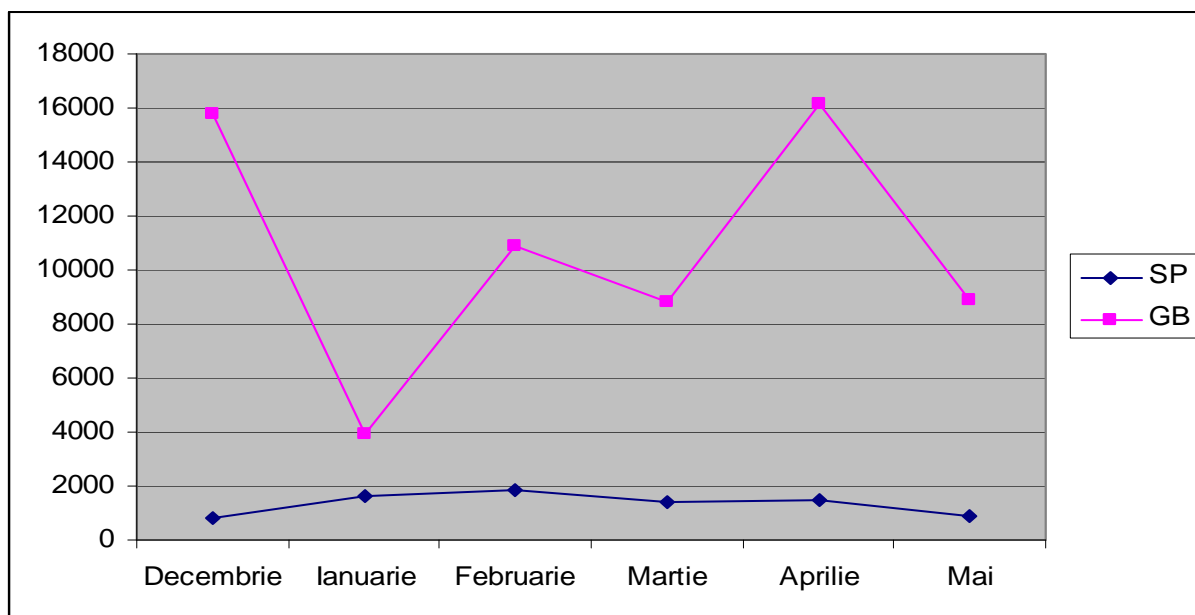

Volumul de anunțuri și materiale publicitare, cm2
„Nezavisimaia Moldova” („NM”), „Komsomolskaia Pravda” („KP”)

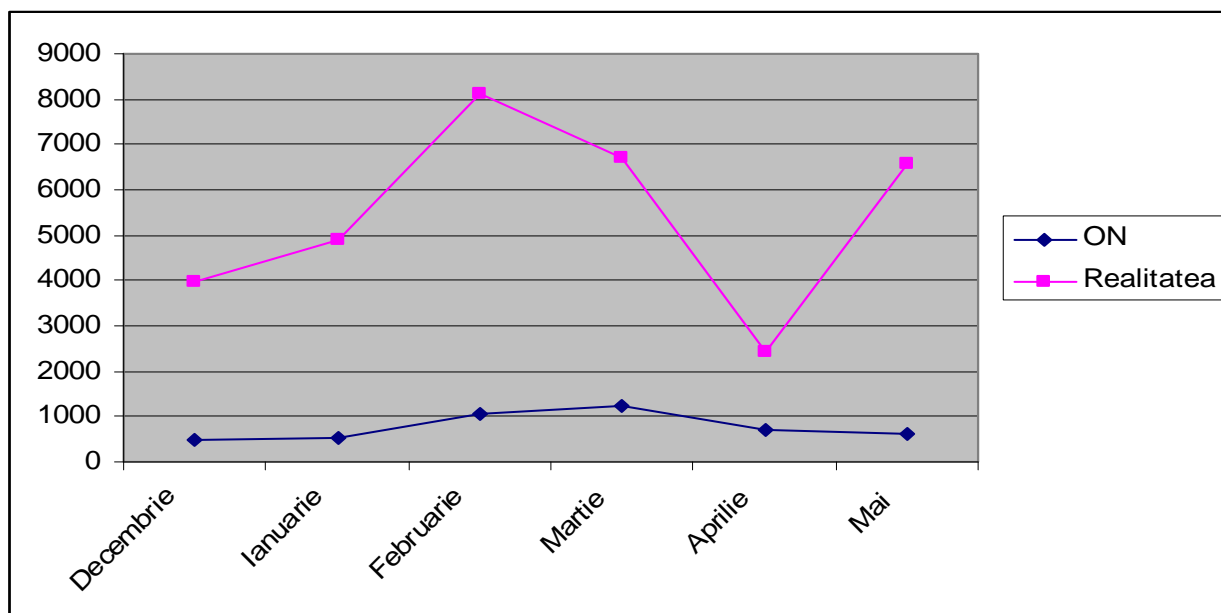

Volumul de anunțuri și materiale publicitare, cm2

SP, Golos Bălți (GB)

Volumul de anunțuri și materiale publicitare, cm2 Observatorul de Nord (ON), Realitatea

Date comparate privind numărul total al anunțurilor publicitare din banii publici

Cele mai multe anunțuri și materiale publicitare au fost plasate, de departe, în fostul cotidian guvernamental „Moldova Suverană” – 972 și 31, apoi în „Golos Bălți” – 217 și 30, „Nezavisimaia Moldova” – 199 și 19, „Realitatea” – 149 și 40, „Komsomolskaia Pravda” –

140 și 29. Cele mai multe articole care pot fi calificate drept publicitate camuflată s-au înregistrat în paginile cotidianului „Nezavisimaia Moldova” – 38, „Komsomolskaia Pravda” – 21, „Golos Bălți” – 10. (vezi Tabelul 9)

De remarcat faptul că „Timpul”, „SP” și „Observatorul de Nord” nu au beneficiat de publicitate de la întreprinderile de stat (ÎS). Acestea au preferat să-și plaseze anunțurile și materialele publicitare în ziarele de limbă rusă „Golos Bălți” – 141, „Nezavisimaia Moldova” – 88, „Komsomolskaia Pravda” – 55, și, mai puțin în cele de limbă română, „Moldova Suverană” – 33, „Realitatea” – 22.

Administrațiile publice locale preferă fostele ziare guvernamentale și cele editate de ele însele. „Moldova Suverană” a beneficiat de 171 de anunțuri și materiale publicitare din partea APL, comparativ cu 49 publicate de „Timpul”, „Nezavisimaia Moldova” – 32, comparativ cu 8 în „Komsomolskaia Pravda”, „Golos Bălți” – 50, comparativ cu 16 în „SP”, „Realitatea” – 95, comparativ cu 31 în „Observatorul de Nord”.

Și instituțiile din cadrul Ministerului Educației și Tineretului, Ministerului Sănătății, și judecătoriile (MJ) preferă, pe plan național, fostele ziare guvernamentale, în provincie însă ele nu urmează acest tipar. „Observatorul de Nord” a beneficiat de la instituțiile de învățământ de 22 anunțuri, comparativ cu doar 4 publicate în „Realitatea”. Cam aceeași proporție – de 24 la 6 se menține și în cazul instituțiilor medicale. De asemenea, instituțiile de pază din Bălți și Soroca au plasat anunțurile publicitare preponderent în ziarele private „SP” – 26 și „Observatorul de Nord” – 22.

Subdiviziunile din cadrul Ministerului Dezvoltării Informaționale acordă prioritate fostelor ziare guvernamentale și ziarelor publice. Totuși, de cele mai multe anunțuri publicitare din partea MDI s-a bucurat ziarul „Komsomolskaia Pravda” – 18. „Timpul” a beneficiat doar de un singur anunț.

Guvernul, Ministerul Economiei și Camera de Comerț și Industrie, care au mediatizat în această perioadă expoziția “Fabricat în Moldova”, au apelat la fostele ziare guvernamentale „Moldova Suverană” și „Nezavisimaia Moldova”, dar și la „Komsomolskaia Pravda” (10), ignorând ziarul de limbă română „Timpul”, cu cea mai frecventă apariție și cu un tiraj mult mai mare decât „Moldova Suverană”.

Ministerul Afacerilor Externe a plasat anunțuri publicitare de 9 ori în „Moldova Suverană” și doar de două ori în „Timpul”. Se remarcă o preferință a Academiei de Științe pentru „Moldova Suverană”, a OFM pentru „Komsomolskaia Pravda” și „Realitatea”.

Concluzii

1. Analiza rezultatelor monitorizării arată în mod evident că **volumul publicității de stat nu depinde de tirajul publicației**. Cotidianul „Timpul”, cu 5 apariții pe săptămână, cu un „tiraj săptămânal” de 46750 exemplare, beneficiază de un volum mult mai mic de anunțuri și materiale publicitare furnizate de instituțiile de stat, administrațiile publice locale, întreprinderile de stat și municipale decât fostul ziar guvernamental „Moldova Suverană”, editat de 4 ori pe săptămână, cu un „tiraj săptămânal” de 19 452 exemplare. În luna aprilie, de exemplu, diferența era de aproape 5 ori, iar în mai – de aproape 3 ori. În medie, „Moldova Suverană” a beneficiat din partea instituțiilor publice de un volum de publicitate de 4,1 ori mai mare decât „Timpul”.
2. Ziarul „Komsomolskaia pravda”, cu un volum și un tiraj de peste 3 ori mai mare decât fostul ziar guvernamental „Nezavisimaia Moldova”, a avut un volum de anunțuri și materiale publicitare relativ egal cu acesta din urmă, respectiv, 58810,25 cm² și 56941,4 cm².

3. **În provincie, discriminarea publicațiilor private în raport cu cele publice este și mai evidentă.** La Bălți, săptămânalul „SP” cu un volum de 44 pagini format A3 a beneficiat din partea instituțiilor publice de un volum de publicitate de doar 8094 cm², de aproape 8 ori mai puțin decât „Golos Bălți” – 64476,8 cm², editat de administrația publică locală, în volum de 4 și 16 pagini A3, cu un tiraj pe care redacția nu se încumetă să-l divulge.
4. La Soroca, ziarul „Realitatea”, editat de consiliul raional, în volum de 8 pagini A3, într-un tiraj nedivulgat, a publicat anunțuri și materiale publicitare din partea instituțiilor publice de circa 32676,3 cm², ceea ce este de aproape 7 ori mai mult decât a obținut „Observatorul de Nord” (4676,61 cm²), care apare în volum de două ori mai mare – 16 pagini A3, cu un tiraj de 7 215 exemplare.
5. **La nivel național, constatăm că ziarele de limbă română – „Timpul”, cu 11334,52 cm², și „Moldova Suverană”, cu 46859,04 cm², – au beneficiat împreună de un volum de 58193,56 cm² de publicitate din partea instituțiilor publice, ceea ce e de două ori mai puțin decât ziarele de limbă rusă „Nezavisimaia Moldova” (56941,4 cm²) și „Komsomolskaia Pravda” (58810,25 cm²), cu un volum total de 115751,65 cm².**

PARTEA III. Suport financiar oferit mass-mediei de către autoritățile statului în perioada 2005-2007

Introducere

Capitolul I. Colectarea datelor

- 1.1. Instituții de la care a fost solicitată informația despre susținerea mass-mediei
- 1.2. Expedierea cererilor de solicitare a informației despre susținerea mass-mediei
- 1.3. Rezultate vizând răspunsurile la solicitările informației despre susținerea mass-mediei

Capitolul II. Generalizarea informației despre susținerea mass-mediei

- 2.1. Principii în baza cărora a fost acordat suport organizațiilor mass-mediei
- 2.2. Cele mai frecvente forme de asistență indicate în răspunsuri
- 2.3. Organizații mass-media care au beneficiat de sprijin din partea instituțiilor publice
- 2.4. Instituțiile de stat care, conform răspunsurilor, au oferit cel mai mare suport
- 2.5. Instituțiile de stat care, conform răspunsurilor, au oferit cel mai mic suport
- 2.6. Concluzii

Introducere

Prezentul studiu are drept scop să determine modul și măsura în care instituțiile de stat sprijină mass-media din R.Moldova. Este pentru prima dată când o organizație neguvernamentală de profil – Centrul Independent de Jurnalism (CIJ), își propune asemenea obiectiv, considerând oportună cunoașterea situației reale din, cel puțin, trei motive:

- ea oferă posibilitate publicului să cunoască în ce mod sunt utilizați banii publici pentru susținerea mass-mediei;
- ea oferă posibilitate statului să-și corecteze/ajusteze, dacă e necesar, politicile de susținere a mass-mediei;
- ea oferă posibilitate CIJ-ului, dar și altor organizații neguvernamentale, să-și elaboreze în cunoștință de cauză politici și acțiuni de perspectivă în vederea dezvoltării mass-mediei pe principii democratice.

Ca și în oricare studiu, datele inițiale joacă un rol-cheie, dar tocmai la colectarea lor au apărut marile dificultăți. În pofida existenței unui cadru juridic vizând accesul la informația de interes public, în mare, corespunzător rigorilor europene, subiecții, de la care CIJ, perfect legal, a solicitat informație, fie au neglijat solicitarea, deci, și legea, fie au dat răspunsuri incomplete, fie au dat răspunsuri desfășurate, dar inexacte. Doar un număr extrem de redus de instituții au reacționat adecvat la prima solicitare a CIJ. Faptul în cauză i-a determinat pe autorii studiului să aloce efort și timp suplimentar procesului de colectare a informației la temă, recurgând inclusiv la calea judiciară.

Deși, în unele cazuri „scoase cu cârligul”, în altele – incomplete, sumare sau ambigui, datele obținute permit, totuși, a vedea un tablou general al suportului financiar oferit mass-mediei de către instituțiile statului în anii de referință, și, prin aceasta, sunt valoroase.

Autorii studiului aduc mulțumiri instituțiilor de stat care din start au adoptat o atitudine cooperantă și responsabilă în oferirea informației solicitate și, totodată, își exprimă speranța că, în timp, factorii decizionali vor conștientiza plenar importanța transparenței informației de interes public pentru întreaga societate.

Capitolul I. Colectarea datelor

1.1. Instituții de la care a fost solicitată informația despre susținerea mass-mediei

În scopul colectării datelor, a fost elaborată o listă a instituțiilor publice centrale și locale, de la care CIJ a solicitat informație cu privire la suportul financiar oferit mass-mediei de către autorități între anii 2005-2007.

Lista instituțiilor a fost stabilită, ținându-se cont de prevederile legislației naționale (Legea privind accesul la informație, Legea cu privire la Guvern, Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Legea Serviciului Public, Legea Administrației Publice Locale, Legea cu privire la statutul alesului local, Legea Achizițiilor publice, etc). În total au fost identificate și incluse în studiul CIJ 96 de instituții de stat (lista - în **Anexa 1.**)

1.2. Expedierea cererilor de solicitare a informației despre susținerea mass-mediei

CIJ, în cadrul proiectului, a elaborat și a expediat cereri, solicitând informație despre organizațiile mass-media (ziare, reviste, presă on-line, agenții de presă, radiodifuzori) care au beneficiat de asistență financiară directă sau indirectă, în perioada anilor 2005-2007. (Modelul de cerere - în **Anexa 2.**)

Cererile au fost expediate în doua etape:

- la 07.02.2008 au fost expediate 35 de cereri în adresa Primăriilor locale (lista - **Anexa 3**);
- la 12.02.2008 au fost expediate 61 de cereri în adresa autorităților publice centrale, întreprinderilor de stat și municipale, aparatului Parlamentului, aparatului Președintelui Republicii Moldova, Instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova. (lista - in **Anexa 4**).

1.3. Rezultate vizând răspunsurile la solicitările informației despre susținerea mass-mediei

Din 96 de instituții publice numai 55 au răspuns la solicitările CIJ (**Anexa 5**). 41 instituții publice nu au răspuns (**Anexa 6**). O instituție publică - „Termocom”, a răspuns prin refuz de a prezenta informația solicitată, pe motiv că activitatea economico-financiară a instituției constituie secret comercial. Să menționăm la moment că, în opinia autorilor studiului, nici unei instituții nu i s-a solicitat informație ce ține de secretul comercial și că solicitările s-au întemeiat pe prevederile legislației naționale. Prin urmare, refuzul „Termocom”-ului are alt motiv decât cel invocat. Un număr semnificativ din cele 55 de răspunsuri au fost incomplete. CIJ, prin scrisori de preîntâmpinare (**Anexa 7**), a solicitat pe 04.04.08 în mod repetat informație de la cele 41 de instituții care au ignorat primul demers, iar în adresa instituțiilor care au dat răspunsuri incomplete, CIJ, pe 14.04.08 a expediat scrisori de solicitare a informației suplimentare și de precizare a unor date (**Anexa 8**).

Precizare: perioada colectării informațiilor solicitate a coincis cu demiterea Guvernului anterior și instalarea celui actual. Noul executiv a desființat Ministerul Industriei și Infrastructurii, astfel că și lista finală a instituțiilor cuprinse în studiu este de 95. **tatele inițiale generalizate vizând răspunsurile la demersurile CIJ se prezintă astfel:**

- din 95 de instituții au răspuns 89;
- din 89 instituții care au răspuns, 50 au declarat că au acordat sprijin financiar mass-mediei;
- din 89 instituții care au răspuns, 34 au declarat că nu au acordat sprijin financiar mass-mediei;
- din 95 de instituții 5 au răspuns cu refuz de a oferi informația solicitată.
- din 95 de instituții 6 nu au răspuns;

CIJ, pe motivul îngrâdirii accesului la informație, a depus cereri de chemare în judecată împotriva a 15 instituții, dintre care: 5 autorități publice locale (Cahul, Cantemir, Călărași, Taraclia, Telenești); 4 universități de stat (USM, Tiraspol, Comrat, Taraclia); 2 societăți comerciale (SA „Moldova-Gaz”, SA „Banca de Economii”) – persoane juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale, inclusiv de informații cu caracter personal; Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”; 3 Agenții fondate de către stat și/sau finanțate de la bugetul de stat (Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare, Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Intelectuale (AGEPI), Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”). Dintre aceste instituții, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” a refuzat să furnizeze informația solicitată pe motivul

necesității acordului MAI; SA „Moldova-Gaz” a refuzat să furnizeze informația solicitată pe motiv că nu ar fi furnizor de informație în sensul Legii privind accesul la informație nr. 982/2000; Universitatea de Stat din Moldova și SA „Banca de Economii” au refuzat să furnizeze informația solicitată pe motiv că aceasta constituie secret comercial. Celelalte instituții fie nu au răspuns la niciuna din scrisori, fie nu au răspuns la solicitările de informație suplimentară;

- au fost încheiate tranzacții de împăcare cu 3 instituții: cu Primăria Călărași, cu Primăria Telenești și cu Universitatea de Stat din Tiraspol, care au furnizat, totuși, informația solicitată;
- CIJ a renunțat la acțiunea împotriva Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare din motiv că, deși cu o întârziere de o lună și jumătate de la expirarea termenului legal de satisfacere a cererii, informația a fost oferită;
- acțiunile împotriva AGEPI, a Universității de Stat din Taraclia și a Primăriei Taraclia au fost câștigate de către CIJ în primă instanță, pârâții fiind obligați să furnizeze informația solicitată și să achite cheltuielile de judecată. Nu au fost depuse recursuri;
- celelalte 8 procese sunt pendinte, în prima instanță sau în instanțele de recurs.

Capitolul II. Generalizarea informației despre susținerea mass-mediei

2.1. Principii în baza cărora a fost acordat suport organizațiilor mass-mediei

Din răspunsurile date de instituțiile publice nu pot fi deduse principiile în baza cărora este oferită asistența. Mai degrabă se crează impresia că suportul este oferit fie arbitrar, fie ignorând principiul tratamentului egal și echitabil, al utilității publice, al transparenței etc. Semnatarii răspunsurilor, în marea lor majoritate, nu au adus dovada faptului că au selectat organizațiile mediatice ce urmează a fi sprijinite în mod transparent, că au utilizat criteriile credibile și măsurabile, că au perfectat documentele necesare (proces-verbale, decizii etc) în conformitate cu rigorile juridice, inclusiv cele ce vizează achizițiile publice (**doar în două din 89** de răspunsuri – cele semnate de **Aparatul Parlamentului R.M. și Universitatea de Stat “I.Creangă”**, se conțin trimiteri la achiziții publice în conformitate cu legislația națională în vigoare).

Doar opt răspunsuri conțin și criteriile, în baza cărora au fost selectate organizațiile mediatice.

De exemplu, **Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale** invocă drept criteriu pentru acordarea asistenței financiare – antrenarea mass-media, organizațiilor neguvernamentale și populației în procesul de realizare a acțiunilor în domeniul mediului, organizarea activităților educaționale cu toate categoriile de cetățeni.

Pentru **Primăria or. Leova** drept criteriile, în cazul publicațiilor periodice la care este abonată, servesc: caracterul informativ oficial, tangența tematicii publicației cu activitatea primăriei, sfera de răspândire a publicației. În cazul plasării publicității, anunțurilor publicitare sunt alese publicații locale și republicane cu răspândire mai largă în rândul populației.

Primăria or. Orhei a pus la baza selectării beneficiarilor criteriul necesităților de activitate ale administrației publice locale.

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice indică drept criteriu principal nevoia de reviste sau ziare care ar corespunde specificului studiilor și ar fi convenabile ca preț.

Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Intellectuale menționează că își orientează colaborarea cu mass-medile republicane spre diseminarea cunoștințelor și informației referitoare la protecția proprietății intelectuale și rolul său în dezvoltarea social-economică și culturală a țării.

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a luat în considerație necesitatea unei informări multiaspectuale a subdiviziunilor Centrului inclusiv în privința modificării legislației în vigoare, metode și tehnici de implementare în domeniul jurisprudenței, economiei, tehnologiilor moderne, etc.

Selectarea agențiilor de presă la care s-a abonat **Aparatul Președintelui Republicii Moldova** a fost determinată de necesitatea de serviciu, de experiența de activitate acumulată de acestea, de arealul de difuzare a informațiilor, de reprezentativitate, precum și de resursele financiare disponibile ale Aparatului.

Primăria or. Ialoveni a selectat publicația locală pentru că este unica în raion, reflectă evenimentele locale, dă dovadă de corectitudine și profesionalism înalt.

De menționat că, deși credibile, criteriile indicate nu în toate cazurile își găsesc confirmare în acțiunile practice ale semnatarilor.

2.2. Cele mai frecvente forme de asistență indicate în răspunsuri

Atât în anul 2005, cât și pe parcursul anilor 2006 și 2007 formele de asistență financiară acordată de către instituțiile de stat organizațiilor mass-media se reduc în special la:

- abonamente;
- servicii publicitare sau promoționale.

De menționat că un studiu realizat de CIJ în lunile februarie-iunie anul 2007, studiu care a cuprins 420 de instituții media, indica, între altele, faptul că 4 la sută din numărul redacțiilor funcționează în sedii-proprietate de stat; 6% - în sedii-proprietate a fondatorilor și 66 - în sedii închiriate. Acest gen de asistență, cu excepția unui caz (Primăria Hîncești), este lipsă în răspunsurile receptate în cadrul prezentului studiu. Faptul denotă două situații: deficit de cunoștințe în materie de administrare publică a factorilor care au dat răspunsuri la solicitări, sau, ceea ce ar fi mai grav, rea-credință în oferirea informației. Studiul respectiv mai reliefa că în teritoriu 52 la sută dintre publicații erau de stat, sau, altfel spus, care necesitau sprijin de stat.

2.3. Organizații mass-media care au beneficiat de sprijin din partea instituțiilor publice

- 107 organizații mass-media au beneficiat de asistență financiară în anul 2005 (**Anexa 9**) ;
- 131 organizații mass-media au beneficiat de asistență financiară în anul 2006 (**Anexa 10**);
- 134 organizații mass-media au beneficiat de asistență financiară în anul 2007 (**Anexa 11**).

Deși numeroase la prima vedere, organizațiile mass-media care au beneficiat de asistență financiară în anii de referință, în proporție de 50-70%, sunt cele fondate de instituții de stat (inclusiv cele de specialitate, cu arie restrânsă de răspândire, gen „Buletinul Achizițiilor Publice”, „Meridian Ingineresc”, „Arta Medica”, „Curierul Economic” etc), sau de autorități publice centrale și locale. Organizațiile mediatice respective, ca regulă, beneficiază de un suport financiar substanțial direct sau indirect, fie că-i vorba de publicații centrale (bunăoară, în 2007 „Alunelul” și „Florile dalbe” – câte 273 mii lei; „Moldova” – 598.500 lei), de publicații specializate (în 2007 „Curierul Economic” – 213.685 lei; „Mesager Universitar” – 80.000 lei), de publicații municipale (în 2007 „Vocea Bălțului” – 650.000 lei; „Stolița – Comrat” – 306.100 lei), sau de publicații raionale (în 2007 Curierul de Edineț – 11.152 lei; Curierul de Hîncești – 25.000 lei). Parte dintre publicațiile respective ocupă o anumită nișă de audiență și, în situația dată face neloială, dacă nu imposibilă, concurența onestă în cazul în care cineva ar dori să intre pe nișa dată.

În cazul mass-mediei private suportul financiar este mai degrabă excepție decât regulă. În fond, acesta se materializează, în cele mai multe cazuri, într-un număr redus de abonamente sau de servicii de publicitate/promoțiune. Doar câteva instituții de stat (de exemplu, Ministerul Afacerilor Interne) și câteva primării locale (bunăoară, Orhei) au indicat o listă

extinsă de titluri de ediții periodice care cuprinde și mass-media privată cu arie largă de răspândire. În rest, când lista este restrânsă, ea, de regulă, include fie numai publicația al cărui fondator este semnatul (ASEM, primăriile Bălți, Ocnița, Hâncești etc), fie și „Monitorul Oficial” sau „Moldova Suverană” (Primăriile Leova, Edineț, Criuleni etc). Dacă luăm în considerare faptul că, de exemplu, publicația „Moldova Suverană”, de jure, din 2005 nu mai este publicație guvernamentală, avem de a face fie cu o inerție a subiecților respectivi în a abona o ediție oficială, fie că în mod premeditat se procedează în asemenea mod.

Când primăriile locale achită abonamente pentru grădinițe, biblioteci, școli etc, e explicabilă lista titlurilor de publicații. Mai puțin explicabil pare faptul când, bunăoară, Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor”, sau Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport abonează, în anul 2007, „Florile dalbe”. Mai puțin explicabilă pare și opțiunea AGEPI de a apela, de exemplu, în anul 2007 la serviciile postului de radio „Antena C” SRL, contra sumei de... 84 mii lei. Reamintim că „Antena C” a fost privatizată, în condiții, calificate de mulți experți, ilegale, pe 27 ianuarie 2007. Era o perioadă, când radiodifuzorul respectiv activa în condiții de maximă incertitudine (proteste, procese de judecată etc) și, deci, de risc sporit. Este clar, că pe atunci un contract la valoarea indicată, ar fi fost mai sigur cu alt radiodifuzor, cu aceeași, sau cu o acoperire teritorială mai mare, cum ar fi, bunăoară, Radio Moldova.

În anul 2005 42 de instituții de stat au acordat asistență financiară organizațiilor mass-media, inclusiv: 3 ministere; 10 instituții de învățământ superior și 21 de primării (2 municipale și 19 locale).

În anul 2006 45 de instituții de stat au acordat asistență financiară organizațiilor mass-media, inclusiv: 6 ministere; 10 instituții de învățământ superior și 22 de primării (3 municipale și 19 locale).

În anul 2007 48 de instituții de stat au acordat asistență financiară organizațiilor mass-media, inclusiv: 8 ministere; 10 instituții de învățământ superior și 23 de primării (3 municipale și 20 locale).

Instituțiile mass-mediei scrise au beneficiat de asistență financiară mai mare din partea statului decât instituțiile audiovizuale (exceptând IPNA Compania „Teleradio-Moldova” care prin lege este finanțată și de la Bugetul de Stat). Situația este explicabilă, de rând ce, un studiu efectuat de CIJ în anul 2007, cuprinzând 420 de redacții, scoatea în evidență că 82 la sută din mass-mediile înregistrate ca “întreprinderi de stat” făceau parte din presa scrisă.

Pentru anii 2005-2007 în „Bugetul unităților administrative – teritoriale”, au fost planificate „Cheltuieli în scopul susținerii radiodifuzorilor locali”, așa cum indică Ministerul Finanțelor în răspunsul solicitat de CIJ, 7.854.000 lei; 6.202.400 lei și, corespunzător, 4.518.500 lei. Iar „în scopul susținerii redacțiilor de ziare și reviste”, respectiv: 7.854.400 lei; 8.813.700 lei și 6.812.000 lei. Vom observa că pentru anul 2005 sursele financiare au fost distribuite egal, iar pentru următorii doi ani, probabil, în perspectiva alegerilor generale locale din anul 2007, s-a dat prioritate „susținerii redacțiilor de ziare și reviste”. Din răspunsurile oferite CIJ-ului, nu este clar cum, cui și în ce proporții din sursele planificate li s-a acordat sprijin radiodifuzorilor locali, ziarelor și revistelor. De notat că numărul radiodifuzorilor locali care au beneficiat de anumit sprijin financiar, în nici un an din cei trei de referință, nu ajunge nici la zece. Chiar dacă adunăm toate sumele indicate de primării, exceptând cea a municipiului Chișinău, sprijinul în valoare pecuniară nu se ridică nici la 2 milioane lei anual. **Răspunsurile conduc la trei ipoteze:** fie că sprijinul a rămas „planificat doar pe hârtie”, fie că a avut altă destinație, fie că nu a fost indicat în mod exact.

2.4. Instituțiile de stat care, conform răspunsurilor, au oferit cel mai mare suport

Anul 2005:

1. Ministerul Finanțelor
2. Primăria mun. Chișinău
3. Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale
4. Primăria or. Bălți
5. Comisia Electorală Centrală

Anul 2006:

1. Ministerul Finanțelor
2. Primăria mun. Chișinău
3. Primăria or. Bălți
4. Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale
5. Ministerul Apărării

Anul 2007 sunt:

1. Ministerul Finanțelor
2. Primăria mun. Chișinău
3. Primăria or. Bălți
4. Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale
5. Ministerul Culturii și Turismului.

În anul 2007 (an de referință, deoarece presa guvernamentală centrală și radiodifuzorii publici municipali au trecut prin procedura de etatizare) de «**cele mai scumpe contracte**» din partea instituțiilor de stat au beneficiat următoarele organizații mass-media (exceptând radiodifuzorii publici național și regional):

1. Moldova Suverană – 376.800 lei (Ministerul Finanțelor, surse neplanificate)
2. Radio Antena C SRL – 84.000 lei (AGEPI)
3. Nezașimăia Moldova – 81.300 lei (Ministerul Finanțelor, surse neplanificate)
4. “Art-Club” TV SRL, Emisiunea televizată locală “Ora primăriei” – 53.376 lei (Primăria Strășeni)
5. „Pro Media” SRL - 37.530 lei (Primăria Cimișlia).

În anii 2005-2006, câte 9 instituții publice au oferit suport cumulativ diferitor mass-medii de la 100 de mii de lei și mai mult. În anul 2007 numărul acestora era de 14.

2.5. Instituțiile de stat care, conform răspunsurilor, au oferit cel mai mic suport**Anul 2005 :**

1. Primăria Ocnița – 100 lei;
2. Primăria Ialoveni – 552 lei;
3. Primăria Briceni – 1162 lei ;
4. Primăria Sîngerei – 1628 lei;
5. Universitatea Agrară de Stat din Moldova – 2530 lei;

Anul 2006:

1. Primăria Ialoveni – 642 lei ;
2. Primăria Florești – 2000 lei ;
3. Universitatea Agrară de Stat din Moldova – 2530 lei;
4. Primăria Briceni – 3615 lei ;
5. Agenția Agroindustrială „Moldova-Vin ” – 5000 lei.

Anul 2007 :

1. Primăria Ialoveni – 864 lei ;
2. Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor – 1200 lei ;
3. Universitatea Agrară de Stat din Moldova – 2530 lei;
4. Agenția Agroindustrială „Moldova-Vin ” – 5000 lei.
5. Primăria Sîngerei – 5052 lei;

Răspunsurile demonstrează un decalaj izbitor între suportul maxim și cel minim al instituțiilor publice oferit organizațiilor mass-mediei. Bunăoară, în anul 2007 asistența oferită de primăriile locale oscilează între aproape 1 mie și aproape 70 de mii de lei. În cazul instituțiilor de învățământ superior diferența este de la circa 2.500 la peste 230 de mii de lei.

2.6. Concluzii

1. Accesul la informația vizând suportul financiar direct sau indirect acordat de către instituțiile statului organizațiilor mass-media este limitat. Un număr impunător de instituții de stat, chiar după solicitare repetată, a oferit informație incompletă, sumară sau ambiguă. Situația dată relevă fie că instituțiile nu dețin informația necesară, fie că o dețin, dar nu doresc să o ofere în măsura solicitată.
2. Asistența acordată organizațiilor mass-media de către instituțiile de stat este inechitabilă și nu poate favoriza o concurență loială în domeniul mijloacelor de comunicare în masă.
3. Atât la nivel central, cât și la nivel local lipsește o politică clară și coerentă de susținere a mass-mediei, care ar facilita, inclusiv, inițierea, menținerea și dezvoltarea unor relații corecte dintre stat și mass-media de pe urma cărora să beneficieze întreaga societate.
4. În cele mai multe cazuri nu sunt clare criteriile, conform cărora sunt selectate organizațiile mass-mediei către care să fie îndreptați bani publici. În lipsa unor atare criterii exacte, credibile și transparente apare posibilitatea manifestării unei atitudini arbitrară și discriminatorii în raport cu diferite organizații mediatice, care, în definitiv, conduce la avantajarea unor mass-medii și dezavantajarea altora.
5. În lipsa informațiilor complete este imposibil a stabili corectitudinea legală a achizițiilor publice operate de semnatarii răspunsurilor la solicitarea CIJ.
6. Rezultatele prezentului studiu poate servi un suport important pentru inițierea unor discuții publice în perspectiva formulării unor propuneri pentru elaborarea eventualei strategii de stat de susținere a mass-mediei.

Recomandare generală: să fie elaborată, în cooperare cu societatea civilă, și adoptată după dezbateri publice corespunzătoare o politică statală de susținere a mass-mediei, care să se bazeze pe principii exacte, transparente, non-discriminatorii, de echitate, care ar îndreptați plenar cazurile de finanțare a mass-mediei din bani publici.

PARTEA III. Analiza legislației naționale și internaționale referitoare la finanțarea mass-media din banii publici. Practica altor state. Recomandări – proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice.

Introducere

Capitolul I. Legislația națională care determină relațiile economice dintre stat și mass-media

Capitolul II. Standarde europene referitoare la relațiile financiare dintre stat și mass-media

1. Recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei
 - 1.1. Recomandarea cu privire la măsurile ce vizează promovarea transparenței mass-media nr. R (94) 13 din 22 noiembrie 1994
 - 1.2. Recomandarea cu privire la măsurile de promovare a pluralismului mijloacelor de comunicare în masă nr. R (99) 1 din 19 ianuarie 1999
2. Reglementări generale ale Uniunii Europene privind susținerea presei și transparența financiară

Capitolul III. Susținerea presei scrise în unele state europene

1. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Franța
2. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Belgia
3. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Elveția
4. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Luxemburg

Concluzii și recomandări

Introducere

Transparența surselor de finanțare în domeniul presei are un impact direct asupra pluralismului într-o societate democratică. Prezentul studiu este elaborat în cadrul proiectului „Relațiile dintre presă și autoritățile de stat – spre transparență și responsabilitate” și își propune identificarea standardelor europene și a Recomandărilor Consiliului Europei cu privire la finanțarea și transparența financiară în sectorul presei. Acesta se referă preponderent la presa scrisă, deși unele elemente sunt aplicabile cu anumite particularități și presei electronice. De asemenea, scopul proiectului a fost de a releva și analiza mecanismele de subvenționare a presei din banii publici din unele state din Europa.

Primul capitol, „**Legislația națională care determină relațiile economice dintre stat și mass-media**”, face o trecere în revistă a legislației de bază a Republicii Moldova care creează condițiile de activitate ale publicațiilor periodice și ale agențiilor de presă. Astfel, relevante pentru tematica acestui capitol au fost **Legea presei** care conține câteva prevederi privind finanțarea publicațiilor periodice, **Legea cu privire la publicitate** al cărei obiect de reglementare cuprinde și activitatea mass-media și **Legea privind achizițiile publice** care constituie cadrul juridic în baza căruia se stabilesc relațiile financiare dintre autoritățile de stat și operatorii economici, inclusiv mass-media.

Al doilea capitol, „**Standarde europene referitoare la relațiile financiare dintre stat și mass-media**”, realizează o analiză a Recomandărilor Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei R (94) 13 din 22 noiembrie 1994 cu privire la promovarea transparenței media și R (99) 1 din 19 ianuarie 1999 cu privire la măsurile de promovare a pluralismului mijloacelor de comunicare în masă. Tot în acest capitol, subpunctul doi prezintă reglementările generale ale Uniunii Europene privind susținerea presei și transparența financiară, printre care se regăsesc **Planul de acțiuni în domeniul ajutoarelor de stat nr. COM(2005) 107 final, Regulamentul 994/98/CE, Regulamentul nr. 659/1999/CE, Directiva Europeană 92/77/EEC, Directiva 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii etc.**

Pentru comparație, capitolul trei, „**Susținerea presei scrise în unele state europene**”, prezintă legislația existentă în unele state europene cu privire la transparență și finanțarea presei. Cele mai relevante exemple au fost considerate a fi Franța, Belgia, Elveția și Luxemburg.

În finalul studiului, e trasată o serie de concluzii și recomandări ce țin de ajustarea cadrului normativ național la standardele Uniunii Europene și Recomandările Consiliului Europei, care, realizate adecvat, vor constitui un pas major spre asigurarea unei transparențe corespunzătoare a relațiilor financiare între stat și presa din Republica Moldova.

Capitolul I. Legislația națională care determină relațiile economice dintre stat și mass-media

Prevederile relevante ale legislației naționale, a căror aplicare, la momentul de față, determină relațiile economice dintre stat și mass-media, sunt următoarele: Constituția Republicii Moldova, Legea presei, Codul audiovizualului al Republicii Moldova, Legea cu privire la publicitate, Legea privind achizițiile publice.

Articolul 34 din Constituție are ca obiect de reglementare dreptul la informație și se referă la funcția de informare în masă: „(4) *Mijloacele de informare publică, de stat sau private, sînt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.*” Această sarcină este în egală măsură valabilă atât pentru publicațiile periodice private, cât și pentru cele aparținând statului.

Organizarea, condițiile-cadru de activitate a instituțiilor mass-media sunt reglementate de **Legea presei**¹. Aceasta prevede că instituțiile mass-media se află într-un mediu de afaceri și le recunoaște acestora dreptul și posibilitatea de a exista autonom. În același timp, prevede o serie de derogări pentru finanțarea directă din partea statului a publicațiilor periodice și a agențiilor de presă fondate de autoritățile publice, Art.12:

„(1) *Publicațiile periodice și agențiile de presă își desfășoară activitatea pe bază de autogestiuune. Publicațiile periodice destinate copiilor de vîrstă școlară și preșcolară sînt finanțate de către stat; în acest caz ministerele (departamentele) respective devin fondatorii (cofondatorii) lor.*

(2) *Publicațiile periodice și agențiile de presă fondate de către autoritățile publice se finanțează de la bugetul respectiv.*”

Totodată, unicele elemente de transparență a provenienței finanțării presei periodice și agențiilor de presă țin doar de publicarea bianuală a donațiilor primite din partea persoanelor fizice și juridice:

„(3) *Pentru susținerea publicațiilor periodice și agențiilor de presă se admit donații din partea persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate. Publicațiile periodice și agențiile de presă sînt obligate să publice de două ori pe an – în ianuarie și iulie – informații privind sursa și valoarea donațiilor, inclusiv a celor nefinanciare.*”

Legea presei conține o interdicție privind finanțarea directă de către un stat străin, decât dacă nu există o înțelegere specială într-un tratat internațional încheiat bilateral cu acel stat:

„(4) *Se interzice finanțarea sau susținerea în orice altă formă a publicațiilor periodice de către guvernele statelor străine, cu excepția cazurilor prevăzute în acordurile interstatale bilaterale.*”

O interpretare restrictivă a acestei norme, în forma ei actuală, scoate în afara legii orice susținere, directă sau indirectă, a presei din oricare fonduri publice străine. Această normă conține un risc potențial pentru programele de cooperare cu organizațiile internaționale și nu

¹ Legea presei nr.243-XIII din 26.10.1994 (MO RM nr.2 din 12.01.1995).

este asigurată de instrumentariul necesar pentru observarea tuturor formelor de susținere directă și indirectă practicate de alte state.

Această lege nu prevede alte condiții, forme sau proceduri de susținere directă sau indirectă sau care ar impune condiții de transparență pentru presă. Observațiile de mai sus sunt suficiente pentru a constata ca Legea presei în redacția actuală nu ține cont de noile realități economice și de necesitatea creării unei piețe funcționale în care să activeze presa, distorsionând jocul liber al concurenței prin susținerea directă, pleneră și necondiționată a unor actori. De asemenea, legea în cauză lasă neobservate alte forme de susținere directă sau indirectă care pot sau nu pot fi utilizate pentru susținerea presei în interes general. Modernizarea legii presei ar trebui să reflecte de asemenea și elementele de transparență, inclusiv pentru a asigura o informare completă a publicului asupra persoanelor care determină politica editorială, a limita concentrarea excesivă a presei în mâinile unor persoane etc. conform standardelor Consiliului Europei.

Legea cu privire la publicitate² „... stabilește principiile generale ale activității în domeniul publicității în Republica Moldova și reglementează relațiile ce apar în procesul de producere, amplasare și difuzare a publicității” (preambulul legii).

Potrivit art. 5 al acestei legi, în calitate de furnizori, producători și difuzori de publicitate pot fi „persoanele fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare”, adică inclusiv autoritățile statului și întreprinderile ce gestionează bani publici.

În art. 14 sunt consacrate condițiile difuzării publicității în presa periodică: „Publicitatea în publicațiile periodice finanțate de la bugetul de stat, altele decât cele specializate în informații și materiale cu caracter publicitar, nu trebuie să depășească 30% din volumul unui număr al ediției.”

Legea cu privire la publicitate conține și prevederi, ce au ca obiect publicitatea socială (art.21): „(1) Publicitatea socială reprezintă interesele societății și ale statului în ce privește propagarea unui mod de viață sănătos, ocrotirea sănătății, protecția mediului înconjurător, integritatea resurselor energetice, protecția socială a populației. Ea nu are scop lucrativ și urmărește obiective filantropice și de importanță socială. (2) Producerea și difuzarea gratuită a publicității sociale de către agenții de publicitate, transmiterea patrimoniului lor, inclusiv a mijloacelor financiare, către alte persoane fizice și juridice pentru producerea și difuzarea publicității sociale se consideră activitate de binefacere și se bucură de înlesnirile prevăzute de legislație”.

În procesul de aplicare a acestei legi își face apariția o serie de probleme ce țin de finanțarea presei de către stat, care se datorează absenței unor prevederi exprese privind utilizarea banilor publici pentru publicitate publică și socială, în baza unor criterii obiective, imparțiale și nediscriminatorii. Menționăm că absența unei prevederi clare care ar reglementa procedurile speciale de achiziție de publicitate de către autoritățile publice comportă riscul unor potențiale abuzuri, voluntare sau involuntare, din partea factorilor de decizie (bunăoară, pentru a-și promova unele realizări în scopuri exclusiv electorale etc.)

Legea privind achizițiile publice³ reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente legislative, a cărui utilizare, la momentul de față, determină semnificativ relațiile economice dintre stat și mass-media⁴. Cu regret, însă, utilizarea finanțelor publice în domeniul mass-

² Legea nr.1227-XIII din 27.06.1997 cu privire la publicitate (MO RM nr.67-68 din 16.10.1997).

³ Legea nr. 96-XVI din 13.04.2007 privind achizițiile publice (MO RM nr.107-111 din 27.07.2007).

⁴ A se vedea *Raportul Centrului Independent de Jurnalism privind activitățile desfășurate în cadrul componentei colectarea datelor cu privire la suportul financiar oferit presei de către autoritățile statului* (Proiectul „Relațiile dintre presă și autoritățile de stat – spre transparență și responsabilitate”).

media în baza acestei legi nu este suficient de transparentă, mai cu seamă la capitolul cheltuieli pentru publicitate, asistență și abonamente. Aceasta duce la aplicarea unor criterii subiective, discriminatorii, ineficiente în procesul distribuirii banilor publici destinați mass-media, avantajând în mod nejustificat unele mijloace de informare în masă în raport cu altele, afectând concurența loială pe piața media și stimulând actele de corupție.

Modificarea acestei legi este necesară în vederea instituirii, în cadrul procedurilor de achiziții publice, a garanțiilor juridice în vederea utilizării transparente și responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, urmărindu-se inclusiv:

- crearea de condiții egale pentru toate instituțiile mass-media privind accesul la finanțele publice, inclusiv cele utilizate pentru publicitate de către instituțiile și agenții economici subvenționați, într-o formă sau alta, din bani publici;

- stimularea concurenței loiale pe piața mass-media și, implicit, consolidarea independenței mass-media;

- creșterea rolului mass-media în promovarea guvernării democratice, transparenței economice, responsabilității guvernului și combaterii corupției, stimularea jurnalismului de investigație;

- instituirea unor norme speciale privind accesul la informație în domeniul achizițiilor publice, care să asigure implementarea reformelor instituite de autoritățile publice în domeniu.

În vederea utilizării transparente și responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, este necesară extinderea domeniului de aplicare a Legii privind achizițiile publice asupra contractelor de achiziții publice mass-media a căror valoare estimativă, fără taxă pe valoarea adăugată, este egală sau mai mare decât 10000 de lei. Totodată, este necesar a se asigura publicitatea și transparența tuturor achizițiilor publice mass-media, inclusiv a celor de valoare mică.

La momentul de față, Legea privind achizițiile publice prevede obligativitatea aplicării procedurilor de achiziții publice, în calitate de autorități contractante, doar de către persoanele juridice de drept public – orice entitate „*constituită exclusiv pentru a satisface necesitățile de interes public, neavând scop lucrativ (industrial sau comercial)*”. În opinia autorului, este necesară instituirea calității de autoritate contractantă (în cadrul procedurilor de achiziții publice) și pentru persoanele juridice de drept privat, care corespund uneia dintre condițiile prevăzute în art.12 alin.(2) lit.c): „*a cărei activitate este asigurată cu bani publici sau a cărei gestiune constituie obiectul controlului din partea autorităților publice ori a altor persoane juridice de drept public, sau al cărei consiliu de administrație, de conducere sau de supraveghere este format, în proporție de peste 50 la sută, din membri numiți de către entitățile menționate*”. Astfel, spre exemplu, sub incidența Legii privind achizițiile publice urmează să cadă utilizarea banilor în domeniul mass-media de către toate întreprinderile de stat, întreprinderile municipale, precum și o serie de societăți pe acțiuni (S.A. „Apă-Canal Chișinău”, S.A. „UNIC”, S.A. „Moldtelecom” etc.).

Modificarea Legii privind achizițiile publice este necesară, în opinia autorului, și în vederea asigurării și a altor aspecte ale publicității și transparenței achizițiilor publice mass-media, precum:

- publicarea anunțului de intenție pentru toate contractele de achiziții publice mass-media preconizate a fi atribuite până la sfârșitul anului bugetar, indiferent de valoarea estimativă a acestora. Anunțul de intenție privind achizițiile publice mass-media preconizate urmează a fi publicate, potrivit proiectului de lege, atât ulterior aprobării bugetului propriu al autorității contractante, cât și în cazul modificării bugetului propriu al autorității contractante, dacă asemenea modificări au ca efect apariția unor achiziții publice mass-media preconizate;

- garantarea accesului la o serie de informații, prevăzute (la momentul de față) în Legea privind achizițiile publice: declarațiile de confidențialitate și imparțialitate, semnate de membrii grupurilor de lucru pentru achiziții ale autorităților contractante (în cadrul achizițiilor

publice mass-media) – *art.14 alin.(3)*; documentele prin care se certifică datele de calificare ale operatorilor economici (participanți la achizițiile publice mass-media) – *art.16 alin.(1)*; deciziile de atribuire a contractelor de achiziții publice mass-media – *art.22 alin.(2)*; informațiile ce țin de contractele de achiziții publice mass-media atribuite – *art.22 alin.(3) din Lege*; înștiințarea privind respingerea tuturor ofertelor în cadrul achizițiilor publice mass-media – *art.29*; dosarul achiziției publice mass-media – *art.32 alin.(1)*; informația documentată privind examinarea, evaluarea și compararea ofertelor în cadrul achizițiilor publice mass-media – *art.44 alin.(9)*; darea de seamă privind procedura de achiziție publică mass-media – *art.70 alin.(1)*;

- publicarea pe pagina web a *Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare* a copiilor contractelor de achiziții publice mass-media și a copiilor dărilor de seamă privind realizarea achizițiilor publice mass-media de valoare mică.

Totodată, în vederea utilizării responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, este necesară instituirea obligației autorităților contractante de a elabora, adopta și publica pe pagina web a *Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare* a unui raport de evaluare a achiziției publice mass-media.

În final, este necesară modificarea Legii privind achizițiile publice și în vederea instituirii unor norme speciale, care ar avea menirea de a garanta obligația autorității contractante de a deschide ofertele pentru achiziții publice mass-media (depuse în temeiul aceleiași invitații de prezentare a ofertelor) în cadrul unei singure ședințe, precum și dreptul de acces la informație în cadrul ședințelor de deschidere a ofertelor.

Capitolul II. Standarde europene referitoare la relațiile financiare dintre stat și mass-media

1. Recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

Consiliul Europei⁵ rămâne organizația internațională cea mai activă atunci când vine vorba de transparența surselor de finanțare a mass-media. Dreptul la informare și libertatea de opinie este stabilit în articolul 10 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale⁶. Pentru garantarea transparenței este importantă Recomandarea nr. R (23) din 2000 a Comitetului de Miniștri cu privire la promovarea pluralismului media și Recomandarea nr. R (94) 13 - din 1994, cu privire la măsurile ce vizează promovarea transparenței media⁷. La fel, Recomandarea nr. R (99) 1 din 1999 cu privire la măsurile de promovare a pluralismului mijloacelor de comunicare în masă⁸. Aceste acte nu au efect direct în ordinea juridică națională și nu au caracter obligatoriu pentru Statele membre. Totuși, acestea reprezintă standardul comun, acceptat consensual de Statele membre ale Consiliului Europei, inclusiv Moldova, care este parte a acestuia din 1995.

1.1. Recomandarea cu privire la măsurile ce vizează promovarea transparenței media, nr. R (94) 13 din 22 noiembrie 1994.

Recomandarea reprezintă practic ghidul cel mai important pentru Statele membre ale Consiliului Europei în materia reglementării accesului publicului la sursele de finanțare a posturilor de radio, televiziune (audiovizual) și presă scrisă.

Conform pct. 10 al Memorandumului Explicativ din Anexa Recomandării, transparența se definește ca „posibilitatea publicului larg de a avea acces în mod echitabil și imparțial la anumite date privind Media”. Scopul transparenței ar fi, conform tezei a doua, să ofere

⁵ Accesați <http://www.coe.int/> pentru portalul principal sau, pentru portalul Diviziunii Media

http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/default_FR.asp

⁶ Adoptată la Roma, la 4 noiembrie 1950, <http://conventions.coe.int/Treaty/fr/treaties/html/005.htm>

⁷ Textul integral la [http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/doc/cm/rec\(1994\)013&expmem_EN.asp?](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/media/doc/cm/rec(1994)013&expmem_EN.asp?)

⁸ Textul integral la http://apel.md/files/docs/Rec_99_1pluralism_mass_media_ro.pdf

publicului larg posibilitatea să cunoască cine sunt proprietarii instituției media în cauză în vederea formării unei opinii despre valoarea informațiilor relatate de cei care conduc posturile de radio, televiziune sau ziare.

În viziunea Consiliului European, publicului larg ar trebui să i se ofere cel puțin date privind identitatea managerilor sau a persoanelor juridice, în ultimul caz, inclusiv a persoanelor care sunt principalii acționari ai întreprinderilor media și care dețin pachetul de control asupra mijlocului de informare în cauză. Publicul ar trebui să aibă acces la informațiile privind achizițiile de proprietate media, printr-o cerere făcută fie autorităților competente, fie organizațiilor care activează expres în acest domeniu. Legislația națională trebuie să prevadă obligația presei scrise de a face publice periodic aceste date.

Consiliul European face deosebire între regulile minime de transparență pentru sectorul audio-vizual și cele referitoare la transparența presei scrise.

Este important de observat că ambele categorii privind transparența trebuie să aibă în vedere respectarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor la care se referă informațiile. Recomandarea are în vedere și salvagardarea concurenței care ar putea fi afectată sau, mai general, respectarea regulilor economiei de piață care impun, în anumite limite, secretul comercial.

În ce privește sectorul presei scrise, transparența relațiilor financiare dintre stat și întreprinderile din sectorul presei scrise poate fi garantată prin inserarea în legislația națională a unor prevederi legislative ce ar impune întreprinderilor din sectorul presei scrise publicarea unei serii de informații clasificate în următoarele categorii:

a. Informații cu privire la persoana juridică care deține ziarul respectiv

În cadrul acestei categorii poate fi introdusă obligația de a-și divulga identitatea pentru toți fondatorii sau acționarii PPAP (publicațiile periodice și agențiile de presă) sau numai pentru cei ce dețin cote de participare semnificative în capitalul întreprinderii, de a divulga identitatea persoanelor ce dețin în aplicarea unor contracte sau altor angajamente, o putere de orientare, gestionare sau de observare asupra funcționalității structurii editoriale a PPAP. Această exigență se poate extinde nu doar asupra actelor ce conferă o parte din proprietate, o putere de administrare, orientare sau observare, dar și asupra actelor ce ar putea realiza pe viitor același obiectiv (de exemplu, o promisiune de înstrăinare).

b. Transparența în privința celor care dețin mai multe proprietăți în sectoarele mass-media

Informațiile din această categorie vizează în primul rând, participațiile la capitalul altor întreprinderi editoriale (naționale și/sau străine), dar și participațiile deținute în capitalul statutar al serviciilor de radiodifuziune, pentru a putea identifica proprietățile încrucișate ale întreprinderilor din sectorul respectiv și concentrările⁹ multimedia. Aceste dispoziții pot fi aplicate și față de cotele deținute în capitalul întreprinderilor aflate în sectoare conexe cu cel al presei (de ex.: agenții de publicitate, tipografii).

c. Identificarea persoanelor sau organismelor care exercită o influență decisivă asupra politicilor editoriale

⁹ Detalii la pct. 1.2. privind (Anexa la Recomandarea nr. R (99) 1 "Măsuri pentru promovarea pluralismului mijloacelor de comunicare în masă

Este vorba de informațiile referitoare la persoanele sau organismele, care, pe lângă administratorii oficiali ai structurii editoriale, sunt susceptibile să exercite o influență determinantă asupra orientării editoriale a acestui sau acestor organe de presă¹⁰.

d. Informațiile privind transparența în cazul în care activitățile PPAP respective pot fi guvernate de declarații privind politica editorială a publicației în cauză

În cazul în care activitatea organului de presă este reglementată printr-un text ce definește politica sa editorială sau orientarea sa politică (de ex.: regulament intern) acesta ar trebui să fie, de asemenea, publicat, divulgarea informațiilor pe care le conține ar permite publicului larg să-și formeze o opinie despre valoarea și credibilitatea care merită să fie acordată acestui organ de presă.

e. Informațiile privind transparența în cazul în care concentrările de presă sunt permise până la un prag legal stabilit

Acestea sunt utile mai ales pentru autoritățile împuternicite să aloce ajutoare directe întreprinderilor din sectorul presei în baza condițiilor care trebuie să fie întrunite pentru a putea beneficia de un ajutor.

Pe de altă parte, aceste informații sunt importante pentru a aplica dispozițiile naționale referitoare la fuziuni¹¹. Astfel, dacă cotele-părți de piață pe care le dețin cei implicați depășesc norma stabilită și, prin urmare, concentrarea necesită o autorizare prealabilă, aceste informații vor permite Autorității de concurență să verifice dacă plafoanele existente au fost sau nu depășite.

1.2. Recomandarea cu privire la măsurile de promovare a pluralismului mijloacelor de comunicare în masă nr. R (99) 1 din 19 ianuarie 1999¹²

Actul recomandă guvernelor Statelor membre:

- i. să examineze măsurile propuse și să analizeze includerea lor în legislația și practicile lor naționale, dacă este nevoie, pentru a promova pluralismul media;
- ii. să evalueze în mod sistematic eficiența măsurilor adoptate și să examineze necesitatea de a le revizui în conformitate cu dezvoltările economice și tehnologice din sectorul media.

Consiliul Europei subliniază importanța elaborării unui cadru legislativ capabil să prevină sau să contracareze concentrările economice care ar putea pune în pericol pluralismul mijloacelor de comunicare în masă la nivel național, regional sau local. În acest context, Statele membre ar trebui să stabilească unele plafoane în legislația lor națională cu privire la presă, în scopul de a limita influența pe care una și aceeași întreprindere comercială sau unul și același grup comercial o poate avea în unul sau mai multe din sectoarele mijloacelor de comunicare în masă. Aceste plafoane ar putea lua în considerație tirajul sau veniturile/cifra de afaceri ale întreprinderilor din sectorul presei. De aici vine necesitatea unor mecanisme credibile pentru auditul tirajelor și veniturilor realizate de către acestea.

¹⁰ De ex.: Legea Franței nr. 86-1067 din 30 septembrie 1986 cu privire la libertatea de comunicare (detalii la capitolul 2.1) sau, indirect, Secțiunea 6.1 a Codului German al Presei din 12 decembrie 1973 vorbește despre incompatibilitatea profesiei de jurnalist sau publicist cu deținerea altor funcții decât aceasta, de ex. într-un Guvern, Autoritate publică sau întreprindere privată. (Versiunea actualizată la 13 septembrie 2006 poate fi accesată la <http://www.presserat.de/Press-Code.227.0.html>)

¹¹ Articolele 17 și 18 din Legea cu privire la protecția concurenței nr. 1103-XIV din 30 iunie 2000 (nu sunt ajustate la legislația UE privind concentrările economice)

¹² Poate fi accesată la http://apel.md/files/docs/Rec_99_1pluralism_mass_media_ro.pdf

De asemenea, ar putea fi stabilite limitări ale participării la capitalul întreprinderilor din sectorul presei. În cazul în care autoritățile naționale nu consideră oportună crearea unei instituții aparte cu dreptul de a acționa împotriva fuziunilor sau altor operațiuni de concentrare care amenință pluralismul presei, autoritatea generală însărcinată cu protecția concurenței ar trebui să acorde o atenție deosebită pluralismului mijloacelor de comunicare în masă în cadrul examinării fuziunilor sau altor operațiuni de concentrare economică din acest sector.

2. Reglementări generale ale Uniunii Europene privind susținerea presei și transparența financiară

Sistemele de protecție a pluralismului și a transparenței presei în Statele membre ale UE sunt variate și diferite. Norme unice nu există, reglementarea acestui domeniu fiind de competența Statelor membre¹³. Există doar unele documente care se referă tangențial la acest sector. Astfel, *Directiva 2004/18/CE*¹⁴ *privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii*, impune Statelor membre să asigure transparența ofertelor publice, a costurilor și beneficiilor societăților care au beneficiat de subvenții. Ea mai solicită Statelor membre ca autoritățile naționale să nu facă discriminări între companii de stat și cele private. Prevederile în cauză au o legătură indirectă cu transparența în sectorul presei, urmărind asigurarea concurenței efective între întreprinderi din sectorul mass-media la atribuirea unor asemenea contracte¹⁵. *Directiva Europeană 92/77/EEC*¹⁶, denumită generic „a 6-a directivă europeană privind TVA”, autorizează Statele membre să aplice reducerea TVA pentru livrările de bunuri și prestațiile de servicii din categoriile indicate în anexa sa H, printre care figurează „ziarele și presa periodică”.

Cât privește susținerea financiară a întreprinderilor din sectorul presei, în UE există doar prevederi generale privind acordarea ajutoarelor de stat, valabile pentru toate sectoarele economiei naționale. Principiul general este stabilit în *articolul 87 (1) al Tratatului CE*,¹⁷ care interzice Statelor membre de a acorda ajutoare de stat care distorsionează sau riscă să distorsioneze concurența pe o piață. Înseși procedurile de acordare a ajutoarelor de stat, cu notificarea obligatorie a Comisiei despre orice inițiativă în acest sens sunt stipulate în *Regulamentul nr. 659/1999/CE*¹⁸. *Alin. 3 al articolului 87* stipulează că anumite ajutoare pot fi declarate compatibile cu piața comună. În acest sens, *Regulamentul 994/98/CE* al Consiliului European, abilitază Comisia să acorde „exceptări pe categorii”¹⁹ pentru ajutoarele de stat în domeniul culturii și conservării patrimoniului cultural. Statele membre au obligația doar de a înștiința Comisia Europeană despre ajutoarele pe care le acordă în acest sector. În 2005, odată cu adoptarea *Planului de acțiuni în domeniul ajutoarelor de stat*²⁰ nr. *COM(2005) 107 final*, Comisia Europeană, pentru a asigura o mai bună orientare a ajutoarelor de stat acordate în sectorul culturii, își propune la *pct. 59* să precizeze rolul și

¹³ Issues Paper for the Liverpool Audiovisual Conference Media Pluralism - What should be the European Union's role?

¹⁴ Adoptată la 31 martie 2004.

¹⁵ Ex : Achiziție publică [244251-2008](http://ted.europa.eu/Exec?DataFlow=N_list_results.dfl&Template=TED/N_result_details_curr.htm&Page=2&do_cnumber=2008244251&StatLang=FR) de servicii de publicitate și marketing publicată în Suplimentul JOUE, http://ted.europa.eu/Exec?DataFlow=N_list_results.dfl&Template=TED/N_result_details_curr.htm&Page=2&do_cnumber=2008244251&StatLang=FR

¹⁶ Directiva Consiliului European din 19 octombrie 1992 cu privire la sistemul comun al taxei pe valoare adăugată și modificarea Directivei 77/388/EEC (aproximarea ratelor TVA).

¹⁷ Tratatul Comunității Europene (versiune consolidată), Jurnalul Oficial C 325 din 24 Decembrie 2002.

¹⁸ Adoptat la 22 martie 1999.

¹⁹ “Exceptările pe categorii” presupune elaborarea unor categorii de ajutoare ce nu necesită obținerea unei notificări prealabile înainte de acordarea ajutorului.

²⁰ “Aceasta semnifică că unele criterii de exceptări de la notificare vor constitui și criterii de compatibilitate a ajutoarelor [n.r. – cu piața comună], ceea ce va permite autorităților naționale [n.r. – însărcinate cu atribuții de acordare a ajutoarelor de stat], de a aplica exceptările pe categorii direct, nu doar afirmând compatibilitatea acestora, dar și incompatibilitatea unor ajutoare”.

http://www.aer.eu/fileadmin/user_upload/MainIssues/CohesionRegionalPolicy/Consultations-2005/Com2005-FR.pdf

utilizarea excepțiilor pe categorii și să examineze posibilitatea de a acorda acestor excepții nu doar un efect pozitiv, dar, în unele cazuri, și un efect negativ.

Capitolul III. Susținerea presei scrise în unele state europene

1. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Franța

Legea nr. 86-1067 din 30 septembrie 1986 cu privire la libertatea de comunicare reprezintă o lege importantă pentru asigurarea transparenței surselor de informare stabilind interdicția acțiunilor la purtător în cazul media, pentru evitarea controlării din umbră a proprietarilor oficiali ai întreprinderilor de presă. Legea impune publicarea numelor:

- directorului publicației;
- al proprietarului sau al reprezentantului legal al trustului de presă din care face parte;
- a primilor trei acționari.

Acționarul majoritar – persoană fizică trebuie să fie directorul publicației. În cazul în care directorul publicației beneficiază de imunitate parlamentară, el trebuie să desemneze un co-director, responsabil în fața legii civile și penale.

Susținerea financiară a presei scrise în Franța este reglementată prin mai multe acte normative care instituie un regim economic special pentru presă. Acest regim include prioritar două tipuri de măsuri de sprijin: tarife poștale preferențiale și scutiri fiscale (TVA redusă), reprezentând 18 tipuri de ajutoare directe și indirecte. Pentru a consolida garanțiile acordate presei, acest regim este acordat publicațiilor și agențiilor de presă care au primit avizul unei comisii paritare – formată din reprezentanți ai presei și ai autorităților – denumită „Comisia paritară a publicațiilor și agențiilor de presă”²¹, a cărei activitate este reglementată prin **Decretul n° 97-1065**.

Toate ajutoarele sunt acordate întreprinderilor de presă sau angajaților din sectorul presei care corespund anumitor caracteristici cum ar fi orientarea editorială, cifra de afaceri, tiraj, proiecte înaintate ș.a. Există doar 4 tipuri de ajutoare „universale” care vizează toată presa. Acestea sunt:

- (1) **Ajutorul pentru transportarea presei de către Societatea Națională a Căilor Ferate (SNCF)** de care beneficiază toate întreprinderile de presă. În conformitate cu articolul 41 din caietul de sarcini al SNCF, prin Decretul nr. 83-817, statul poate solicita prestarea unor servicii de transport specifice, prevăzute de acordurile colective. Un astfel de acord, ce determină condițiile de acoperire de către stat a unei părți din cheltuielile de transport ale presei este încheiat anual între stat și SNCF.
- (2) **Ajutoarele acordate pe plan poștal** care sunt exprimate prin aplicarea unor tarife preferențiale la livrarea și distribuția presei de către Poștă. Aceste ajutoare²² au fost instituite prin articolele **D19 – D 28 ale Codului oficiilor poștale și comunicațiilor electronice**. Publicațiile beneficiază de acest ajutor doar dacă corespund cerințelor stipulate la art. D-19.
- (3) **Reducere a Taxei pe Valoare Adăugată**. Acest ajutor a fost instituit prin articolul **298 septies al Codului fiscal**²³, conform căruia publicațiile care corespund condițiilor prevăzute la articolele 72 și 73 ale aceluiași Cod beneficiază de o TVA de 2,10% (cea normală este de 19,6%) , aplicată pe veniturile din vânzări. Veniturile obținute din

²¹ Detalii la <http://www.cppap.fr/sommaire.php3> .

²² Detalii la <http://www.presse-poste.com/conditions-generales-d-admission>

²³ Mai multe detalii la http://www.france-galop.eu/uploads/tx_smiledocutheque/3-L-1-01_02.pdf , pag. 2.

anunțurile publicitare sunt impozitate la rata normală, iar lucrările de compoziție, tipărire și furnizare de informații de către agențiile de știri, la rata de 5,5%²⁴.

- (4) **Ajutoarele acordate pe plan social unor categorii de persoane** angajate în sectorul presei reprezintă reduceri ale cotizațiilor în fondurile de securitate socială²⁵, reduceri de 20% aplicabile față de contribuțiile în fondurile de asigurări sociale²⁶, scutirea de plata cotizațiilor sociale²⁷.

Alte tipuri de ajutoare, directe, se acordă doar întreprinderilor care corespund unor criterii determinate, cele mai multe vizând susținerea și diversificarea publicațiilor de informare politică și generală.

- (1) Ajutoarele pentru **modernizarea presei cotidiene de informație politică și generală** au fost instituite prin Decretul nr. 99-79²⁸ și permit acordarea subvențiilor întreprinderilor din sectorul presei, pentru realizarea proiectelor de modernizare (a chioșcurilor și altor puncte de distribuție).
- (2) Ajutoarele pentru **portajul²⁹ presei cotidiene de informație politică și generală**, instituite prin Decretul Nr. 98-1009³⁰ pentru a promova acest mod de distribuție.
- (3) Ajutorul pentru **distribuția presei cotidiene naționale de informație politică și generală** este acordat pentru o perioadă maximă de 3 ani publicațiilor cotidiene naționale de informație politică și generală de limbă franceză care îndeplinesc anumite condiții. Instituit prin Decretul nr. 2004-1310³¹, ajutorul este repartizat în funcție de numărul de exemplare efectiv vândute pe teritoriul Franței, direct cumpărătorului final.
- (4) Ajutoarele pentru **susținerea publicațiilor cotidiene naționale de informare politică și generală cu slabe resurse publicitare și/sau cu slabe venituri realizate de pe urma plasării anunțurilor de către persoane fizice** au fost instituite prin Decretul nr. 86-616³² și, respectiv, Decretul nr. 89-528³³, cu condiția că, în primul caz veniturile datorate publicității să nu depășească 25% din venitul total, iar în cel de-al doilea, să nu depășească 15% din veniturile publicitare totale. Ajutorul se acordă sub formă de subvenție directă.

²⁴ http://www.ddm.gouv.fr/article.php?id_article=382

²⁵ Acordate în baza Legii nr. 91-1 din 3 ianuarie 1991 vânzătorilor „co-portori” și „portori” de presă. (Notă: a se vedea referința nr. 29)

²⁶ Ordinul ministrului asigurărilor sociale din 26 martie 1987 de reducere și calculare a contribuțiilor la asigurările sociale datorate de anumite categorii de jurnaliști. Textul integral disponibil la <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000322036&dateTexte=20080921>

²⁷ Scutire acordată conform Legii nr. 93 – 121 din 27 ianuarie 1993 (art.16).

²⁸ Modificat prin Decretul nr. 2006-656 din 2 iunie 2006

²⁹ Conform art 1 al Decretului nr. 98-1009, prin „portaj” se subînțelege “metoda de distribuție a presei de către editor sau de către orice altă persoană angajată în acest scop, ce constă în livrarea, prin orice mijloace, altele decât serviciul obligatoriu de transportare a presei executat de către Poștă, a exemplarelor fiecărui număr ai unei publicații, la domiciliul cumpărătorului care și-a achiziționat un abonament.”

³⁰ Decretul nr 98-1009 din 6 noiembrie 1998 privind fondurile de susținerea a “portajului” de presă.

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000573856>

³¹ Decretul nr 2004-1310 din 26 noiembrie 2004 de modificare a Decretului nr 2002-629 din 25 aprilie 2002 de instituire a unui suport de distribuție a presei naționale și politică generală de informații

³² Decretul nr 86-616 din 12 martie 1986 de instituire a ajutorului pentru cotidienele naționale de informare politică și generală cu mici venituri din publicitate.

³³ Adoptat la 28 iulie 1989.

- (5) Ajutoarele pentru *susținerea publicațiilor săptămânale regionale și locale* au fost instituite prin Decretul nr. 2004-1312³⁴ pentru a sprijini publicațiile într-o limbă regională și reprezintă o subvenționare directă a acestora.
- (6) Ajutorul pentru *tipărirea descentralizată a ziarelor cotidiene* a fost instituit prin Decretul Nr. 2004-595 din 22 iunie 2004, permițând publicațiilor de a-și rambursa o parte din cheltuielile de transmitere prin fax către tipografiile descentralizate din provincie.
- (7) *Exonerarea de taxă profesională a editurilor și agențiilor de presă* a fost instituită prin *articolul 1458³⁵ al Codului fiscal* și se aplică pentru unele categorii de întreprinderi din sectorul presei.
- (8) Distribuitorii de presă beneficiază de ajutoare directe *pentru modernizare*. Subvenționarea se acordă în anumite condiții, distribuitorilor care doresc să-și renoveze spațiile de vânzare sau să-și optimizeze modul de gestionare a produselor de presă. Acestea au fost instituite prin *art. 134 din Legea cu privire la finanțele rectificative pentru anul 2004*.
- (9) Pentru a susține *distribuția și promovarea presei naționale peste hotare*, Decretul *Nr. 2004-1311³⁶* a instituit un ajutor direct, acordat, în anumite condiții, publicațiilor capabile să-și justifice importanța distribuirii lor peste hotare în raport cu distribuirea lor pe teritoriul țării.
- (10) Un *regim special privind investițiile* a fost instituit prin articolul *39 bis³⁷ al Codului fiscal*, ce permite întreprinderilor de presă ce editează o revistă sau o publicație lunară sau bilunară consacrată în mare parte informării politice, de a utiliza, în anumite condiții, o parte din profiturile realizate, fără a fi impozitate, pentru achiziționarea bunurilor necesare activității curente sau pentru acoperirea cheltuielilor susceptibile a fi trecute ca cheltuieli de inițiere a activității, cu excepția achiziționării de terenuri și/sau titre/acțiuni ale altor întreprinderi.
- (11) *Prin Decretul nr. 2004-1313³⁸* au fost instituite ajutoare pentru *dezvoltarea serviciilor on line ale întreprinderilor de presă*. Aceste ajutoare se prezintă sub forma unor împrumuturi financiare, parțial rambursabile, companiilor de presă scrisă pentru realizarea unor proiecte ce permit a pune la dispoziția publicului conținutul editorial al unui ziar distribuit pe un suport numeric.

Presa electronică nu beneficiază de o altă susținere din partea statului decât de ajutoare pentru dezvoltarea serviciilor on line. Aceasta s-a decis în contextul *Directivei Europene 92/77/EEC³⁹* menționate mai sus. Având în vedere caracterul Directivelor europene care nu au aplicabilitate directă și trebuie transpuse de către statele membre, rămâne la discreția acestora de a interpreta această categorie. Consiliul de Stat al Franței a considerat că extinderea TVA redusă la presa electronică ar fi stârnit serioase probleme legate de caracterul acestui serviciu și a precizat într-un aviz al său din 23 iunie 1959 că convine să se limiteze beneficiile regimului economic al presei la „publicații imprimate, ce permit difuzarea

³⁴ Adoptat la 26 noiembrie 2004.

³⁵ Prevedere introdusă prin Legea nr. [2006-1771 din 30 decembrie 2006 - art. 122 \(V\), JORF din 31 decembrie 2006](#).

³⁶ Decretul nr 2004-1311 din 26 noiembrie 2004 privind fondul ajutor pentru distributia si promovarea presei franceze peste hotare

³⁷ Introdus prin Decretul nr. 2002-923 din 6 iunie 2002 - art. [4, Jurnalul Oficial al Republicii Franceze din 8 iunie 2002](#).

³⁸ Adoptat la 26 noiembrie 2004.

³⁹ Directiva Consiliului European din 19 octombrie 1992 cu privire la sistemul comun al taxei pe valoare adăugată și modificarea Directivei 77/388/EEC (aproximarea ratelor TVA).

imediată a gândurilor și nu necesită un aparataj special. Absența cheltuielilor legate de producerea hârtiei reduce cheltuielile de realizare a ziarelor cu aprox. 50% din cheltuieli, pentru a nu le limita doar la costurile de colectare și redactare a informațiilor”. Din aceste considerente s-a considerat că serviciile presei electronice se pot autofinanța din publicitate.

2. Regimul de transparență și susținere financiară a presei în Belgia

Dat fiind faptul că Belgia este un stat federal format din trei comunități distincte, competențele în materie culturală au fost transferate de la nivel federal către comunități, care atribuie actualmente ajutoare directe pentru presa scrisă și efectuează supravegherea transparenței în acest sector.

În comunitatea valonă, autoritatea de supraveghere în sectorul presei este *Consiliul Superior al Audiovizualului* (CSA), instituit prin *Decretul din 24 iulie 1997*. Această instituție independentă nu poate fi controlată nici de stat și nici de organisme private. Consiliul Superior al Audiovizualului asigură accesul publicului la date privind: numele organizației de presă, adresa, societatea de difuzare, capitalul social, numele acționarilor și structura acționariatului, atât în sectorul presei, cât și al audiovizualului. Echivalenții acestuia sunt *Vlaamse Regulator voor de Media* (VRM), instituit prin *Decretul din 16 decembrie 2005*⁴⁰ pentru Comunitatea flamandă din Belgia și *Medienrat* pentru Comunitatea germanofonă din Belgia.

În comunitatea flamandă din Belgia, ajutoarele pentru presă sunt legate de realizarea unor proiecte particulare. Acolo Guvernul și sectorul presei sunt legate printr-un *Protocol cu privire la modalitățile de acordare a ajutoarelor directe*⁴¹. Subvențiile sunt acordate organelor de presă care prezintă proiecte de schimb de experiență, valorizare a competențelor personalului ș.a. De asemenea, există un credit anual de 500 000 euro pentru promovarea citirii presei în școli.

În comunitatea valonă, *Decretul CCF - 500 (2003-2004) - N° 673 din 31 martie 2004 „privind ajutoarele atribuite presei francofone cotidiene și dezvoltării inițiativelor presei cotidiene scrise francofone în mediul școlar”* precizează condițiile de acordare a ajutoarelor. El însărcinează cu acordarea ajutoarelor presei cotidiene francofone scrise *Centrul de ajutor pentru presa scrisă*. Ajutoarele sunt destinate tuturor ziarelor editate în limba franceză, tipărite și publicate pe un suport de hârtie cu ajutorul unei rotative, cu cel puțin 200 de ediții pe an distribuite contra plată și comportând cel puțin 16 pagini editoriale consacrate informațiilor, analizelor și comentariilor pe teme politice, economice, sociale, sportive, științifice și culturale, cu caracter național, internațional, comunitar sau regional. Întreprinderile de presă trebuie să respecte, de asemenea, și convențiile colective sectoriale, în particular codul deontologic anexat la acestea.

În comunitatea germanofonă, ajutoarele pentru presă se acordă conform condițiilor stipulate în *Decretul din 7 februarie 1994 „cu privire la ajutorul acordat presei cotidiene”*⁴². Conform art. 4 al *Legii speciale a reformelor instituționale*⁴³ din 8 august 1980, Statul federal este cel ce se ocupă de acordarea ajutoarelor indirecte.

- **Rata TVA – nulă.** În timp ce TVA normală este de 21%, iar rata redusă este de 6%, rata aplicabilă la vânzarea ziarelor este de 0%.
- **Tarife poștale preferențiale.** Conform prevederilor celui de-al treilea Contract de gestiune încheiat între Poștă și stat, aprobat prin *Ordinul regal din 4 septembrie 2002*⁴⁴, distribuția ziarelor constituie o misiune a serviciului public conferit poștei. În consecință, tarifele poștale pentru distribuția ziarelor și periodicelor sunt menținute sub prețul de cost, „în temeiul deciziei statului” și „din motive de interes general”.

⁴⁰ <http://staatsbladclip.zita.be/moniteur/lois/2006/03/07/loi-2006035318.html>

⁴¹ Sursa: <http://www.senat.fr/lc/lc136/lc1363.html>

⁴² Detalii la <http://jure.juridat.just.fgov.be/?lang=fr>

⁴³ <http://wallex.wallonie.be/index.php?doc=3144>

⁴⁴ Detalii la www.bipt.be/GetDocument.aspx?forObjectID=364&lang=fr pag. 9.

3. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Elveția

Pentru asigurarea unui control al transparenței în sectorul presei, în Elveția a fost instituit un **Consiliu al Presei**⁴⁵ care reprezintă un organ investit cu dreptul de a formula concluzii în cazuri de contestare a activităților jurnaliștilor, editurilor, publicațiilor din sectorul presei. Concluziile sale sunt publicate⁴⁶.

Declarația drepturilor și îndatoririlor jurnalistului/ei din 21 decembrie 1999, modificată la 5 iunie 2008⁴⁷, stabilește dreptul jurnalistului/ei la transparență, în ceea ce ține de acțiunile (cotele părți) deținute de către angajatorul său, să fie informați înainte de luarea deciziilor care ar modifica compoziția sau organizarea redacției.

Directiva nr. 2.4⁴⁸ denumită „**Funcția publică**” subliniază incompatibilitatea profesiei de jurnalist cu orice profesie publică sau cu caracter privat, ceea ce ar prezenta un risc de conflict de interes.

Cât privește susținerea financiară a întreprinderilor de presă, în Elveția statul, editurile și Poșta elvețiană contribuie fiecare anual cu aproape 100 mln. Franci elvețieni⁴⁹ pentru a acoperi deficitul rezultat din distribuția poștală a presei.

În pofida multiplelor încercări, nu s-a mai instituit un sistem de ajutoare directe organelor de presă elvețiene.

Cât privește ajutoarele indirecte, acestea sunt exprimate prin:

a) Rata TVA redusă la 2,4%, cea normală fiind de 7,6%, prevăzută de **Articolul 36 din Legea federală cu privire la taxa pe valoare adăugată**⁵⁰.

b) Tarifele poștale preferențiale prevăzute de **Articolul 15**⁵¹ **din Legea federală cu privire la poștă** din 30 aprilie 1997⁵² intitulat „Prețuri preferențiale pentru transportarea ziarelor și periodicelor prin abonament”.

În contrabalanta acestei obligații, poșta primea o indemnizație din partea Confederației. Această sumă se ridica în anul 2007 la 80 mln Franci elvețieni (ceea ce reprezintă app. 55 mln. Euro) și rezulta dintr-o modificare a Legii cu privire la poștă adoptată în 2002 și intrată în vigoare în 2004. Înainte de această modificare, Confederația indemniza poșta cu 100 mln Franci elvețieni (app. 70 mln. Euro), dar odată cu optarea pentru favorizarea presei locale și excluderea din rândul beneficiarilor de ajutor a publicațiilor ce au un tiraj mai mare de 300.000 exemplare, precum și a celor a căror parte editorială reprezintă mai puțin de jumătate din total, suma a fost corespunzător diminuată.

Conform prevederilor actuale ale art. 15, de la 1 ianuarie 2008, Poșta va aplica reduceri de prețuri la transportarea **publicațiilor cotidiene și săptămânale distribuite prin abonament**, cu condiția că acestea vor corespunde mai multor criterii de admisibilitate. De reduceri vor mai beneficia și **revistele și periodicele editate de organizații cu scop nelucrativ**, în aceleași condiții, să corespundă mai multor criterii de admisibilitate. Pentru a compensa cheltuielile

⁴⁵ <http://www.presserat.ch/>

⁴⁶ Deciziile luate sunt publicate <http://www.presserat.ch/vade-mecum.htm>

⁴⁷ <http://www.presserat.ch/21730.htm>

⁴⁸ <http://www.presserat.ch/21580.htm>

⁴⁹ Conform cursului afișat la 22 septembrie 2008 la http://www.bnm.md/md/official_exchange_rates, 1 franc elvețian = 9,09 lei moldovenești.

⁵⁰ Adoptată la 2 septembrie 1999, detalii la <http://www.admin.ch/ch/f/rs/6/641.20.fr.pdf>, pag. 22.

⁵¹ În cadrul reformei din 2002, Parlamentul elvețian a decis menținerea **articolului 15 din Legea presei** până la 31 decembrie 2007. La data de 22 iunie 2007, Parlamentul Elvețian a adoptat acest articol într-o nouă redacție.

⁵² <http://www.postreg.admin.ch/fr/files/loiFederaleSurLaPoste.pdf>

suportate de Poștă, Confederația îi va aloca acesteia, începând cu anul 2008, 30 mln Franci elvețieni (app. 20 mln. Euro), ceea ce face ca Elveția să manifeste o evoluție regresivă a susținerii presei scrise.

4. Regimul de transparență financiară și susținere financiară a presei în Luxemburg În scopul promovării diversității presei de opinie din Luxemburg, a fost instituit un regim de promovare a presei scrise, sub formă de ajutor financiar direct anual oferit din bugetul de stat. *Legea din 3 august 1998 cu privire la promovarea presei scrise*⁵³ este cea care reglementează acordarea acestor ajutoare. Suma globală alocată presei constă dintr-o parte fixă, stabilită anual printr-un regulament de către Marele Duce, și pe de altă parte, dintr-o sumă calculată proporțional numărului de pagini publicate anual. Mărimea finală de referință reflectă evoluția salariilor și a prețului hârtiei.

Pentru a putea beneficia de un ajutor pentru presă, o publicație trebuie de cel puțin un an să corespundă următoarelor criterii:

a) Este editată în Luxemburg și apare fără întrerupere cel puțin o dată pe săptămână, cu excepția cazurilor de forță majoră sau fortuite,

b) Este editată de către o persoană fizică sau juridică, stabilită în Ducatul Luxemburg, al cărei scop este comercializarea informației;

c) Este dotată cu o redacție de cel puțin 5 jurnaliști ce activează ziua întreagă, angajați de către editor prin contract de muncă pe o durată nedeterminată și atestat de către *Consiliul de Presă*⁵⁴ cu titlul de jurnalist sau jurnalist stagiar;

d) Este susceptibilă de a atinge întreaga populație a Ducatului Luxemburg în preponderență datorită utilizării limbii luxemburgheze, franceze sau germane;

e) Oferă o informare generală, atât națională, cât și internațională;

f) Este finanțată esențial prin produsul pe care îl vinde (cu oferirea spațiilor publicitare ce nu depășesc 50% din suprafața totală a acestuia, în medie);

g) Cumpărarea căreia sau abonarea la care nu este condiționată de afilierea la o oarecare asociație sau organizație.

Nicio ediție locală a vreunei publicații străine nu poate beneficia de ajutor pentru presă, decât dacă ea nu beneficiază în străinătate de niciun ajutor pentru presă.

Presa electronică este reglementată prin *Legea cu privire la mass-media electronice din 27 iulie 1991*, care nu stipulează acordarea unor ajutoare de stat acesteia.

Concluzii si recomandări

Susținerea presei din bani publici este o practică comună atât pentru Statele membre ale UE, cât și pentru alte state europene. Indiferent dacă statele au optat pentru acordarea de ajutoare financiare directe și/sau indirecte presei, condițiile de beneficiere și alocare a acestora sunt stabilite expres în acte normative.

Legislația Moldovei cu privire la presă nu conține astfel de reglementări și nu asigură transparența necesară alocării banilor publici. Cadrul legal existent nu asigură jocul liber al concurenței pe piața respectivă. Din aceste considerente este necesară crearea unei piețe funcționale a presei. Concomitent, observăm că Recomandările Consiliului Europei privind transparența mass-media examinate mai sus se regăsesc în standardele generale europene. Acestea, însă, nu sunt transpuse în legislația națională. Implementarea acestor Recomandări ale Consiliului Europei va constitui un progres real la nivel legislativ pentru a redresa situația din sectorul mass-media, considerat unul din sectoarele „cruciale” în avansarea relațiilor cu UE, precum și în dialogul cu Consiliul Europei.

⁵³ http://www.mediacom.public.lu/medias/presse_luxembourgeoise/promotion_presse/prom_presse.pdf

⁵⁴ <http://www.press.lu/>

Redresarea situației este posibilă printr-o abordare complexă (în pachet):

1. Este necesară abrogarea prevederilor din Legea presei privind finanțarea PPAP ce contravin principiilor enunțate mai sus. În acest sens:
 - a) pe termen scurt (cu efect imediat), ar trebui elaborat un mecanism eficient care ar asigura publicarea informațiilor privind sursa și valoarea donațiilor, inclusiv a celor nefinanciare; precum și referitor la persoanele care dețin și influențează politica editorială a mijloacelor de informare în masă respective;
 - b) pe termen mediu, este necesară elaborarea unui proiect de lege complex privind condițiile de activitate și procedurile de susținere a presei; crearea și consacrarea legislativă a mecanismului deetatării mijloacelor de informare în masă;
2. Este necesară completarea Legii cu privire la publicitate cu o noțiune nouă și anume „publicitate publică – publicitate achiziționată din bani public”. De asemenea, trebuie reglementată diferența de substanță existentă între „publicitatea comercială”, „publicitatea socială” și „publicitatea publică” care să prevadă o serie de obligații pentru sectorul public, pornind de la faptul că publicitatea plasată de către autoritățile publice urmărește nu doar obiective filantropice și de importanță socială dar și alte obiective (de ex: anunțuri de angajare etc.).
3. Este importantă și ajustarea la standardele europene a Legii privind achizițiile publice, cu instituirea unor obligații de asigurare a transparenței publice pe toată durata contractelor de achiziții publice din sectorul presei, inclusiv obligația autorităților contractante implicate de a-și publica dările de seamă privind procedurile de achiziții din sectorul respectiv pe site-ul web propriu, în așa fel, încât informația să poată fi accesată liber de orice cetățean.

Notă informativă
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice

În prezent, utilizarea finanțelor publice în domeniul mass-media nu este suficient de transparentă, mai cu seamă la capitolul cheltuieli pentru publicitate, asistență și abonamente. Aceasta duce la aplicarea unor criterii subiective, discriminatorii, ineficiente în procesul distribuirii banilor publici destinați mass-media, avantajând în mod nejustificat unele mijloace de informare în masă în raport cu altele, afectând concurența loială pe piața media și stimulând actele de corupție.

Proiectul de *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice* (în continuare – **proiect de lege**) are ca scop instituirea, în cadrul procedurilor de achiziții publice, a garanțiilor juridice în vederea utilizării transparente și responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, urmărind inclusiv:

- crearea de condiții egale pentru toate instituțiile mass-media în accesul la finanțele publice, inclusiv cele utilizate pentru publicitate de către instituțiile și agenții economici subvenționați, într-o formă sau alta, din bani publici;
- stimularea concurenței loiale pe piața mass-media și, implicit, consolidarea independenței mass-media;
- creșterea rolului mass-media în promovarea guvernării democratice, transparenței economice, responsabilității guvernului și combaterii corupției, stimularea jurnalismului de investigație;
- instituirea unor norme speciale privind accesul la informație în domeniul achizițiilor publice, care să asigure implementarea reformelor instituite de autoritățile publice în domeniu.

În vederea delimitării domeniului de aplicare a acestor garanții, se propune completarea art.1 din *Legea privind achizițiile publice* (în continuare – **Lege**) cu patru noțiuni noi: „achiziție publică mass-media”, „bunuri mass-media, lucrări mass-media, servicii mass-media”, „contract de achiziții publice mass-media”, și „operator economic mass-media”.

În vederea utilizării transparente și responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, prin modificarea și completarea art. 2 al *Legii*, se propune extinderea domeniului de aplicare a *Legii* asupra contractelor de achiziții publice mass-media a căror valoare estimativă, fără taxă pe valoarea adăugată, este egală sau mai mare decât 10000 de lei. Totodată, obiectul proiectului de lege creează premise pentru includerea în domeniul de aplicare al *Legii* a particularităților publicității și transparenței achizițiilor publice mass-media, inclusiv a celor de valoare mică.

Art.12 alin.(2) și (5) din *Legea* în redacția în vigoare prevede obligativitatea aplicării procedurilor de achiziții publice, în calitate de autorități contractante, doar de către persoanele juridice de drept public – orice entitate „*constituită exclusiv pentru a satisface necesitățile de interes public, neavând scop lucrativ (industrial sau comercial)*”.

Completarea art.12, în conformitate cu proiectul de lege, cu un nou alineat are ca scop instituirea calității de autoritate contractantă (în cadrul procedurilor de achiziții publice) și pentru persoanele juridice de drept privat, care corespund uneia dintre condițiile prevăzute în art.12 alin.(2) lit.c): „*a cărei activitate este asigurată cu bani publici sau a cărei gestiune constituie obiectul controlului din partea autorităților publice ori a altor persoane juridice de drept public, sau al cărei consiliu de administrație, de conducere sau de supraveghere este format, în proporție de peste 50 la sută, din membri numiți de către entitățile menționate*”. Astfel, spre exemplu, sub incidența *Legii* urmează să cadă utilizarea banilor în domeniul mass-media de către toate întreprinderile de stat, întreprinderile municipale, precum și o serie de societăți pe acțiuni (S.A. „Apă-Canal Chișinău”, S.A. „UNIC”, S.A. „Moldtelecom”) etc.

În vederea asigurării publicității și transparenței achizițiilor publice mass-media, se propune introducerea unui nou articol (**Articolul 22¹. Contractele de achiziții publice mass-media**), ce are ca obiect instituirea următoarelor obligații:

Pentru autoritățile contractante:

- de a publica anunțul de intenție pentru toate contractele de achiziții publice mass-media preconizate a fi atribuite până la sfârșitul anului bugetar, indiferent de valoarea estimativă a acestora. Anunțul de intenție privind achizițiile publice mass-media preconizate urmează a fi publicate, potrivit proiectului de lege, atât ulterior aprobării bugetului propriu al autorității contractante, cât și în cazul modificării bugetului propriu al autorității contractante, dacă asemenea modificări au ca efect apariția unor achiziții publice mass-media preconizate;
- de a garanta accesul la o serie de informații, prevăzute în *Legea* în vigoare: declarațiile de confidențialitate și imparțialitate, semnate de membrii grupurilor de lucru pentru achiziții ale autorităților contractante (în cadrul achizițiilor publice mass-media) – *art.14 alin.(3)*; documentele prin care se certifică datele de calificare ale operatorilor economici (participanți la achizițiile publice mass-media) – *art.16 alin.(1)*; deciziile de atribuire a contractelor de achiziții publice mass-media – *art.22 alin.(2)*; informațiile ce țin de contractele de achiziții publice mass-media atribuite – *art.22 alin.(3) din Lege*; înștiințarea privind respingerea tuturor ofertelor în cadrul achizițiilor publice mass-media – *art.29*; dosarul achiziției publice mass-media – *art.32 alin.(1)*; informația documentată privind examinarea, evaluarea și compararea ofertelor în cadrul achizițiilor publice mass-media – *art.44 alin.(9)*; darea de seamă privind procedura de achiziție publică mass-media – *art.70 alin.(1)*;

Pentru Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare:

- să publice pe pagina sa web copiile contractelor de achiziții publice mass-media;
- să publice pe pagina sa web copiile dărilor de seamă privind realizarea achizițiilor publice mass-media de valoare mică;
- să garanteze accesul la o serie de informații, prevăzute în *Legea* în vigoare: dosarul achiziției publice mass-media – *art.32 alin.(2)*; contractul de achiziții publice mass-media și documentele ce confirmă desfășurarea procedurii de achiziție publice mass-media – *art.67 alin.(7)*; darea de seamă privind procedura de achiziție publică mass-media – *art.70 alin.(1)*.

În vederea utilizării responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, în baza proiectului de lege, se propune instituirea obligației autorităților contractante de a elabora, adopta și publica pe pagina web a Agenției a unui raport de evaluare a achiziției publice mass-media, în termen de 120 de zile de la data finalizării contractului de achiziții publice mass-media.

Se propune instituirea unui nou alineat la art.32 din *Lege* în vederea instituirii obligației autorităților publice de a include în dosarul achiziției publice mass-media toate documentele prezentate de ofertanți, precum și alte documente ce au stat la baza deciziilor, adoptate pe parcursul procedurii de achiziții publice. Această prevedere, de asemenea, urmează să constituie o garanție în implementarea utilizării transparente și responsabile a banilor publici în procesele de achiziții publice mass-media.

Prin inițiativa de completare a art.43 din *Lege* cu trei alineate, se urmărește instituirea unor norme speciale în cadrul achizițiilor publice mass-media, care au menirea de a garanta obligația autorității contractante de a deschide ofertele pentru achiziții publice mass-media (depusă în temeiul aceleiași invitații de prezentare a ofertelor) în cadrul unei singure ședințe, precum și dreptul de acces la informație în cadrul ședințelor de deschidere a ofertelor.

Modificările și completările, propuse în p. 4, p. 5, p. 6 și p. 10 din proiectul de lege, au drept scop sistematizarea prevederilor *Legii privind achizițiile publice* în contextul instituirii, în cadrul procedurilor de achiziții publice, a garanțiilor juridice ale utilizării transparente și responsabile a banilor publici în domeniul mass-media, examinate anterior.

PROIECT

Lege pentru modificarea și completarea

Legii nr.96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.107-111), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1:

după noțiunea „*achiziție publică*” se introduce o noțiune nouă, cu următorul cuprins:

„*achiziție publică mass-media* – achiziție publică de bunuri mass-media, lucrări mass-media și/sau servicii mass-media;”

după noțiunea „*bani publici*” se introduce o noțiune nouă, cu următorul cuprins:

„*bunuri mass-media, lucrări mass-media, servicii mass-media* – bunuri, lucrări și servicii, furnizate, executate sau prestate de către unul sau mai mulți operatori economici mass-media, în calitate de participanți la procedurile de achiziții publice sau în condiții de subcontractare;”

după noțiunea „*contract de achiziții publice*” se introduce o noțiune nouă, cu următorul cuprins:

„*contract de achiziții publice mass-media* – contract de achiziții publice, care are ca obiect procurarea de bunuri mass-media, executarea de lucrări mass-media și/sau prestarea de servicii mass-media;”

articolul se completează în final cu o noțiune nouă, cu următorul cuprins:

„*operator economic mass-media* – operator economic, care este deținător de licență de emisie și/sau autorizație de retransmisie sau fondator de publicație periodică și/sau agenție de presă.”

2. La articolul 2 alin.(1):

alineatul (1) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) pentru contractele de achiziții publice mass-media – 10000 de lei.”

după alineatul (3) se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Prezenta lege prevede și particularități privind publicitatea și transparența contractelor de achiziții publice mass-media, inclusiv a celor de valoare mică.”

3. La articolul 12:

după alineatul (2) se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În raport cu operatorii economici mass-media, este persoană juridică de drept public orice entitate, cu sau fără scop lucrativ, care corespunde cerințelor alin.(2) lit.b) și c).”

la alin.(5) sintagma „alin.(2)” se înlocuiește cu sintagma „alin.(2) sau (2¹)”.

4. La articolul 16, alineatul (2) se completează în final cu textul „, cu excepția cazurilor prevăzute în art.21¹ alin.(1) lit.d)”.

5. La articolul 19 alin.(3), cuvintele „publicarea anunțului de intenție nu este obligatorie” se înlocuiesc cu cuvintele „cu excepția cazurilor prevăzute în art.22¹ alin.(1) lit.a) și b), publicarea anunțului de intenție nu este obligatorie”.

6. La articolul 22, alineatul (3) se completează în final cu textul „, cu excepția cazurilor prevăzute în art.21¹ alin.(1) lit.d)”.

7. După articolul 22 se introduce articolul 22¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 22¹.** Contractele de achiziții publice mass-media

(1) În vederea asigurării publicității și transparenței achizițiilor publice mass-media, autoritatea contractantă este obligată:

a) să publice, în conformitate cu art.19 alin.(2), anunțul de intenție pentru toate contractele de achiziții publice mass-media preconizate a fi atribuite până la sfârșitul anului bugetar, indiferent de valoarea estimativă a acestora;

b) în cel mult 30 de zile calendaristice de la data modificării bugetului propriu, să publice anunțul de intenție privind achizițiile publice mass-media, a căror publicitate și transparență nu a fost asigurată în condițiile lit.a);

c) să publice pe pagina web a Agenției raportul de evaluare a achiziției publice mass-media, nu mai târziu de 120 de zile de la data finalizării contractului de achiziții publice mass-media;

d) în conformitate cu Legea nr.982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație, să ofere accesul la informațiile prevăzute în art.14 alin.(3), art.16 alin.(1), art.22 alin.(2) și (3), art.29, art.32 alin.(1) și (3), art.43 alin.(5) lit.b), art.44 alin.(9), art.70 alin.(1) și (4).

(2) În vederea asigurării publicității și transparenței achizițiilor publice mass-media, Agenția este obligată:

a) să publice pe pagina sa web, în condițiile prevăzute în art.21 alin.(1), copiile contractelor de achiziții publice mass-media;

b) să publice pe pagina sa web, în termen de 30 de zile din momentul prezentării, copiile dărilor de seamă privind realizarea achizițiilor publice mass-media de valoare mică;

c) în conformitate cu Legea nr. 982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație, să ofere accesul la informațiile prevăzute în art.32 alin.(2) și (3), art.67 alin.(7), art.70 alin.(1) și (4).”

8. La articolul 32, după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În dosarul achiziției publice mass-media vor fi incluse toate documentele prezentate de ofertanți, precum și alte documente ce au stat la baza deciziilor, adoptate pe parcursul procedurii de achiziții publice.”

9. La articolul 43, după alineatul (3) se introduc alineatele (4), (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(4) Ofertele pentru achiziții publice mass-media, depuse în temeiul aceleiași invitații de prezentare a ofertelor, se deschid în cadrul unei singure ședințe, întreruperea sau finisarea căreia este posibilă doar după satisfacerea deplină a tuturor solicitărilor de informație prevăzute în alin.(5).

(5) În cazul achizițiilor publice mass-media, autoritatea contractantă este obligată până la sfârșitul ședinței de deschidere a ofertelor:

a) să comunice, la solicitarea oricărei persoane prezente la ședință, orice informație din ofertele deschise în cadrul ședinței;

b) să ofere, la solicitarea oricărui ofertant sau reprezentant al acestuia prezent la ședință, copia oricărei oferte deschise în cadrul ședinței.

(6) Pentru furnizarea informațiilor prevăzute în alin.(5) lit.b) autoritatea publică este în drept să perceapă plăți, a căror mărime nu va depăși cheltuielile de multiplicare a documentelor solicitate.”

10. La articolul 70, după alineatul (3) se introduce alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Prin derogare de la prevederile alin.(2) și (3), în cazul achizițiilor publice mass-media, accesul la informațiile specificate la alin.(1) se asigură în conformitate cu art.21¹ alin.(1) lit.d) și art.21¹ alin.(2) lit.c).”

Art.II. – Prezenta lege intră în vigoare la 12 luni de la data publicării.

Art.III. – În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Materiale va elabora și propune Guvernului spre aprobare raportul-model de evaluare a achiziției publice mass-media.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

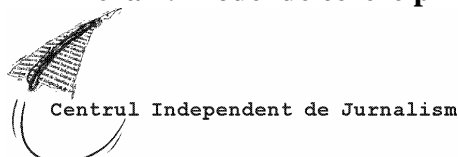
Anexa 1: Lista instituțiilor cărora au fost trimise cereri privind accesul la informație

Nr. d/o	Destinatarul	Adresa
1	Aparatul Guvernului R.M.	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piața Marii Adunări Naționale 1
2	Ministerul Afacerilor Externe si Integrării Europene	R. Moldova, Chisinau 2012, str. 31 august 1989, nr. 80
3	Ministerul Economiei si Comerțului	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piața Marii Adunări Naționale 1
4	Ministerul Finanțelor	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Cosmonauților 7
5	Ministerul Industriei si Infrastructurii	R. Moldova, Chisinau 2001, bd. Ștefan cel Mare 69
6	Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 162
7	Ministerul Transporturilor si Gospodăriei Drumurilor	R. Moldova, Chisinau 2012, bd. Ștefan cel Mare 134
8	Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Cosmonauților 9
9	Ministerul Educației si Tineretului	R. Moldova, Chisinau 2033 str. Piața Marii Adunări Naționale 1
10	Ministerul Sănătății	R. Moldova, Chisinau 2009, str. V. Alecsandri 2
11	Ministerul Protecției Sociale, Familiei si Copilului	R. Moldova, Chisinau 2009, str. V. Alecsandri 1
12	Ministerul Culturii si Turismului	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piața Marii Adunări Naționale 1
13	Ministerul Justiției	R. Moldova, Chisinau 2012, str. 31 August 1989 nr. 82
14	Ministerul Afacerilor Interne	R. Moldova, Chisinau 2012, bd. Ștefan cel Mare 75
15	Ministerul Apărării	R. Moldova, Chisinau sos. Hincesti 84
16	Ministerul Dezvoltării Informaționale	R. Moldova, Chisinau str. Puskin 42
17	Ministerul Reintegrării	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piața Marii Adunări Naționale 1, Casa Guvernului
18	Ministerul Administrației Publice Locale	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piața Marii Adunări Naționale 1, Casa Guvernului
19	Comisia Electorala Centrala	R. Moldova, Chisinau str. V. Alecsandri 119
20	Comisia Naționala a Valorilor Mobiliare	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 77
21	Banca Naționala a Moldovei	R. Moldova, Chisinau bd. Renașterii 7
22	Academia de Științe	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 1
23	Serviciul Standardizare si Metrologie	R. Moldova, Chisinau str. Coca 28
24	Biroul Relații Interetnice	R. Moldova, Chisinau str. A. Mateevici 109/1
25	Biroul Național de Statistica	R. Moldova, Chisinau 2019, str. Grenoble 106
26	Serviciul Grăniceri	R. Moldova, Chisinau 2012, str. Petricani 19
27	Serviciul Vamal	R. Moldova, Chisinau 2001, str. Columna 30
28	Agenția pentru Silvicultura „Moldsilva”	R. Moldova, Chisinau 2001, bd. Ștefan cel Mare 124
29	Agenția pentru Construcții si Dezvoltare a Teritoriului	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Cosmonauților 9
30	Agenția agroindustrială „Moldova – Vin”	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 162
31	Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice si Ajutoare Umanitare	R. Moldova, Chisinau 2012, str. Columna 118/1
32	Agenția Relații Funciare si Cadastru	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Puskin 47
33	Agentia Pentru Ocuparea Fortei de Munca	R. Moldova, Chisinau str. V. Alecsandri 1, et. 6
34	Agentia de Stat pentru Protectia Proprietatii Intelectuale	R. Moldova, Chisinau str. Andrei Doga 24/1
35	Centru pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 198
36	Camera de Licențiere	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 124
37	Agentia Sportului	R. Moldova, Chisinau 2004, bd. Ștefan cel Mare 162
38	Agentia „Apele Moldovei”	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 162
39	Direcția Finante, Buget si Contabilitate	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 105
40	Direcția Generala	R. Moldova, Chisinau bd. Ștefan cel Mare 154

41	Primaria mun. Chisinau	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 83
42	UTA Gagauzia „Gagauz – Yeri” – Primaria or. Comrat	„Gagauz-Yeri” or. Comrat, str. Tretiakova 38
43	Primaria or. Anenii Noi	r. Anenii Noi, or. Anenii Noi str. Suvorov 6
44	Primaria or. Basarabeasca	r. Basarabeasca, or. Basarabeasca str. Karl Marx 57
45	Primaria or. Balti	MD r. Balti, or. Balti str. Independentei 1
46	Primaria or Briceni	r. Briceni, or. Briceni str. Independentei 28
47	Primaria or Cahul	r. Cahul, or. Cahul str. Piata Independentei 6
48	Primaria or Cantemir	r. Cantemir, or. Cantemir, str. Trandafirilor 2
49	Primaria or Calarasi	r. Calarasi, or. Calarasi, str. M. Eminescu 19
50	Primaria or Causeni	r. Causeni, or. Causeni, str. Mesterul Radu 3
51	Primaria or Cimislia	r. Cimislia, or. Cimislia, str. Decebal 9
52	Primaria or Criuleni	r. Criuleni, or. Criuleni, str. 31 august 108
53	Primaria or Donduseni	MD5101, r. Donduseni, or. Donduseni, str. Independentei 49
54	Primaria or Drochia	MD 5201 r. Drochia or. Drochia, bd. Independentei 15 -A
55	Primaria or Dubasari	r. Dubasari, com. Cocieri
56	Primaria or Edinet	r. Edinet, or. Edinet, str. Octavian Cerempei 30
57	Primaria or Falesti	MD 5001 r. Floresti or. Floresti, str. Stefan cel Mare 30 „A”
58	Primaria or Floresti	r. Floresti, or. Floresti, str. Stefan cel Mare 32
59	Primaria or Glodeni	r. Glodeni, or. Glodeni, str. Suveranitatii 4
60	Primaria or Hincesti	r. Hincesti, or. Hincesti, str. Hincu Mihalcea 132
61	Primaria or Ialoveni	MD 6801, r. Ialoveni or. Ialoveni str. Alexandru cel Bun 45
62	Primaria or Leova	MD 6301, r. Leova or. Leova str. Unirii 22
63	Primaria or Nisporeni	MD 6401, r. Nisporeni, r. Nisporeni str. Al. Cel Bun 55
64	Primaria or Ocnita	MD 7100 r. Ocnita, or. Ocnita str. M. Viteazu 1
65	Primaria or Orhei	MD 3500, r. Orhei or. Orhei str. Vasile Mahu 166
66	Primaria or Rezina	MD 5400 r. Rezina, or. Rezina, str. 27 August
67	Primaria or Riscani	MD 5600 r. Riscani, or. Riscani str. 31 august 4
68	Primaria or Singerei	MD 6201, r. Singerei, or. Singerei, str. Independentei 124
69	Primaria or Soroca	MD 3000. r. Soroca, or. Soroca, str. Stefan cel Mare 5
70	Primaria or Straseni	MD 3700 , r. Straseni or. Straseni, str. M. Eminescu 32
71	Primaria or Soldanesti	MD 7201,r. Soldanesti or. Sordanesti str. Victoriei 26
72	Primaria or Stefan – Voda	MD 4201, r. Stefan Voda or. Stefan Voda str. Stefan cel Mare
73	Primaria or Taraclia	r. Taraclia, or. Taraclia str. Lenin 138
74	Primaria or Telenesti	MD 5801, r. Telenesti, or. Telenesti, str. 31 august 8
75	Primaria or Ungheni	r. Ungheni or. Ungheni str. Nationala 7
76	S.A. „ Apa – Canal”	R. Moldova, Chisinau str. Albisoara 38
77	„Moldova – Gaz”	R. Moldova, Chisinau str. Albisoara 38
78	„Termocom”	R. Moldova, Chisinau str. T. Vladmirescu 6
79	„Banca de Economii”	R. Moldova, Chisinau str. Columna 115
80	I.S. „Posta – Moldovei”	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 134
81	Universitatea de Stat din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Mateevici 60
82	Universitatea Tehnica din Moldova	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 168
83	Academia de Studii Economice din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Mitropolit Banulescu Bodoni 61
84	Universitatea de Stat de Medicina si Farmacie „Nicolae Testimitanu”	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 165
85	Universitatea Pedagogica de Stat „Ion Creanga”	R. Moldova, Chisinau str. I. Creanga 1
86	Universitatea de Stat din Tiraspol (cu sediul in mun. Chisinau)	R. Moldova, Chisinau str. Iablocikin 5
87	Universitatea de Stat din Comrat	R. Moldova, or. Comrat, str. Galatan 17

88	Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport	R. Moldova, Chisinau str. A. Doga 24/1
89	Universitatea Agrara de Stat din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Mircesti 44
90	Academia „Stefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	R. Moldova, Chisinau str. Gheorghe Asachi 21
91	Institutul de Relatii Internationale din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Puskin 54
92	Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice	R. Moldova, Chisinau Str. A. Mateevici 87
93	Institutul Militar al Fortelor Armate „Alexandru cel Bun”	R. Moldova, Chisinau str. Haltei 21
94	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	R. Moldova, or. Cahul str. Independentei 1
95	Universitatea de Stat „A. Russo” din Balti	R. Moldova, or. Balti str. Puskin 38
96	Universitatea de Stat din Taraclia	R. Moldova, or. Taraclia str. Pacii 4

Anexa 2: Model de cerere privind accesul la informatie

str. Șciusev, 53, Chișinău, 2012 MD,
tel.(3732) 213652, 227539, fax (3732) 226681

« » _____ 2008

Catre _____

Dlui/Dnei _____

CERERE PRIVIND ACCESUL LA INFORMAȚIE

În conformitate cu Legea privind accesul la informație (Nr. 982-XIV din 11.05.2000) solicităm să ne puneți la dispoziție informația privind organizațiile mass-media (ziare, reviste, presa on-line, agenții de presa, companii de radio și TV, cu precizarea formei de proprietate), care au beneficiat de asistența financiară directă sau indirectă, în perioada anilor 2005-2007 (formularul se anexează):

1. subvenții planificate total:

inclusiv:

- fonduri fixe (computere etc),
- chiria pentru sediu,
- salarii,
- fonduri circulante (hârtie etc)

2. ajutor financiar neplanificat (sau singular) total:

inclusiv :

- fonduri fixe (computere etc),
- chiria pentru sediu,
- salarii,
- fonduri circulante (hârtie etc)

3. procurare de abonamente

4. plasarea publicității, a anunțurilor cu caracter publicitar, inclusiv din partea întreprinderilor publice

5. – alte beneficii

II. De asemenea vă rugăm să ne prezentați:

- **copiile deciziilor și a documentelor** care justifică acordarea asistenței sus-menționate,
- **lista criteriilor de selectare** aplicate organizațiilor mass-media la acordarea sprijinului, **însoțită de copiile documentelor** care explică modalitatea de stabilire a acestora.

Vă rugăm să asigurați expedierea informației solicitate **prin poștă** la adresa indicată în antetul scrisorii.

Cu respect, Corina Cepoi, Director interimar Centrul Independent de Jurnalism

Anexa 3 : Lista institutiilor in adresa carora au fost expediate cererile privind accesul la informatie in prima etapa.

Nr. d/o	Destinatarul	Adresa
1	Primaria mun. Chisinau	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 83
2	UTA Gagauzia „Gagauz – Yeri” – Primaria or. Comrat	„Gagauz-Yeri” or. Comrat, str. Tretiakova 38
3	Primaria or. Anenii Noi	r. Anenii Noi, or. Anenii Noi str. Suvorov 6
4	Primaria or. Basarabasca	r. Basarabasca, or. Basarabasca str. Karl Marx 57
5	Primaria or. Balti	MD r. Balti, or. Balti str. Independentei 1
6	Primaria or Briceni	r. Briceni, or. Briceni str. Independentei 28
7	Primaria or Cahul	r. Cahul, or. Cahul str. Piata Independentei 6
8	Primaria or Cantemir	r. Cantemir, or. Cantemir, str. Trandafirilor 2
9	Primaria or Calarasi	r. Calarasi, or. Calarasi, str. M. Eminescu 19
10	Primaria or Causeni	r. Causeni, or. Causeni, str. Mesterul Radu 3
11	Primaria or Cimislia	r. Cimislia, or. Cimislia, str. Decebal 9
12	Primaria or Criuleni	r. Criuleni, or. Criuleni, str. 31 august 108
13	Primaria or Donduseni	MD5101, r. Donduseni, or. Donduseni, str. Independentei 49
14	Primaria or Drochia	MD 5201 r. Drochia or. Drochia, bd. Independentei 15 -A
15	Primaria or Dubasari	r. Dubasari, com. Cocieri
16	Primaria or Edinet	r. Edinet, or. Edinet, str. Octavian Cerempei 30
17	Primaria or Falesti	MD 5001 r. Floresti or. Floresti, str. Stefan cel Mare 30 „A”
18	Primaria or Floresti	r. Floresti, or. Floresti, str. Stefan cel Mare 32
19	Primaria or Glodeni	r. Glodeni, or. Glodeni, str. Suveranitatii 4
20	Primaria or Hincesti	r. Hincesti, or. Hincesti, str. Hincu Mihalcea 132
21	Primaria or Ialoveni	MD 6801, r. Ialoveni or. Ialoveni str. Alexandru cel Bun 45
22	Primaria or Leova	MD 6301, r. Leova or. Leova str. Unirii 22
23	Primaria or Nisporeni	MD 6401, r. Nisporeni, r. Nisporeni str. Al. Cel Bun 55
24	Primaria or Ocnita	MD 7100 r. Ocnita, or. Ocnita str. M. Viteazu 1
25	Primaria or. Orhei	MD 3500, r. Orhei or. Orhei str. Vasile Mahu 166
26	Primaria or Rezina	MD 5400 r. Rezina, or. Rezina, str. 27 August
27	Primaria or Riscani	MD 5600 r. Riscani, or. Riscani str. 31 august 4
28	Primaria or Singerei	MD 6201, r. Singerei, or. Singerei, str. Independentei 124
29	Primaria or Soroca	MD 3000. r. Soroca, or. Soroca, str. Stefan cel Mare 5
30	Primaria or Straseni	MD 3700 , r. Straseni or. Straseni, str. M. Eminescu 32
31	Primaria or Soldanesti	MD 7201,r. Soldanesti or. Sotanesti str. Victoriei 26
32	Primaria or Stefan – Voda	MD 4201, r. Stefan Voda or. Stefan Voda str. Stefan cel Mare
33	Primaria or Taraclia	r. Taraclia, or. Taraclia str. Lenin 138
34	Primaria or Telenesti	MD 5801, r. Telenesti, or. Telenesti, str. 31 august 8
35	Primaria or Ungheni	r. Ungheni or. Ungheni str. Nationala 7

Anexa 4 : Lista instituțiilor în adresa cărora au fost expediate cererile privind accesul la informație în a doua etapă:

Nr. d/o	Destinatarul	Adresa
1	Aparatul Guvernului R.M.	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piata Marii Adunari Nationale 1
2	Ministerul Afacerilor Externe si Integrarii Europene	R.Moldova, Chisinau 2012, str. 31 august 1989, nr. 80
3	Ministerul Economiei si Comertului	R.Moldova, Chisinau 2033, str. Piata Marii Adunari Nationale 1
4	Ministerul Finantelor	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Cosmonautilor 7
5	Ministerul Industriei si Infrastructurii	R. Moldova, Chisinau 2001, bd. Stefan cel Mare 69
6	Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 162
7	Ministerul Transporturilor si Gospodariei Drumurilor	R. Moldova, Chisinau 2012, bd. Stefan cel Mare 134
8	Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Cosmonautilor 9
9	Ministerul Educatiei si Tineretului	R. Moldova, Chisinau 2033 str. Piata Marii Adunari Nationale 1
10	Ministerul Sanatatii	R. Moldova, Chisinau 2009, str. V. Alecsandri 2
11	Ministerul Protectiei Sociale, Familiei si	R. Moldova, Chisinau 2009, str. V. Alecsandri 1

	Copilului	
12	Ministerul Culturii si Turismului	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piata Marii Adunari Nationale 1
13	Ministerul Justitiei	R. Moldova, Chisinau 2012, str. 31 August 1989 nr. 82
14	Ministerul Afacerilor Interne	R. Moldova, Chisinau 2012, bd. Stefan cel Mare 75
15	Ministerul Apararii	R. Moldova, Chisinau sos. Hincesti 84
16	Ministerul Dezvoltarii Informationale	R. Moldova, Chisinau str. Puskin 42
17	Ministerul Reintegrarii	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piata Marii Adunari Nationale 1, Casa Guvernului
18	Ministerul Administratiei Publice Locale	R. Moldova, Chisinau 2033, str. Piata Marii Adunari Nationale 1, Casa Guvernului
19	Comisia Electorala Centrala	R. Moldova, Chisinau str. V. Alecsandri 119
20	Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 77
21	Banca Nationala a Moldovei	R. Moldova, Chisinau bd. Renasterii 7
22	Academia de Stiinte	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 1
23	Serviciul Standartizare si Metrologie	R. Moldova, Chisinau str. Coca 28
24	Biroul Relatii Interetnice	R. Moldova, Chisinau str. A. Mateevici 109/1
25	Biroul National de Statistica	R. Moldova, Chisinau 2019, str. Grenoble 106
26	Serviciul Graniceri	R. Moldova, Chisinau 2012, str. Petricani 19
27	Serviciul Vamal	R. Moldova, Chisinau 2001, str. Columna 30
28	Agentia pentru Silvicultura „Moldsilva”	R. Moldova, Chisinau 2001, bd. Stefan cel Mare 124
29	Agentia pentru Constructii si Dezvoltare a Teritoriului	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Cosmonautilor 9
30	Agentia agroindustriala „Moldova – Vin”	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 162
31	Agentia Rezerve Materiale, Achizitii Publice si Ajutoare Umanitare	R. Moldova, Chisinau 2012, str. Columna 118/1
32	Agentia Relatii Funciare si Cadastru	R. Moldova, Chisinau 2005, str. Puskin 47
33	Agentia Pentru Ocuparea Fortei de Munca	R. Moldova, Chisinau str. V. Alecsandri 1, et. 6
34	Agentia de Stat pentru Protectia Proprietatii Intellectuale	R. Moldova, Chisinau str. Andrei Doga 24/1
35	Centru pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 198
36	Camera de Licentiere	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 124
37	Agentia Sportului	R. Moldova, Chisinau 2004, bd. Stefan cel Mare 162
38	Agentia „Apele Moldovei”	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 162
39	Directia Finante, Buget si Contabilitate	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 105
40	Directia Generala	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 154
41	S.A. „Apa – Canal”	R. Moldova, Chisinau str. Albisoara 38
42	„Moldova – Gaz”	R. Moldova, Chisinau str. Albisoara 38
43	„Termocom”	R. Moldova, Chisinau str. T. Vladmirescu 6
44	„Banca de Economii”	R. Moldova, Chisinau str. Columna 115
45	I.S. „Posta – Moldovei”	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 134
46	Universitatea de Stat din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Mateevici 60
47	Universitatea Tehnica din Moldova	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 168
48	Academia de Studii Economice din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Mitropolit Banulescu Bodoni 61
49	Universitatea de Stat de Medicina si Farmacie „Nicolae Testimianu”	R. Moldova, Chisinau bd. Stefan cel Mare 165
50	Universitatea Pedagogica de Stat „Ion Creanga”	R. Moldova, Chisinau str. I. Creanga 1
51	Universitatea de Stat din Tiraspol (cu sediul in mun. Chisinau)	R. Moldova, Chisinau str. Iablocikin 5
52	Universitatea de Stat din Comrat	R. Moldova, or. Comrat, str. Galatan 17
53	Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport	R. Moldova, Chisinau str. A. Doga 24/1
54	Universitatea Agrara de Stat din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Mircesti 44
55	Academia „Stefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	R. Moldova, Chisinau str. Gheorghe Asachi 21
56	Institutul de Relatii Internationale din Moldova	R. Moldova, Chisinau str. Puskin 54
57	Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice	R. Moldova, Chisinau Str. A. Mateevici 87
58	Institutul Militar al Fortelor Armate	R. Moldova, Chisinau str. Haltei 21

	„Alexandru cel Bun”	
59	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	R. Moldova, or. Cahul str. Independentei 1
60	Universitatea de Stat „A. Russo” din Balti	R. Moldova, or. Balti str. Puskin 38
61	Universitatea de Stat din Taraclia	R. Moldova, or. Taraclia str. Pacii 4

Anexa 5 : Lista instituțiilor care au răspuns la prima cerere

1. Aparatul Guvernului R.M.
2. Ministerul Afacerilor Externe si Integrarii Europene
3. Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare
4. Ministerul Transporturilor si Gospodariei Drumurilor
5. Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale
6. Ministerul Educatiei si Tineretului
7. Ministerul Sanatatii
8. Ministerul Protectiei Sociale, Familiei si Copilului
9. Ministerul Justitiei
10. Ministerul Apararii
11. Ministerul Dezvoltarii Informatonale
12. Ministerul Reintegrarii
13. Ministerul Administratiei Publice Locale
14. Comisia Electorala Centrala
15. Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare
16. Banca Nationala a Moldovei
17. Academia de Stiinte
18. Biroul de Relatii Interetnice
19. Serviciul Vamal
20. Agentia pentru Constructii si Dezvoltare a Teritoriului
21. Agentia agroindustriala „Moldova – Vin”
22. Agentia Rezerve Materiale, Achizitii Publice si Ajutoare Umanitare
23. Agentia Relatii Funciare si Cadastru
24. Agentia Pentru Ocuparea Fortei de Munca
25. Agentia de Stat pentru Protectia Proprietatii Intelectuale
26. Centru pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei
27. Camera de Licentiere
28. Agentia Sportului
29. Agentia „Apele Moldovei”
30. Directia Generala Presedintia
31. Directia General Administrativa (parlament)
32. Primaria or. Anenii Noi
33. Primaria or. Balti
34. Primaria or Cahul
35. Primaria or Cantemir
36. Primaria or Drochia
37. Primaria or Floresti
38. Primaria or Glodeni
39. Primaria or Ialoveni
40. Primaria or Leova
41. Primaria or Ocnita
42. Primaria or Orhei
43. Primaria or Soroca
44. Primaria or Straseni
45. Primaria or Stefan – Voda
46. Primaria or Ungheni
47. S.A. „ Apa – Canal”
48. „Termocom”
49. Universitatea Tehnica din Moldova
50. Universitatea de Stat de Medicina si Farmacie „Nicolae Testimitanu”
51. Academia „Stefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne
52. Institutul de Relatii Internationale din Moldova
53. Institutul Militar al Fortelor Armate „Alexandru cel Bun”
54. Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
55. Universitatea de Stat Pedagogica „Ion Creanga”

Anexa 6 : Lista instituțiilor care nu au răspuns la prima cerere

1. Ministerul Economiei si Comertului
2. Ministerul Finantelor
3. Ministerul Afacerilor Interne
4. Ministerul Culturii si Turismului
5. Ministerul Industriiei si Infrastructurii
6. Serviciul Standartizare si Metrologie
7. Biroul National de Statistica
8. Serviciul Graniceri
9. Agentia pentru Silvicultura „Moldsilva”
10. Primaria mun. Chisinau
11. UTA Gagauzia „Gagauz – Yeri” – Primaria or. Comrat
12. Primaria or. Basarabeasca
13. Primaria or Briceni
14. Primaria or Calarasi
15. Primaria or Causeni
16. Primaria or Cimislia
17. Primaria or Criuleni
18. Primaria or Donduseni
19. Primaria or Dubasari
20. Primaria or Edinet
21. Primaria or Falesti
22. Primaria or Hincesti
23. Primaria or Nisporeni
24. Primaria or Rezina
25. Primaria or Riscani
26. Primaria or Singerei
27. Primaria or Soldanesti
28. Primaria or Taraclia
29. Primaria or Telenesti
30. „Moldova – Gaz”
31. „Banca de Economii”
32. I.S. „Posta – Moldovei”
33. Universitatea de Stat din Moldova
34. Academia de Studii Economice din Moldova
35. Universitatea de Stat din Tiraspol (cu sediul in mun. Chisinau)
36. Universitatea de Stat din Comrat
37. Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport
38. Universitatea Agrara de Stat din Moldova
39. Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice
40. Universitatea de Stat „A. Russo” din Balti
41. Universitatea de Stat din Taraclia

Anexa 7 : Modelul scrisorii de preântâmpinare

str. Șciusev, 53, Chișinău, 2012 MD,
tel.(3732) 213652, 227539, fax (3732) 22668
« » _____ 2008

Catre _____

Dlui/Dnei _____

Stimate domnule _____,

La data de _____, Centrul Independent de Jurnalism a expediat pe adresa _____ o cerere prin care, conform Legii cu privire la accesul la informatie (nr. 982 XIV din 11.05.2000), a solicitat informatii privind organizatiile mass-media care au beneficiat de asistenta financiara directa sau indirecta in perioada anilor 2005 – 2007. In conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informatie, informatiile si documentele solicitate urmeaza a fi puse la dispozitia solicitantului din momentul in care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai tirziu de 15 zile lucratoare de la data inregistrarii cererii de acces la informatie.** Totodata, in conformitate cu art. 19 al Legii privind accesul la informatie, refuzul de a furniza o informatie sau un document oficial urmeaza a fi facut in scris, indicindu-se data intocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazeaza refuzul, precum si procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescriptie.

Conform avizului de receptie, cererea a fost receptionata de institutia DVS. La data de _____, iar pina la ora actuala la CIJ nu a parvenit nici un raspuns. Pentru a evita utilizarea mecanismelor prevazute in art. 22 (Atacarea pe cale extrajudiciara a actiunilor furnizorilor de informatie), art. 23 (Atacarea pe cale judiciara a actinilor furnizorilor de informatie) al Legii privind accesul la informatie, solicitam sa ne comunicati informatia solicitata in cererea de acces la informatie din _____. In caz contrar, CIJ va actiona insitutia DVS. in instanta.

Lista institutiilor carora au fost trimise scrisori de preântâmpinare:

1. Ministerul Economiei si Comertului
2. Ministerul Finantelor
3. Ministerul Afacerilor Interne
4. Ministerul Culturii si Turismului
5. Serviciul Standardizare si Metrologie
6. Biroul Național de Statistica
7. Serviciul Grăniceri
8. Agenția pentru Silvicultura „Moldsilva”
9. Primăria mun. Chisinau
10. UTA Gagauzia „Gagauz – Yeri” – Primaria or. Comrat
11. Primaria or. Basarabeasca
12. Primăria or Briceni
13. Primăria or Calarasi
14. Primăria or Causeni
15. Primăria or Cimislia
16. Primaria or Criuleni
17. Primăria or Donduseni
18. Primăria or Dubasari
19. Primaria or Edinet
20. Primaria or Falesti
21. Primaria or Hincesti
22. Primaria or Nisporeni
23. Primaria or Rezina
24. Primaria or Riscani
25. Primaria or Singerei
26. Primaria or Soldanesti
27. Primaria or Taraclia
28. Primaria or Telenesti
29. „Moldova – Gaz”
30. „Banca de Economii”
31. I.S. „Posta – Moldovei”
32. Universitatea de Stat din Moldova
33. Academia de Studii Economice din Moldova
34. Universitatea de Stat din Tiraspol (cu sediul in mun. Chisinau)
35. Universitatea de Stat din Comrat
36. Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport
37. Universitatea Agrara de Stat din Moldova
38. Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice
39. Universitatea de Stat „A. Russo” din Balti
40. Universitatea de Stat din Taraclia

Lista institutiilor care au răspuns la cererea de preântâmpinare:

1. Ministerul Economiei si Comertului
2. Ministerul Finantelor
3. Ministerul Culturii si Turismului
4. Ministerul Afacerilor Interne
5. Serviciul Standartizare si Metrologie
6. Biroul National de Statistica
7. Serviciul Graniceri
8. Primaria mun. Chisinau

9. UTA Gagauzia „Gagauz – Yeri” – Primaria or. Comrat
10. Primaria or. Basarabeasca
11. Primaria or Briceni
12. Primaria or Causeni
13. Primaria or Cimislia
14. Primaria or Criuleni
15. Primaria or. Donduseni
16. Primaria or Dubasari com Cocieri
17. Primaria or Edinet
18. Primaria or Falesti
19. Primaria or Hincesti
20. Primaria or. Nisporeni
21. Primaria or Rezina
22. Primaria or Riscani
23. Primaria or Singerei
24. Primaria or Soldanesti
25. Primaria or. Telenesti
26. „Moldova – Gaz”
27. „Banca de Economii”
28. I.S. „Posta – Moldovei”
29. Universitatea de Stat din Moldova
30. Academia de Studii Economice din Moldova
31. Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport
32. Universitatea Agrara de Stat din Moldova
33. Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice
34. Universitatea de Stat „A. Russo” din Balti

Anexa 8 : Lista instituțiilor în adresa cărora au fost expediate cereri de solicitare a informației suplimentare sau de precizare a unor date

1. Ministerul Apararii
2. Agentia Rezerve Materiale, Achizitii Publice si Ajutoare Umanitare
3. Agentia de Stat pentru Protectia Proprietatii Intelectuale
4. Centru pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei
5. PresedentieDirectia Generala
6. Primaria or. Balti
7. Primaria or. Cahul
8. Primaria or Cantemir
9. Primaria or Ialoveni
10. Primaria or Ocnita
11. Academia „Stefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne

Model de cerere de solicitare a informației suplimentare sau de precizare a unor date

**1. Ministerul Apărării al Republicii Moldova
Dlui Ministru Vrabie Vitalie**

Ref: răspuns nr. 11/313 din 27.02.2008 la cererea de acces la informație din 12.02.2008

Stimate Domnule Ministru,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 27.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date referitoare la **Centrul Mass-Media Militară**:

- Sumele de bani alocate de la buget în anul 2005, 2006, 2007 detaliat pe compartimente conform anexei la cererea de acces la informație din 12.03.2008.
- Copia ordinului Ministrului Apărării în baza căruia a fost fondat Centrul.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

Vă rugăm să asigurați expedierea informației solicitate **prin poștă** la adresa indicată în antetul scrisorii.

2. Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare

**Dlui Turcan Ion
Director General**

Ref: răspuns nr. 0106-541 din 19.02.2008 la cererea de acces la informație din 12.02.2008

Stimate domnule Director General,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 19.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date:

- Tipul de proprietate (forma de organizare) a publicației „Buletin de Achiziții Publice”.
- Sumele de bani alocate în anul 2005, 2006, 2007 detaliat pe compartimente conform anexei la cererea de acces la informație din 12.03.2008.
- Denumirea documentului în baza căruia se editează revista „Buletin de Achiziții Publice” și copia acestuia.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

3. Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Intelectuale

**Dlui Chiroșca Dorian
Director General**

Ref: răspuns nr. 425 din 05.03.2008 la cererea de acces la informație din 12.02.2008

Stimate domnule Director General,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 05.03.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele:

- Sumele de bani alocate în anul 2005, 2006, 2007 publicațiilor INFO PRO BUSINESS, PROFIT, emisiunii „Evrca”, MOLDPRES, INFOTAG, emisiunilor TVC-21, respectiv serviciile pentru care au fost alocate aceste sume de bani (abonamente, articole, publicitate etc.).
- Criteriile de selecție în baza cărora s-au încheiat contracte de co-producție cu aceste publicații și posturi TV, precum și copiile documentelor care explică modalitatea de selectare (proces-verbal etc.).
- Copiile deciziilor care justifică încheierea acestor contracte de co-producție.
- Sumele de bani alocate în 2005, 2006, 2007 publicațiilor KOMPASS MOLDOVA, VARO-INFORM, PAGINI AURII, NEOGEN, STROITELISTVO I OBORUDOVANIE.
- Criteriile de selecție în baza cărora au fost solicitate servicii acestor publicații și copiile documentelor care explică modalitatea de selectare (proces-verbal etc.).
- Copiile deciziilor care justifică solicitarea serviciilor acestor publicații.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

4. Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției

**Dlui Majinschi Valentin
Director General**

Ref: răspuns nr. 17/412 din 22.02.2008 la cererea de acces la informație din 12.02.2008

Stimate domnule Director General,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 22.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele:

- Sumele de bani alocate în 2005, 2006, 2007 pentru procurarea de abonamente la fiecare publicație în parte.
- Criteriile de selecție în baza cărora au fost procurate abonamente la aceste publicații și copiile documentelor care explică modalitatea de selectare (proces-verbal etc.).

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

**5. Președinția R.M.
Direcția Generală
Dnei Russu Alina**

Ref: răspuns nr. 08/1-65 din 21.02.2008 la cererea de acces la informație din 12.02.2008

Stimată doamnă Șef al Direcției generale,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 21.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele:

- Lista publicațiilor la care Aparatul Președintelui RM a fost abonat în anul 2005, 2006, 2007, respectiv sumele de bani alocate pentru procurarea de abonamente la fiecare publicație în parte anual în 2005-2007.
- Bani alocăți în fiecare an în perioada 2005-2007 agențiilor de presă „Moldpres”, „Infotag”, „Basa-Press” pentru abonare.
- Criteriile de selecție în baza cărora au fost procurate abonamente la aceste agenții de presă și copiile documentelor care explică modalitatea de selectare (proces-verbal etc.).

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

**6. Primăriei mun. Bălți
Dlui Primar Panciuc Vasile**

Ref: răspuns nr. P-03-18/380 din 28.02.2008 la cererea de acces la informație din 07.02.2008

Stimate Domnule Primar,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 28.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele:

1. Posturi TV
 - Lista posturile TV cărora au fost alocați bani din bugetul local în anul 2005, 2006, 2007 și respectiv suma de bani alocată fiecărui post TV în parte.
 - Tipul serviciilor pentru care Primăria Bălți a alocat bani acestor Posturi TV (pentru fiecare post TV în parte) în anul 2005, 2006, 2007 (difuzarea publicității, emisiuni etc.)
 - Criteriile de selecție a acestor Posturi TV în baza cărora Primăria a acordat susținere financiară pentru procurarea utilajului și în considerarea cărora a solicitat servicii.
 - Copiile deciziilor și documentelor care justifică acordarea acestor sume de bani, precum și copia documentelor care explică modalitatea de aplicare a criteriilor de selecție (proces-verbal etc.).
2. Publicații
 - Lista publicațiilor care au fost susținute financiar din bugetul local în anul 2005, 2006, 2007 și respectiv suma de bani alocată fiecărei publicații în parte.
 - Tipul serviciilor pentru care au fost alocați bani acestor publicațiilor anual în 2005-2007 (procurare abonamente, publicare anunțuri etc.).

- Criteriile de selecție a acestor publicații în baza cărora a fost acordată asistența financiară, copiile deciziilor și documentelor care justifică acordarea acestor sume de bani, precum și copiile documentelor care explică modalitatea de aplicare a criteriilor de selecție (proces-verbal etc.).
- De asemenea, vă rugăm să ne comunicați dacă a fost acordată susținere financiară ziarului „Vocea Bălțului”, suma alocată pentru fiecare an în perioada 2005-2007 (subvenții planificate – fonduri fixe, chirie sediu, salarii, fonduri circulante etc.; subvenții neplanificate; procurare abonamente, plasarea publicității; alte beneficii). Vă rugăm să atașați copiile deciziilor și documentelor în baza cărora au fost acordate subvențiile.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

7. Primăriei or. Cahul Dlui Primar Zagorodnii Gheorghe

Ref: răspuns nr. 02/1-29-889 din 21.02.2008 la cererea de acces la informație din 07.02.2008

Stimate Domnule Primar,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 21.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date referitoare la programul informativ TV „ASPECT”:

- Tipul de proprietate (forma de organizare).
- Sumele de bani alocate de la bugetul local în anul 2005, 2006, 2007 detaliat pe compartimente conform anexei la cererea de acces la informație din 07.03.2008.
- Denumirea documentului în baza căruia au fost alocate aceste sume de bani și copia acestuia.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

8. Primăriei or. Cantemir Dlui Primar Semion Vladimir

Ref: răspuns nr. 05-5/40 din 13.02.2008 la cererea de acces la informație din 07.02.2008

Stimate Domnule Primar,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 13.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date referitoare la ziarul raional „Curier de Cantemir”:

- Sumele de bani alocate de la bugetul local în anul 2005, 2006, 2007 detaliat pe compartimente conform anexei la cererea de acces la informație din 07.03.2008.
- Denumirea documentului în baza căruia au fost alocate aceste sume de bani și copia acestuia.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

9. Primarului or. Ialoveni Dlui Caracucian Gheorghe

Ref: răspuns nr. 02/1-29-889 din 21.02.2008 la cererea de acces la informație din 07.02.2008

Stimate Domnule Primar,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 21.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date:

- Sumele de bani alocate de la bugetul local în anul 2005, 2006, 2007 pentru procurarea de abonamente, respectiv plasarea publicității în publicația raională independentă „Ora locală”.
- Denumirea documentului în baza căruia au fost alocate aceste sume de bani și copia acestuia.
- Criterii de selecție a acestei publicații pentru procurarea de abonamente și plasarea publicității, respectiv documentul care confirmă modalitatea de selectare (proces-verbal etc.).

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

**10. Primăriei or. Ocnița
Dnei Primar Galina Zalevscaia**

Ref: răspuns nr. 65 din 12.02.2008 la cererea de acces la informație din 07.02.2008

Stimate Doamnă Primar,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 12.02.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date:

- Sumele de bani alocate de la bugetul local în anul 2005, 2006, 2007 pentru plasarea publicității (concursuri, licitații etc.) în ziarul raional și pentru procurarea de abonamente.
- Copia deciziei Consiliului orașenesc nr. 01/03 din 09.02.2006.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

**11. Academia „Ștefan cel Mare”
Dlui Prim-prorector locotenent de
poliție Iurie Odagiu**

Ref: răspuns nr. 217 din 12.03.2008 la cererea de acces la informație din 12.02.2008

Stimate domnule Prim-prorector locotenent de poliție,

În completarea răspunsului Dvs. din data de 12.03.2008 la cererea de acces la informație adresată de către Centrul Independent de Jurnalism, vă rugăm să ne comunicați următoarele date:

- Lista organizațiilor mass-media cu care Academia a colaborat în vederea achiziționării de carte, ziare, reviste, plasarea publicității în cadrul campaniilor de admitere, și respectiv sumele de bani alocate acestora pentru serviciile prestate în anul 2005, 2006, 2007 fiecărei organizații mass-media în parte.
- Lista criteriilor în baza cărora aceste organizații ai fost selectate spre colaborare și copia documentelor (proces-verbal etc.) care explică modalitatea de selectare.

În conformitate cu art. 16 al Legii privind accesul la informație, informațiile și documentele solicitate urmează a fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, **dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.** Totodată, în conformitate cu art.19 al Legii privind accesul la informație refuzul de a furniza o informație sau un document oficial urmează a fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, actul normativ (**titlul, numărul, data adoptării, sursa publicației oficiale**) pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

Dacă accesul la informațiile, documentele solicitate este parțial limitat, furnizorii de informații sînt obligați să prezinte solicitanților **părțile documentului, accesul la care nu conține restricții conform legislației**, indicându-se în locurile porțiunilor omise una din următoarele sintagme: "secret de stat", "secret comercial", "informație confidențială despre persoană". Refuzul accesului la informație, la părțile respective ale documentului se întocmește cu respectarea prevederilor articolului 19 din prezenta lege.

Anexa 9
la Cererea privind accesul la informație

Organizațiile mass-media
care au beneficiat de asistența financiară directă sau indirectă, în perioada 2005

1	2	3	Ajutor financiar planificat/neplanificat (vă rugăm să precizați, indicând în fața sumelor literele "P" sau "N"), lei				9	10	11	12
			T O T A L	Inclusiv						
				Fonduri fixe	Chiria pentru sedii	Salarii				
1.Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare	Agricultura Moldovei Fondator Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare	Publica	7807	—	—	—	—		7807	
	Total		7807							
2.Ministerul Finantelor	Alunelul	IS	250000 P							
	Noi	IS	250000 P							
	Florile Dalbe	IS	250000 P							
	IPNA Compania "Teleradio Moldova"	Institutie Publica	44307200 P	4999000 P						
	IPNA Compania "Teleradio Moldova"	Institutie Publica	601500 N							
	Agentia Informationala de Stat "Moldpres"	IS	787700 N							

Bugetul unitatilor administrative - teritoriale	Reprezentanta din RM a teleradiocompaniei interstatale "Mir"	S.A.	500000 P							
	Cheltuielile efectuate in scopul sustinerii radiodifuzorilor locali		7854400 P							
	Cheltuielile efectuate in scopul sustinerii redactiilor de ziare si reviste		7854200 P							
	Total		62655000	4999000						
3.Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale	Compania Publica Teleradio Moldova	Publica	300000							
	Mediul Ambiant		189300				189300			
	Natura		100040				100040			
	Faalia		24900							
	Moldova Suverana		20000							
	Florile Dalbe	Public	16000				8000			
	IPNA Compania teleradio Moldova	Public	50000							
	Centrul de Creatie si Imagine "Media Art"		14887							
	Noi		10000							
	Alunelul		6000				6000			
	Total		731127							
4.Comisia Electorala Centrala	Moldova Suverana		148500					148500		
	Независимая Молдова		134300					134300		
	Total		282800							

5.Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei	Abonarea la editii periodice		17864					17864			
	Total		17864					17864			
6.Serviciul Vamal	Editii Periodice	SRL	9498					9498			
	Profit	SA	2200					2200			
	Omnia Presa	SRL	192					192			
	Omnia Presa	SRL	112					112			
	Omnia Pressa	SRL	9061					9061			
	Moldova Suverana		550						550		
	Moldova Suverana		70						70		
	Moldpresa	IS	408						408		
	Moldpresa	IS	450						450		
	Moldpresa	IS	3672						3672		
	Moldpresa	IS	24400					24400			
	Curierul Vamal - fondator	IS	22975.04	1218		/20000	894.50 862.20				
Total		50613					45463	5150			
7.Agentia Agroindustriala "Moldova – Vin"	Business - Elita	SRL	3772					3772			
	Total		3772								
8.Agentia Rezerve Materiale, achizitii publice si Ajutoare Umanitare	Buletinul Achizitiilor Publice - fondator	Fondat de catre Agentie	45100							45100	
	Total		45100							45100	
9.Agentia pentru Protectia Proprietatii Intelectuale	Centrul Editorial Ghid Info INFO PRO-Bussines	Camera de Comert si Industrie	28056						28056		
	Revista financiar – bancara "Banci si Finante – Profit"	Infotag	9600						9600		
	INPA Teleradio Moldova	IS	24750						24750		
	TVC 21 Studioul Honestas emisiunea Buna Dimineata	SRL	12600						12600		

	PROSTUDIO TV	SRL	5000					5000		
	Moldpress	IS	7380				7380			
	Infotag	Agentia Privata	7800				7800			
	STRIH – firma editoriala Informationala	SRL	3750					3750		
	Ghidul VARO INFORM	SRL	1040					1040		
	Catalogul Pagini de Aur		2016					2016		
	Total		101992				15180	86812		
10.Aparatul Presedintelui Republicii Moldova	Abonarea la Editii Periodice		19548.35				19548.35			
	Total		19548.35				19548.35			
11.Directia General - Administrativa Parlament	Moldpres	IS	76022				76022			
	Moldpresa	SA	41251				41251			
	BASA - Press	SRL	7557.76						7557.76	
	Infotag	SRL	10591.19						10591.19	
	Total		135421.95				117273		18148.95	
12.Primaria mun. Chisinau	Ziarul Municipal “Capitala”	Publicatie Periodica	3604700 P /2005 /2006 /2007							
	I.M. Postul de Televiziune Euro - TV	Intreprindere municipala	4868700 P	1844600						
	I. M. Postul de Radio “Antena C	Intreprindere municipala	4243600 P	176100						
	Total		12717000	2020700						
13.Primaria or.Briceni	Ziarul Raional “Meleag Natal”	Consiliul Raional Briceni	1162					1162		

	Total		1162						1162		
14.Primaria or. Balti	Televiziunea Locala		235000						211700	23300	
	Ziarele "Vocea Baltului" "Голос Бэлць"		447800							447800	
	Total		917.800						211700	471100	
15.Primaria or. Cimisia	PRO Media	SRL	4250						2460 1790		
	Total		4250						4250		
16.Primaria or. Criuleni	Moldova Suverana										
	Независимая Молдова										
	Monitorul Oficial										
	Contabilitate si Audit										
	Est – Curier								465		
	Total			8865						465	
17.Primaria or.Donduseni	Ziarul raional "Pasul Nou"										
	Televiziunea prin Cablu Edinet "Noutati"										
	Total		24000								
18.Primaria s. Cocieri r. Dubasari	Abonamente pentru biblioteca publica										
	Abonamente pentru scoala medie										
	Abonamente pentru Primarie										
	Abonamente pentru biblioteca pentru copii										
	Total			4362					4362		
19.Primaria or. Edinet	Ziarul Curierul de Edinet		1690					1690			
	Moldova Suverana		4500					4500			
	Total		6190					6190			

20. Primaria or. Falesti	Ziarul Moldova Suverana		810					810		
	Publicitatea periodica Patria Mea or. Falesti		1030					500 230 300		
	Posta Moldovei filiala Falesti		9237.16				4389.4 4847.76			
	Total		11077.16				9237.16	1840		
21. Primaria or. Ocnita	Meridian Ocnita		100				100			
	Total		100				100			
22. Primaria or. Hincesti	Curierul de Hincesti	SRL	18100					18100		
	Total		18100					18100		
23. Primaria or. Ialoveni	Ora Locala		552				552			
	Total		552				552			
24. Primaria or. Riscani	Posta Moldovei – perfectarea abonamentelor la 179 de reviste si ziare	IS	32095				32095			
	Total		32095				32095			
25. Primaria or. Floresti	“MOASIS” birou de informare prin radio	SRL	300					300		
	“FLOR TV” eter, emisiunea ora primarului	SRL	12600					12600		
	“FLOR TV” eter, emisiunea ora primarului	SRL	2976					2976		
	Total		15876					15876		
26. Primaria or. Singerei	Ziarul Ecou	Publicatie Independenta	1056				1056			
	Ziarul “Plai Singorean”	Intreprindere Municipala	572				572			
	Total		1628				1628			

27. Primaria or. Leova	Moldova Suverana	Cotidian National Independent	122.8					122.8			
	Curier de Leova		442					42	400		
	Moldpresa	IS	1008					1008			
	Revista de Drept Privat		80					80			
	Логос-пресс		261					261			
	Contabilitate si Audit		492					492			
	Administratia Publica		115.20					115.20			
	Buletinul Achizitiilor Publice		166.08					166.08			
	Buletinul Curtii de Apel Economica		190.20					190.20			
	Документ										
	Mesagerul Municipal		190.20					190.20			
	Comunist		31.90					31.90			
	Functionarul Public		46.80					46.80			
	Total		3146.18					2746.18	400		
28. Primaria or. Nisporeni	Gazeta de Vest	SRL	12607						12607		
	Total		12607						12607		
29. Primaria or. Orhei	Monitorul Oficial		3384					3384			
	Moldova Suverana		1618.24					538.24	1080		
	Plaiul Orheian		12434.23					450	11984.23		
	Аргументы и Факты		236.82					236.82			
	Functionarul Public		46.20					46.20			
	Экономическое Обозрение		78					78			

Комсомольская Правда		1606.86					1606.86			
Administratia Publica		113.60					113.60			
Логос Пресс		108					108			
Независимая Молдова		430.80					430.80			
Contabilitate si Audit		530.40					530.40			
Alunelul		129					129			
Facla		1114.50					1114.50			
Saptamina		458.50					458.50			
Tainele Sanatatii		84					84			
Amic		575.50					575.50			
Didactica PRO		333.60					333.60			
Noi		268.16					268.16			
Clipa Siderala		10.85					10.85			
Mediul Ambiant		309.70					309.70			
Universul Pedagogic		196.98					196.98			
Tineretul Moldovei		24					24			
Flux		48					48			
Guta		24					24			
Literatura si Arta		455.92					455.92			
Timpul		71.60					71.60			
Sfatul Bunicii		71.90					71.90			
Chiparus Ghidig		47.30					47.30			
Florile Dalbe		200					200			
Flux Saptaminal		166.60					166.60			
Пед. Комит.		99.09					99.09			

	Библиот. Длпед.		83.25				83.25			
	Воспит. Раб.		50.40				50.40			
	Завуч.		184				184			
	Досуг вчик		110.40				110.40			
	Первое сентября		22.85				22.85			
	Natura		195				195			
	Tropotel si Tropotica		15				15			
	Timpul de Dimineata		223.98				223.98			
	Valea Valent		57.50				57.50			
	Flux Cotidian		132				132			
	Бабушка		62.40				62.40			
	Univers Pedagogic PRO		619.80				619.80			
	Limba Romina		104.40				104.40			
	Universul Sanatatii		36.30				36.30			
	Здоровый образ жизни		25.75				25.75			
	Total		27163.38				14099.15	13064.23		
30. Primaria or. Straseni	P.P. "Straseneanca" publicatie independenta	Privat	9000					9000		
	"Art-Club" Emisiunea televizata locala "ora primariei"	SRL	24000					24000		
	Total		33000					33000		
31. Primaria or. Stefan Voda	Ziarul Prier		4500/ 2005 - /2006 /2007				2000/ 2005 - /2006 /2007	2500/ 2005 - /2006 /2007		
	Faclia		2600/ 2005 /2006 /2007				2600/ 2005 - /2006 /2007			
	Literatura si Arta		1650/ 2005				1650/ 2005			

			/ 2006 / 2007					- /2006 /2007			
	Moldova Suverana		5000/ 2005 / 2006 / 2007					5000/ 2005 - /2006 /2007			
	Saptamina		4000/ 2005 / 2006 / 2007					4000/ 2005 - /2006 /2007			
	Cugetul		5000/ 2005 / 2006 / 2007					5000/ 2005 - /2006 /2007			
	Dreptul		2000/ 2005 / 2006 / 2007					2000/ 2005 - /2006 /2007			
	Didactica PRO		2000/2005 /2006 /2007					2000/ 2005 - /2006 /2007			
	Jurnal de Chisinau		1000/ 2005 / 2006 / 2007					1000/ 2005 - /2006 /2007			
	Universul Pedagogic		2000/ 2005 / 2006 / 2007					2000/ 2005 - /2006 /2007			
	Monitorul Oficial		26000/ 2005 / 2006 / 2007					26000/ 2005 - /2006 /2007			
	Contabilitate si Audit		3000/ 2005 / 2006 / 2007					3000/ 2005 - /2006 /2007			
	Tribuna Copiilor		1500/ 2005 / 2006 / 2007					1500/ 2005 - /2006 /2007			
	Limba romana		2000/ 2005 / 2006 / 2007					2000/ 2005 - /2006 /2007			
	Total		62250					59750	2500		
32. Primaria or. Telenesti	Abonarea la editii periodice pentru Aparatul Primariei		3644					3644			

	Abonarea la editii periodice pentru Gradinite		964				964			
	Abonarea la editii periodice pentru Scolii		6039				6039			
	Abonarea la editii periodice pentru biblioteci		11032				11032			
	Abonarea la editii periodice pentru Centrul de cultura		1092				1092			
	Total		22163				22163			
33. Universitatea Tehnica din Moldova	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii perioadoce din Moldova		12210.41				12210.41			
	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii perioadoce din Romania		13397.30				13397.30			
	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii perioadoce din Federatia Rusa		441.36				441.36			
	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii Reviste		68414.83				68414.83			
	Meridian Ingineresc - fondator	Fondat UTM	6000			6000				
	Mesager Universitar - fondator	Fondat UTM	80000			60000			20000	
	Total		180463.9			66000		94463.9		
34. Academia de Studii Economice	Ziarul Curierul Economic		123423.2			75557.2	47866			
	Total		123423.2			75557.2	47866			
35. Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport	Reclama Service	SA	255				255			
	Faclia	SRL	3624				3624			
	Noutatile Chisinaului	IM	2110				2110			

	Total		5989					5989			
36. Universitatea de Stat din Tiraspol	Posta Moldovei	IS	2072					2072			
	Revista Fin Consultant	SRL	540					540			
	Editii Periodice	SRL	9987					9987			
	Varo Inform	SRL	155					155			
	IM Noutatile Chisinaului	IM	1200						1200		
	ICS Pagini de Aur SA	SA	466						466		
	Rabota I Obrozovanie	SRL	7037						7037		
	Publicatia periodica Novoe Vreamea	SRL	1440						1440		
	Faclia	SRL	3724						3724		
	Bussines Media Group		1140						1140		
	Axiial TV	Asoc obst.	1400						1400		
	Teleradio Moldova	IS	6071						6071		
	PP Chisinevschii Obozrevateli	SRL	935						935		
	TV Programe	SRL	304						304		
	Euro TV Chisinau	IM	2875						2875		
	Total		39345					12753	21728		
37. Universitatea de Medicina si Farmacie "N. Testemitanu"	"Posta Moldovei" Abonare la editii periodice		56336.48					56336.48			
	Fondat – Buletinul ASM Stiinte Medicale										
	Fondat – Curierul Medical										
	Fondat – Arta Medica										
	Fondat – Sanatatea Publica. Economia si Managementul in medicina										
	Fondat – Info-med										

	Fondat – Analele stiintifice ale USMF Nicolae Testemitanu										
	Fondat – medicina Stomatologica										
	Fondat – Cotidianul Medicus										
	Total		56336.48					56336.48			
38. Universitatea Pedagogica de Stat Ion Creanga	Vector V- N Companie de editare si distributie a cartii	SRL	21670					21670			
	Posta Moldovei	IS	4008.21					4008.21			
	Total		25678.21					25678.21			
39. Universitatea de Stat “B.P. Hasdeu” Cahul	Editii Periodice		13508.54					13.508.54			
	Reviste Electronice		9998					9998			
	Total		23506.54					23506.54			
40. Universitatea Agrara de Stat din Moldova	Stiinta Agricola		2530					2530			
	Total		2530					2530			
41. Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice	Rabota I obrozovanie	SRL	2627.24						2627.24		
	Flux	SRL	824.16						824.16		
	Business Media Grup	SRL	1200						1200		
	Agentia Editii Periodice	SRL	15132					15132			
	Vector V-N	SRL	4392.06					4392.06			
	Camera Nationala a Cartii	IS	1160					1160			
	Noutatile Chisinaului	SRL	1052.42						1052.42		
	Aboninfo SRL	SRL	4426.92					4426.92			
	Total		30814.8					25110.98	5703.82		
42. Universitatea de Stat “Alecu Russo” din Balti	Abonare la ziare si reviste		133796.48					133796.48			
	Facliia		1100						1100		

	Reviste Specializate		2500						2500		
	Total		137396.48					133796.48	3600		

Anexa 10
la Cererea privind accesul la informație

Organizațiile mass-media

care au beneficiat de asistența financiară directă sau indirectă, în perioada 2006

1	2	3	Ajutor financiar planificat/neplanificat (vă rugăm să precizați, indicînd în fața sumelor literele "P" sau "N"), lei					9	10	11	12
			T O T A L	Inclusiv							
				Fonduri fixe	Chiria pentru sedii	Salarii	Fonduri circulante				
1. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Agricultura Moldovei	Publica	57531	—	—	—	—			57531	
	Total		57531							57531	
2. Ministerul Finanțelor	Alunelul	IS	250000 P								
	Noi	IS	250000 P								
	Noi	IS	65000 N								
	Florile Dalbe	IS	250000 P								
	Moldova	IS	454700 N								

Bugetul unitatilor administrative - teritoriale	IPNA Compania "Teleradio Moldova"	Institutie Publica	43568100 P	5000000 P							
	IPNA Compania "Teleradio Moldova"	Institutie Publica	1034200 N								
	Compania de Stat "Teleradio Moldova" (in curs de lichidare)	Institutie Publica	622800 N								
	Agentia Informationala de Stat "Moldpres"	IS	42300 N								
	Reprezentanta din RM a teleradiocompaniei interstatale "Mir"	S.A.	700000 P								
	Cheltuielile efectuate in scopul sustinerii radiodifuzorilor locali		6202400 P								
	Cheltuielile efectuate in scopul sustinerii redactiilor de ziare si reviste		8813700 P								
	Total		62253200	5000							
3. Ministerul Apararii	Centrul mass-media militara	De Stat	305100			216100					
	Total		305100			216100					
4. Ministerul Afacerilor Interne	Аргументы и Факты		1280				1280				
	Время		1300				1300				
	Кишиневские Новости		324				324				
	Молдавские Ведомости		672				672				
	Независимая Молдова		1100				1100				
	Новое Время		544				544				
	Труд 7		156				156				
	Экономическое обозрение Логос Пресс		368				368				

	Банки и финансы		340					340			
	Flux		1330					1330			
	Jurnal de Chisinau		1248					1248			
	Moldova Suverana		2760					2760			
	Timpul de Dimineata		2340					2340			
	Ziarul de Garda		432					432			
	Saptamina		140					140			
	VIP - Magazin		312					312			
	Monitorul Oficial		1050					1050			
	Buletinul Achizitiilor Publice		345					345			
	Contabilitate si Audit		696					696			
	Legea si Viata		264					264			
	Dreptul		324					324			
	Total		20301					20301			
5. Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale	Postul de Radio "Vocea Basarabiei"	Emico SRL	41700						41700		
	Mediul Ambient		288512						288512		
	Natura		120990					120990			
	Facla		20000						20000		
	Supliment Ecologic la "Curierul Agricol"	Publicatie Periodica Independenta	23100						23100		
	Независимая Молдова	SRL	20000					20000			
	Florile Dalbe	Public	10000					10000			
	Noi		25000							25000	
	Alunelul		7000					7000			

	Moldova Suverana		50000					50000			
	Total		606302					207990	373312	25000	
6. Ministerul Administratiei Publice Locale	Agentia "Editii Periodice"	SRL	3714					3714			
	Posta Moldovei	IS	9293					9293			
	Ziarul Vocea Baltilor	Intreprindere Municipala	90					90			
	Plaiul Orheian	Intreprindere Municipala	60					60			
	Total		13157					13157			
7. Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei	Abonarea la editii periodice		22796					22796			
	Total		22796					22796			
8. Serviciul Vamal	Editii Periodice	SRL	9498					9498			
	Editii Periodice	SRL	48417					48417			
	Profit	SA	900					900			
	Total		58815					58815			
9. Agentia Agroindustriala "Moldova – Vin"	Editii Periodice	Agentie de Presa	5000					5000			
	Total		5000					5000			
10. Agentia Rezerve Materiale, achizitii publice si Ajustoare Umanitare	Buletinul Achizitiilor Publice	Fondat de catre Agentie	78000							78000	
	Total		78000							78000	
11. Agentia pentru Protectia Proprietatii Intelectuale	Centrul Editorial Ghid Info INFO PRO-Bussines	Camera de Comert si Industrie	24420						24420		
	Revista financiar – bancara "Banci si Finante – Profit"	Infotag	12800						12800		
	INPA Teleradio Moldova	IS	24750	A transmis in folosinta un calculator pentru					24750		

				pregatirea emisiunii							
	PROSTUDIO TV	SRL	8500						8500		
	Moldpress	IS	7380					7380			
	Infotag	Agentia Privata	7800					7800			
	KOMPASS MOLDOVA	II	5280						5280		
	Ghidul VARO INFORM	SRL	1200						1200		
	Catalogul Pagini de Aur		2208						2208		
	Ghid al Serviciilor NEOGEN	SRL	2880						2880		
	Victoria Gomon	II	4500						4500		
	Total		101718					15180	86538		
12. Aparatul Presedintelui Republicii Moldova	Abonarea la Editii Periodice		17717					17717			
	Basa Press	Agentie de Presa	4731.01					4731.01			
	Infotag	Agentie de presa	9457.34					9457.34			
	Total		31905					31905			
13. Directia Generala - Administrativa Parlament	Moldpres	IS	108338					108338			
	Infotag	SRL	11048.92							11048.92	
	Vector V-N	SRL	42379					42379			
	Total		161765.92					150717		11048.92	
14. Primaria mun. Chisinau	Ziarul Municipal "Capitala"	Publicatie Periodica	3604700 P /2005 /2006 /2007	247800							
	Total		3604700 P	247800							

15. Primaria mun. Comrat	Redactia “Столица – К.Э”	Intreprindere municipala	214500			149700				46786	
	Total		214500			149700				46786	
16. Primaria or.Briceni	Ziarul Raional “Meleag Natal”	Consiliul Raional Briceni	3500						3500		
	Canal de Televiziune “Canal X”	Privat	115						115		
	Total		3615						3615		
17. Primaria or. Balti	Televiziunea Locala		561600						*	*	
	Ziarele “Vocea Baltului” “Голос Бэлць”		416000						416000		
	Total		977600						416000		
18. Primaria or. Criuleni	Moldova Suverana										
	Независимая Молдова										
	Monitorul Oficial										
	Contabilitate si Audit										
	Est – Curier								500		
	Total		10900						500		
19. Primaria or.Donduseni	Ziarul raional “Pasul Nou”										
	Televiziunea prin Cablu Edinet “Noutati”										
	Total		24000								
20. Primaria s. Cocieri r. Dubasari	Abonamente pentru biblioteca publica										
	Abonamente pentru scoala medie										

	Total		6463					6463			
21. Primaria or. Edinet	Ziarul Curierul de Edinet		4493					2560	1933		
	Moldova Suverana		5062					5062			
	Televiziunea AVM		20700						20700		
	Total		30255					7622	22633		
22. Primaria or. Falesti	Publicitatea periodica Patria Mea or. Falesti		496						496		
	Posta Moldovei filiala Falesti		11054.01					5532.36 5521.65			
	Total		11550.01					11054.01	496		
	Meridian Ocnita Vestnik Ocniti		320 13.500					320			
23. Primaria or. Ocnita	Total		13.820					320			
	Curierul de Hincesti	SRL	21000						21000		
24. Primaria or. Hincesti	Total		21000						21000		
	Ora Locala		642					642			
25. Primaria or. Ialoveni	Total		642					642			
	Posta Moldovei – perfectarea abonamentelor la 210 de reviste si ziare	IS	38019.75					38019.75			
26. Primaria or. Riscani	Total		38019.75					38019.75			
	Publicatia “Pro – Familia”		5000							5000	
27. Primaria or. Rezina	Total		5000							5000	
	“Flor TV	SRL	2000						2000		
28. Primaria or. Floresti	Total		2000						2000		
	Ziarul Ecou	Publicatie Independenta	6116					1056	3710 1237		
29. Primaria or. Singerei											

									113		
	Ziarul "Plai Singorean"	Intreprindere Municipala	572					572			
	Total		6688					1628	5060		
30. Primaria or. Leova	Moldova Suverana	Cotidian National Independent	1647					207	1440		
	Curier de Leova		3852					42	80	3460	
	Moldpresa	IS	1248					1248			
	Contabilitate si Audit		568.80					568.80			
	Документ		261					261			
	Total		7306.80					2326.80	1520	3460	
31. Primaria or. Nisporeni	Gazeta de Vest	SRL	12931						12931		
	Total		12931						12931		
32. Primaria or. Orhei	Monitorul Oficial		3488					3488			
	Contabilitate si Audit		555					555			
	Комсомольская Правда		854					854			
	Plaiul Orheian		11516.63					404	11112.63		
	Экономическое Обозрение		182.40					182.40			
	Независимая Молдова		552.22					552.22			
	Аргументы и Факты		92.40					92.40			
	Спорт Курьер		196.74					196.74			
	Administratia Publica		53.20					53.20			
	Functionarul Public		40.50					40.50			
	Vocea Poporului		97.92					97.92			
	Moldova Suverana		108.12					108.12			

Delta		49.50					49.50			
Школьный Планиф.		165					165			
Literatura si Arta		572.68					572.68			
Natura		180					180			
Saptamina		290.85					290.85			
Sfatul Bunicii		73.70					73.70			
Tainele sanatatii		96					96			
Timpul de Dimineata		613.38					613.38			
Tribuna Copiilor		84					84			
Univers Pedagogic PRO		951.52					731.52			
Amic		615					615			
Alunelul		175					175			
Clipa Siderala		120					120			
Didactica PRO		480					480			
Mediul Ambiant		276					276			
Noi		297					297			
Viata Ta		228					228			
Trpotel si tropotica		96					96			
Pronex		32					32			
Bunica la Bucatarie		31.20					31.20			
Здоровый образ жизни		146.48					146.48			
Бабушка		72.72					72.72			
Valea Valentina		86.34					86.34			
Педагог Вестник		30					30			
Досуг в школе		151.70					151.70			

	Завуч		228.76				228.76			
	Библиотека в школе		55.50				55.50			
	Началник Школа		182.16				182.16			
	Пионер		77.70				77.70			
	Директор Школа		80.40				80.40			
	Chirarus		22.35				22.35			
	Farmacia dom.		22.35				22.35			
	Florile Dalbe		292				292			
	Flux Saptaminal		276				276			
	Guta		26				26			
	Flux Cotidian		160.44				160.44			
	Jurnal de Chisinau		50.85				50.85			
	Cuvintul		84				84			
	Cugetul		29.70				29.70			
	Faclia		1443.96				1443.96			
	Moldova Independenta									
	Cotidian National		2640					2640		
	Total		29300.42				15547.79	13.572.63		
33. Primaria or. Straseni	P.P. "Straseneanca" publicatie independenta	Privat	14000					14000		
	"Art-Club" Emisiunea televizata locala "ora primariei"	SRL	33240					33240		
	Total		47240					47240		
34. Primaria or. Stefan Voda	Ziarul Prier		4500/ 2005 /2006 /2007				2000/ 2005 /2006 /2007	2500/ 2005 /2006 /2007		

	Facia		2600/ 2005 /2006 /2007					2600/ 2005 /2006 /2007			
	Literatura si Arta		1650/ 2005 /2006 /2007					1650/ 2005 /2006 /2007			
	Moldova Suverana		5000/ 2005 /2006 /2007					5000/ 2005 /2006 /2007			
	Saptamina		4000/ 2005 /2006 /2007					4000/ 2005 /2006 /2007			
	Cugetul		5000/ 2005 /2006 /2007					5000/ 2005 /2006 /2007			
	Dreptul		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Didactice PRO		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Jurnal de Chisinau		1000/ 2005 /2006 /2007					1000/ 2005 /2006 /2007			
	Universul Pedagogic		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Monitorul Oficial		26000/ 2005 / 2006 / 2007					26000/ 2005 / 2006 / 2007			
	Contabilitate si Audit		3000/ 2005 /2006 /2007					3000/ 2005 /2006 /2007			
	Tribuna Copiilor		1500/ 2005 /2006 /2007					1500/ 2005 /2006 /2007			
	Limba romana		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			

	Total		62250					59750	2500		
35. Primaria or. Telenesti	Abonarea la editii periodice pentru Aparatul Primariei		4696					4696			
	Abonarea la editii periodice pentru Gradinite		1902					1902			
	Abonarea la editii periodice pentru Scolii		6136					6136			
	Abonarea la editii periodice pentru biblioteci		4874					4874			
	Abonarea la editii periodice pentru Centrul de cultura		1092					1092			
	Total		18700					18700			
36. Universitatea Tehnica din Moldova	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii perioadoce din Moldova		7962					7962			
	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii perioadoce din Romania		4039.12					4039.12			
	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii perioadoce din Federatia Rusa		103827.94					103827.94			
	Meridian Ingineresc	Fondat UTM	6000			6000					
	Mesager Universitar	Fondat UTM	80000			60000				20000	
	Total		201829.06			66000		115829.06		20000	
37. Academia de Studii Economice	Ziarul Curierul Economic		229286.56			83666.56	145620				
	Total		229286.56			83666.56	145620				
38. Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport	PP "Businass Media Grup"		2000					2000			
	Faclia	SRL	500					500			
	Noutatile Chisinaului	IM	2106					2106			
	Florile Dalbe	IS	1500					1500			

	Moldova Suverana		780					780			
	Pagini de Aur		1321.67					1321.67			
	Total		8207.67					8207.67			
39. Uniersitatea de Stat din Tiraspol	Posta Moldovei	IS	1680					1680			
	Editii Periodice	SRL	10761					10761			
	IM Noutatile Chisinaului	IM	1235						1235		
	Rabota I Obrozovanie	SRL	3593						3593		
	Publicatia periodica "Novoe Vremea"		2875						2875		
	Faclia	SRL	3018						3018		
	Business Media Group	SRL	1140						1140		
	Axiial TV	Asoc obst	1400						1400		
	Teleradio Moldova	STAT	4800						4800		
	PP Chisinevschii Obozrevateli	SRL	1150						1150		
	Antena C	SRL	2519						2519		
		Total		34171					12441	21730	
40. Universitatea de Medicina si Farmacie "N. Testemitanu"	SRL Vector V - N Abonare la editii periodice		94083.57					94083.57			
	Fondat – Buletinul ASM Stiinte Medicale										
	Fondat – Curierul Medical										
	Fondat – Arta Medica										
	Fondat – Sanatatea Publica. Economia si Managementul in medicina										
	Fondat – Info-med										
	Fondat – Analele stiintifice ale USMF Nicolae Testemitanu										

	Fondat – medicina Stomatologica										
	Fondat – Cotidianul Medicus										
	Makler		104					104			
	Morfologia		408					408			
	Total		94595.57					94595.57			
41. Universitatea Pedagogica de Stat Ion Creanga	Vector V- N Companie de editare si distributie a cartii Editii periodice din Rusia	SRL	28433.90					28433.90			
	Vector V- N Companie de editare si distributie a cartii Editii periodice din Romania	SRL	4778					4778			
	Posta Moldovei	IS	4934.48					4934.48			
	Compania Teleradio Moldova	Public	600						600		
	Total		38746.38					38146.38	600		
42. Universitatea de Stat “B.P. Hasdeu” Cahul	Editii Periodice		15901.08					15901.08			
	Reviste Electronice		7584					7584			
	Total		23485.08					23485.08			
43. Universitatea Agrara de Stat din Moldova	Stiinta Agricola – fondat de Universitatea Agrara		2530					2530			
	Total		2530					2530			
44. Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice	Vector VN	SRL	8945.43					8945.43			
	Agentia “Editii Periodice”	SRL	10986					10986			
	Flux	SRL	950						950		
	Business Elita	SRL	2243					2243			
	Noutatile Chisinaului	SRL	2500						2500		
	Rabota I Obrazovanie	SRL	2775						2775		

	Noutatile Chisinaului	SRL	1052.42						1052.42		
	Aboninfo SRL	SRL	7286					7286			
	Deleu Dele	SA	5068					5068			
	Cart Press	SA	9968					9968			
	Total		51733.85					44496.43	7277.42		
45. Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Balti	Abonare la ziare si reviste		152392.26					152392.26			
	Faclia		1100						1100		
	Reviste Specializate		2500						2500		
	Total		155992.26					152392.260	3600		

Anexa 11
la Cererea privind accesul la informație

Organizațiile mass-media
care au beneficiat de asistența financiară directă sau indirectă, în perioada 2007

Institutia publica	Organizația mass-media	Tipul de propri-etate	Ajutor financiar planificat/neplanificat (vă rugăm să precizați, indicînd în fața sumelor literele "P" sau "N"), lei					Procurare de abonamente lei	Plasarea publicității, anunțurilor cu caracter publicitar, lei	Alte beneficii	Data
			T O T A L	Inclusiv							
				Fonduri fixe	Chiri a pentru sedii	Salarii	Fonduri circulante				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Ministerul	Agricultura Moldovei	Publica	45290	—	—	—	—			45290	

Agriculturii si Industriei Alimentare	Total		45290						45290	
2. Ministerul Transporturilor si Gospodariei Drumurilor	Florile Dalbe	IS	1200					1200		
	Total		1200					1200		
3. Ministerul Finantelor	Alunelul	IS	273300 P							
	Noi	IS	273300 P							
	Florile Dalbe	IS	273300 P							
	Moldova	IS	598500 N							
	IPNA Compania "Teleradio Moldova"	Institutie Publica	61219300 P	4998200 P						
	IPNA Compania "Teleradio Moldova"	Institutie Publica	965600 N							
	Reprezentanta din RM a teleradiocompaniei interstatale "Mir"	S.A.	800000 P							
	Moldova Suverana		376800 N							
	Независимая Молдова		81300 N							
	Cheltuielile efectuate in scopul sustinerii radiodifuzorilor locali		4518500 P							
	Cheltuielile efectuate in scopul sustinerii redactiilor de ziare si reviste		6812000 P							
		Total		76191900	4998200					
4. Ministerul Apararii	Centrul mass-media militara	De Stat	418800			344100				

	Total		418800			344100					
5. Ministerul Culturii si Turismului	Editarea publicatiei social culturala si de Arte "Moldova"	IS	433100							433100	
	Total		433100							433100	
6. Ministerul Afacerilor Interne	Аргументы и Факты		1773					1773			
	Время		728					728			
	Кишиневские Новости		645					645			
	Молдавские Ведомости		910					910			
	Комсомольская правда		4512					4512			
	Комсомольская правда (saptaminal)		182					182			
	Независимая Молдова		1776					1776			
	Новое Время		910					910			
	Труд 7		910					910			
	Экономическое обозрение Логос Пресс		198					198			
	Flux		2508					2508			
	Jurnal de Chisinau		2976					2976			
	Moldova Suverana		4298					4298			
	Timpul de Dimineata		2600					2600			
	Ziarul de Garda		822					822			
	Saptamina		685					685			
	VIP - Magazin		396					396			
	Monitorul Oficial		4923					4923			
	Buletinul Achizitiilor Publice		372					372			
	Мир ПК+СД		798					798			
Авторевю		524					524				

	Total		33446					33446			
7. Ministerul Ecologiei si Resurselor Naturale	“Mediul Ambiant” “Buletinul Ecologic” al MERN		233532					233532			
	Faalia		20000						20000		
	Pro Farmacia		10000					10000			
	Curierul Agricol		23000					23000			
	TV Moldova 1		200000						200000		
	Spiridusii	SRL	87000						87000		
	Noi		50000					50000			
	Florile Dalbe		15000					15000			
	Natura		66000					66000			
	Total		704532					397532	307000		
8. Ministerul Administratiei Publice Locale	Agentia “Editii Periodice”	SRL	13528					13528			
	Cotidian National Independent “Moldova Suverana”	SRL	1020						1020		
	Posta Moldovei	IS	13912					13912			
		Total		28460					27440	1020	
9. Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice si Coruptiei	Abonarea la editii periodice		27862					27862			
		Total		27862				27862			
10. Serviciul Vamal	Moldpresa	IS	7791					1125 4896	240 1530		
		Total		7791				6021	1770		
11. Agentia Agroindustriala “Moldova – Vin”	Editii Periodice	Agentie de Presa	5000					5000			
		Total		5000				5000			

12. Agentia Rezerve Materiale, achizitii publice si Ajutoare Umanitare	Buletinul Achizitiilor Publice	Fondat de catre Agentie	185000							185000	
	Total		185000							185000	
13. Agentia pentru Protectia Proprietatii Intelectuale	Centrul Editorial Ghid Info INFO PRO-Bussines	Camera de Comert si Industrie	22200						2220		
	Revista financiar – bancara “Banci si Finante – Profit”	Infotag	6400						6400		
	INPA Teleradio Moldova	IPNA	24750						24750		
	Moldpress	IS	7380					7380			
	Infotag	Agentia Privata	7800					7800			
	KOMPASS MOLDOVA	II	5280						5280		
	Ghidul VARO INFORM	SRL	1440						1440		
	Catalogul Pagini de Aur		2208						2208		
	“Stroitelstvo I oborudovanie”	II	5160						5160		
	Compania Radio Antena C	SRL	84000						84000		
	Total		166618					15180	151438		
14. Aparatul Presedintelui Republicii Moldova	Abonarea la Editii Periodice		21619.90					21619.90			
	Basa Press	Agentie de Presa	4363.9					4363.9			
	Infotag	Agentie de presa	8708.15					8708.15			
	Total		34691.95					34691.95			
15. Directia General - Administrativa Parlament	Moldpres	IS	56148					56148			
	Moldpresa	SA	60093.82					60093.82			
	Infotag	SRL	10181.54							10181.54	

	“BASA – Pres”	SRL	14040							14040	
	Total		140463.36					116241.82		24221.54	
16. Primaria mun. Chisinau	Ziarul Municipal “Capitala”	Publicatie Periodica	3604700 P /2005 /2006 /2007	200000							
	Total		3604700 P	200000							
17. Primaria mun. Comrat	Redactia “Столица – К.”	Intreprindere municipala	306100	20000		149700				38122	
	Total		306100	20000		149700				38122	
18. Primaria or. Anenii Noi	Radioul TEMP	Particular	8000						8000		
	Total		8000						8000		
19. Primaria or. Briceni	Ziarul Raional “Meleag Natal”	Consiliul Raional Briceni	3715						3715		
	Canal de Televiziune “Canal X”	Privat	1991						1991		
	Total		5706						5706		
20. Primaria or. Balti	Televiziunea Locala		500000						*	*	
	Ziarele “Vocea Baltului” “Голос Бэлць”		650000						650000		
	Total		1150000						650000		
21. Primaria or. Cimislia	PRO Media	SRL	37530						37530		
	Jurnal de Chisinau		500						500		
	Timpul		450						450		
	Mass – Media locala		15000						15000		

	Total		53480						53480		
22. Primaria or. Criuleni	Moldova Suverana							*			
	Независимая Молдова							*			
	Monitorul Oficial							*			
	Contabilitate si Audit							*			
	Est – Curier		500						500		
	Total		13500							500	
23. Primaria or.Donduseni	Ziarul raional “Pasul Nou”										
	Televiziunea prin Cablu Edinet “Noutati”										
	Total		24000								
24. Primaria s. Cocieri r. Dubasari	Abonamente pentru biblioteca publica							*			
	Abonamente pentru scoala medie							*			
	Abonamente pentru Primarie							*			
	Abonamente pentru Biblioteca Copii							*			
	Total		7898						7898		
25. Primaria or. Edinet	Ziarul Curierul de Edinet		11152					6300	4852		
	Moldova Suverana		5760					5760			
	Analitic Moldpres		2000					2000			
	Total		18912					14060	4852		
26. Primaria or. Falesti	Agentia Informationala de Stat Moldpres		510						510		
	Publicitatea periodica Patria Mea or. Falesti		638.5						488.50 150		
	Posta Moldovei filiala Falesti		17386.88					8737.58 8649.30			

	Total		18535.38					17386.88	1148.5		
27. Primaria or. Ocnita	Meridian Ocnita		20.000 863					863			
	Total		20.863					863			
28. Primaria or. Hincesti	Curierul de Hincesti	SRL	25000						25000		

	Curierul de Hincesti							100 exemplare			
	Total		25000						25000		
29. Primaria or. Ialoveni	Ora Locala		864					864			
	Total		864					864			
30. Primaria or. Riscani	Posta Moldovei – perfectarea abonamentelor la 207 de reviste si ziare	IS	45141.38					45141.38			
	Total		45141.38					45141.38			
31. Primaria or. Floresti	“Flor TV	SRL	5580						5580		
	MOASIS birou de informare prin radio	SRL	700						700		
	Total		6280						6280		
32. Primaria or. Singerei	Ziarul Ecou	Publicatie Independenta	5000					1056	873 3071		
	Ziarul “Plai Singerean”	Intreprindere Municipala	52					52			
	Total		5052					1108	3944		
33. Primaria or. Leova	Moldova Suverana	Cotidian National Independent	1695.90					165.60	1530		
	Moldpresa – Monitorul Oficial	IS	1647					1527	120		
	Comunist		40.26					40.26			
	Contabilitate si Audit		636					636			
	Документ		364.8					364.8			

	Curier de Leova		1172.40					62.40	1110		
	Total		5556.36					2790.06	2760		
34. Primaria or. Nisporeni	Gazeta de Vest	SRL	7357.28						7357.28		
	Desteptarea	SRL	2942						2942		
	Total		10299.28						10299.28		
35. Primaria or. Orhei	Monitorul Oficial		5218.50					5218.50			
	Contabilitate si Audit		1148.40					1148.40			
	Комсомольская Правда		1448.90					1448.90			
	Plaiul Orheian		17008.60					618	17008.60		
	Moldova Suverana		512.98					512.98			
	Functionarul Public		99.60					99.60			
	Независимая Молдова		129					129			
	Экономическое Обозрение		307.20					307.20			
	Аргументы и Факты		497.76					497.76			
	Administratia Publica		74.70					74.70			
	Sport Plus		60					60			
	Cuvintul		84					84			
	Litaratura si Arta		639.36					639.36			
	Timpul de Dimineata		216					216			
	Timpul		814.95					814.95			
	Sud Est Cultural		64.70					64.70			
	Ziarul de Garda		63					63			
	Alunelul		200					200			
	Tainele sanatatii		98.40					98.40			
	Tribuna Copiilor		86.40					86.40			

Sfatul bunicii		60					60			
Natura		144					144			
Florile Dalbe		300					300			
Univers Pedagogic		263					263			
Faalia		1044					1044			
Amic		608.72					608.72			
Классный руководитель		399					399			
Clipa Siderala		72.60					72.60			
Didactica PRO		604.50					604.50			
Tropotel si Tropotica		234					234			
Школьный Планиф.		167.85					167.85			
Педагог Вестник		33.55					33.55			
Досуг в школе		147.60					147.60			
Завуч		407.40					407.40			
Учит. Газета		621					621			
Guta		24					24			
Univers Pedagogic PRO		682					682			
Delta		208.35					208.35			
Noi		273.60					273.60			
Здоровый образ жизни		64.80					64.80			
Teoria si Arta educatiei		312.60					312.60			
Saptamina		176					176			
Семейный Док.		50.40					50.40			
Моя семья		123.55					123.55			
Limba Romana		360					360			

	Viata ta		229.80				229.80			
	Tara Moldovei		70.40				70.40			
	Mediul Ambiant		138.90				138.90			
	Vocea Poporului		92.40				92.40			
	Psihologia azi		443.10				443.10			
	Tribuna Invat.		637.08				637.08			
	Домашний очаг.		250.75				250.75			
	Cotidian National		438					438		
	Total		38455.4				21008.8	17446.6		
36. Primaria or. Straseni	P.P. "Straseneanca" publicatie independenta	Privat	14000					14000		
	"Art-Club" Emisiunea televizata locala "ora primariei"	SRL	53376					53376		
	Total		67376					67376		
37. Primaria or. Telenesti	Abonarea la editii periodice pentru Aparatul Primariei		3587				3587			
	Abonarea la editii periodice pentru Gradinite		700				700			
	Abonarea la editii periodice pentru Scolii		6700				6700			
	Abonarea la editii periodice pentru biblioteci		3464				3464			
	Abonarea la editii periodice pentru Centrul de cultura		1356				1356			
	Total		15807				15807			
38. Primaria or. Stefan Voda	Ziarul Prier		4500/ 2005 /2006 /2007				2000/ 2005 /2006 /2007	2500/ 2005 /2006 /2007		
	Faalia		2600/ 2005 /2006 /2007				2600/ 2005 /2006 /2007			

	Literatura si Arta		1650/ 2005 /2006 /2007					1650/ 2005 /2006 /2007			
	Moldova Suverana		5000/ 2005 /2006 /2007					5000/ 2005 /2006 /2007			
	Saptamina		4000/ 2005 /2006 /2007					4000/ 2005 /2006 /2007			
	Cugetul		5000/ 2005 /2006 /2007					5000/ 2005 /2006 /2007			
	Dreptul		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Didactice PRO		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Jurnal de Chisinau		1000/ 2005 /2006 /2007					1000/ 2005 /2006 /2007			
	Universul Pedagogic		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Monitorul Oficial		26000/ 2005 / 2006 / 2007					26000/ 2005 / 2006 / 2007			
	Contabilitate si Audit		3000/ 2005 /2006 /2007					3000/ 2005 /2006 /2007			
	Tribuna Copiilor		1500/ 2005 /2006 /2007					1500/ 2005 /2006 /2007			
	Limba romana		2000/ 2005 /2006 /2007					2000/ 2005 /2006 /2007			
	Total		62250					59750	2500		
39. Universitatea	Vector V-N Compania de		128245					128245			

Tehnica din Moldova	editare si distributie a cartii										
	Vector V-N Compania de editare si distributie a cartii publicatii periodice din Romania		22328.4					22328.4			
	Meridian Ingineresc	Fondat UTM	6000			6000					
	Mesager Universitar	Fondat UTM	80000			60000				20000	
	Total		236573.4			66000		150573.4		20000	
40. Academia de Studii Economice	Ziarul Curierul Economic		213685.02			156628.02	57057				
	Total		213685.02			156628.02	57057				
41. Universitatea de Stat de Educatie Fizica si Sport	PP "Businass Media Grup"		2500					2500			
	PP Media Sport		3000					3000			
	Noutatile Chisinaului	IM	4000					4000			
	Florile Dalbe	IS	1000					1000			
	Pagini de Aur		400					400			
	Total		10900					10900			
42. Universitatea de Stat din Tiraspol	Posta Moldovei	IS	4211					4211			
	Revista FIN Consultant	SRL	1260					1260			
	Editii Periodice	SRL	19914					19914			
	Contabil Service	SRL	870					870			
	SC BNC Press	SRL	720					720			
	IM Noutatile Chisinaului	IM	1283						1283		
	Rabota I Obrozovanie	SRL	5009						5009		
	Faclia	SRL	3503						3503		
	Business Media Group	SRL	1140						1140		
	Teleradio Moldova	Publica	2500						2500		
	PP Chisinevschii Obozrevateli	SRL	1294						1294		

	Antena C	SRL	3538					3538		
	Total		45242					26975	18267	
43. Universitatea de Medicina si Farmacie "N. Testemitanu"	SRL Vector V - N Abonare la editii periodice		136547.13					136547.13		
	Delev – Delev	II	12655.59					12655.59		
	Fondat – Buletinul ASM Stiinte Medicale									
	Fondat – Curierul Medical									
	Fondat – Arta Medica									
	Fondat – Sanatatea Publica. Economia si Managementul in medicina									
	Fondat – Info-med									
	Fondat – Analele stiintifice ale USMF Nicolae Testemitanu									
	Fondat – medicina Stomatologica									
	Fondat – Cotidianul Medicus									
	Total		149202.72					149202.72		
44. Universitatea Pedagogica de Stat Ion Creanga	Vector V- N Companie de editare si distributie a cartii Editii periodice din Rusia	SRL	35700					35700		
	Moldpresa Editii periodice din Romania si Moldova	SA	12227					12227		
	Ziarul "Rabora I obrazovanie"		700						700	
	Total		48627					47927	700	
45. Universitatea de Stat "B.P. Hasdeu" Cahul	Editii Periodice		14951.54					14951.54		
	Reviste Electronice		12592					12592		
	Total		27543.54					27543.54		

46. Universitatea Agrara de Stat din Moldova	Stiinta Agricola		2530					2530			
	Total		2530					2530			
47. Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice	Rabota I Obrazovanie	SRL	527.25						527.25		
	Agentia Editii Periodice	SRL	26945					26945			
	FLUX	SRL	960						960		
	Noutatile Chisinaului	SRL	500						500		
	Camera Nationala a Cartii	IS	480					480			
	Timpul de Dimineata		600						600		
	Deleu Dele	II	7163					7163			
	Cart Press	SA	7700					7700			
	Aboninfo	SRL	1300					1300			
	Total		46175.25					43588	2587.25		
	Abonare la ziare si reviste		174071.8					174071.8			
48. Universitatea de Stat "Alec Russo" din Balti	Faclia		1100						1100		
	Reviste Specializate		2500						2500		
	Total		155992.26					152392.260	3600		